

USTAWA

z dnia .....

o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

2. Zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej są realizowane przez instytucje rynku pracy działające na rzecz:

- 1) pełnego, produktywnego zatrudnienia;
  - 2) rozwoju zasobów ludzkich;
  - 3) osiągania wysokiej jakości pracy;
  - 4) wzmacniania integracji społecznej.
3. Ustawa ma zastosowanie do:
- 1) obywateli polskich poszukujących i podejmujących zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zatrudnienie lub inną pracę zarobkową za granicą u pracodawców zagranicznych;
  - 2) cudzoziemców poszukujących i podejmujących zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy:
    - a) są obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej,
    - b) są obywatelami państw, z którymi Unia Europejska zawarła umowy o swobodzie przepływu osób,
    - c) posiadają status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej,

- d) posiadają zezwolenie na osiedlenie się w Rzeczypospolitej Polskiej,
  - e) posiadają zgodę na pobyt tolerowany w Rzeczypospolitej Polskiej, korzystają z ochrony czasowej w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) cudzoziemców – członków rodzin cudzoziemców, o których mowa w pkt 2 lit. a i b;
  - 4) cudzoziemców – członków rodzin obywateli polskich i cudzoziemców, o których mowa w pkt 2 lit. c-f, którzy uzyskali zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony;
  - 5) cudzoziemców, którym właściwy organ udzielił zezwolenia na pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Na zasadach określonych w ustawie zasiłki i inne świadczenia z tytułu bezrobocia przysługują osobom, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2 lit. a-d, oraz cudzoziemcom – członkom rodzin obywateli polskich.

Art. 2. 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) akademickim biurze karier – oznacza to jednostkę działającą na rzecz aktywizacji zawodowej studentów i absolwentów szkoły wyższej prowadzoną przez szkołę wyższą lub organizację studencką, do której zadań należy w szczególności:
  - a) dostarczanie studentom i absolwentom szkoły wyższej informacji o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
  - b) zbieranie, klasyfikowanie i udostępnianie ofert pracy, staży i praktyk zawodowych,
  - c) prowadzenie bazy danych studentów i absolwentów uczelni zainteresowanych znalezieniem pracy,
  - d) pomoc pracodawcom w pozyskiwaniu odpowiednich kandydatów na wolne miejsca pracy oraz staże zawodowe,
  - e) pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy;

- 2) bezrobotnym – oznacza to osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1 i 2, niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub szkół wyższych w systemie wieczorowym albo zaocznym, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy, oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:
- a) ukończyła 18 lat,
  - b) kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna 65 lat,
  - c) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobiera zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
  - d) nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.²⁾) o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe, lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
  - e) nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych, ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, na

podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie,

- f) nie podjęła pozarolniczej działalności od dnia wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji do dnia wyrejestrowania tej działalności albo nie podlega na podstawie odrębnych przepisów obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
  - g) jest osobą niepełnosprawną, której stan zdrowia pozwala na podjęcie zatrudnienia co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy obowiązującego w danym zawodzie lub służbie,
  - h) nie jest osobą tymczasowo aresztowaną lub nie odbywa kary pozbawienia wolności,
  - i) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
  - j) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego, stałego zasiłku wyrównawczego lub gwarantowanego zasiłku okresowego,
  - k) nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w art. 70 ust. 6;
- 3) bezrobotnym do 24 roku życia – oznacza to bezrobotnego, który w roku kalendarzowym zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończył 24 roku życia;
- 4) bezrobotnym powyżej 55 roku życia – oznacza to bezrobotnego, który w roku kalendarzowym zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy ukończył co najmniej 55 lat życia;

- 5) bezrobotnym długotrwale – oznacza to bezrobotnego pozostającego w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat;
- 6) bezrobotnym bez kwalifikacji zawodowych – oznacza to bezrobotnego o wykształceniu gimnazjalnym lub niższym oraz nieposiadającego kwalifikacji do wykonywania zawodu;
- 7) cudzoziemcu – oznacza to osobę nieposiadającą obywatelstwa polskiego;
- 8) członku rodziny – oznacza to:
  - a) osobę pozostającą z obywatelem polskim lub cudzoziemcem, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2, w związku małżeńskim uznawanym przez prawo Rzeczypospolitej Polskiej,
  - b) zstępnego obywatela polskiego lub cudzoziemca, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2, w wieku do 21 lat lub pozostającego na jego utrzymaniu;
- 9) dodatku aktywizacyjnym – oznacza to kwotę wypłacaną bezrobotnemu posiadającemu prawo do zasiłku, który podjął samodzielnie lub w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy zatrudnienie lub inną pracę zarobkową;
- 10) dodatku szkoleniowym – oznacza to kwotę wypłacaną bezrobotnemu w okresie szkolenia;
- 11) innej pracy zarobkowej – oznacza to wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub usług rolniczych;
- 12) koszcie szkolenia – oznacza to uprzednio uzgodnioną należność przysługującą instytucji szkoleniowej, w tym:
  - a) koszt ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków,

- b) koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia, jeżeli szkolenie odbywa się w innej miejscowości niż miejsce zameldowania stałego lub czasowego,
  - c) koszty badań lekarskich i psychologicznych wymaganych w przepisach odrębnych,
  - d) koszty egzaminów umożliwiających uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz koszty uzyskania niezbędnych do wykonywania danego zawodu licencji;
- 13) nielegalnym zatrudnieniu lub nielegalnej innej pracy zarobkowej – oznacza to:
- a) zatrudnienie przez pracodawcę osoby bez potwierdzenia na piśmie w wymaganym terminie rodzaju zawartej umowy i jej warunków,
  - b) niezgłoszenie osoby zatrudnionej lub wykonującej inną pracę zarobkową do ubezpieczenia społecznego,
  - c) podjęcie przez bezrobotnego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności bez powiadomienia o tym właściwego powiatowego urzędu pracy,
  - d) zatrudnienie lub powierzenie wykonywania innej pracy zarobkowej bezrobotnemu bez zawiadomienia właściwego powiatowego urzędu pracy,
  - e) powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi nieposiadającemu zezwolenia na pracę wydanego przez właściwy organ, z wyjątkiem cudzoziemców zwolnionych na podstawie art. 87 z obowiązku posiadania takiego zezwolenia, lub powierzenie wykonywania pracy na innym stanowisku lub na innych warunkach niż określone w zezwoleniu na pracę,
  - f) wykonywanie pracy przez cudzoziemca bez zezwolenia na pracę wydanego przez właściwy organ, z wyjątkiem cudzoziemców zwolnionych na podstawie art. 87 z obowiązku po-

siadania takiego zezwolenia, lub na innym stanowisku lub na innych warunkach niż określone w zezwoleniu na pracę;

- 14) nielegalnym wykonywaniu pracy przez cudzoziemca – oznacza to wykonywanie pracy przez cudzoziemca bez zezwolenia na pracę, z wyjątkiem cudzoziemców zwolnionych na podstawie art. 87 z obowiązku posiadania takiego zezwolenia, lub na innych warunkach lub na innym stanowisku niż określone w zezwoleniu, niezgodnie z deklarowanym pobytem oraz bez zawarcia wymaganych umów o pracę lub umów cywilnoprawnych;
- 15) nielegalnym prowadzeniu agencji zatrudnienia – oznacza to:
  - a) prowadzenie agencji zatrudnienia bez wymaganego wpisu do rejestru agencji zatrudnienia,
  - b) pobieranie przez agencję zatrudnienia od osób, dla których poszukuje ona zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, kwot innych niż określone w art. 85 ust. 2 pkt 7;
- 16) odpowiedniej pracy – oznacza to zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, jeżeli podlegają one ubezpieczeniom społecznym i do wykonywania których bezrobotny ma wystarczające kwalifikacje lub doświadczenie zawodowe lub może je wykonywać po uprzednim szkoleniu, a stan zdrowia pozwala mu na ich wykonywanie oraz łączny czas dojazdu do miejsca pracy i z powrotem środkami transportu zbiorowego nie przekracza 3 godzin;
- 17) organach zatrudnienia – oznacza to ministra właściwego do spraw pracy oraz wojewodów, marszałków województw i starostów;
- 18) organizacji pozarządowej – oznacza to niebędące jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, i niedziałające w celu osiągnięcia zysku, osoby prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej utworzone na podstawie przepisów ustaw, w tym fundacje i stowarzyszenia, z wyjątkiem partii politycznych i utworzonych przez nie fundacji;

- 19) osobie samotnie wychowującej dzieci – oznacza to osobę samotnie wychowującą dzieci, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 20) osobie współpracującej – oznacza to osobę współpracującą z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz zleceniobiorcami, w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 21) osobie zależnej – oznacza to osobę wymagającą ze względu na stan zdrowia lub wiek stałej opieki, połączoną więzami rodzinnymi lub powinowactwem lub wspólnym gospodarstwem domowym z osobą objętą usługami lub instrumentami rynku pracy;
- 22) poszukującym pracy – oznacza to osobę niezatrudnioną, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1 i 2, poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz osobę zatrudnioną zgłaszającą zamiar i gotowość podjęcia innej pracy zarobkowej lub zatrudnienia w wyższym wymiarze czasu pracy, dodatkowego albo innego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy;
- 23) pozarolniczej działalności – oznacza to pozarolniczą działalność w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 24) przychodach – oznacza to przychody z innego tytułu niż zasiłek lub inne świadczenie wypłacone z Funduszu Pracy, podlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 25) pracodawcy – oznacza to jednostkę organizacyjną, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, jeżeli zatrudniają one lub mają zamiar zatrudnić co najmniej jednego pracownika;
- 26) pracach interwencyjnych – oznacza to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, jeżeli zatrudnienie to nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, o których mowa w art. 49;

- 27) pożyczce szkoleniowej – oznacza to pożyczkę udzieloną bezrobotnemu na sfinansowanie kosztów szkolenia podejmowanego bez skierowania powiatowego urzędu pracy na to szkolenie;
- 28) przeciętnym wynagrodzeniu – oznacza to przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”;
- 29) przyczynach dotyczących zakładu pracy – oznacza to:
- a) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.³⁾), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników,
  - b) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych,
  - c) wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy;
- 30) przyrzeczeniu – oznacza to przyrzeczenie wydania cudzoziemcowi zezwolenia na pracę pod warunkiem uzyskania przez niego odpowiedniej wizy lub zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- 31) robotach publicznych – oznacza to zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac mających na celu reintegrację zawodową i społeczną, określoną na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym, przez ośrodki pomocy społecznej lub organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, sportu i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków;
- 32) sieci EURES – oznacza to sieć europejskich służb zatrudnienia;
- 33) stażu – oznacza to nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą;
- 34) stypendium – oznacza to kwotę wypłacaną z Funduszu Pracy bezrobotnemu do 24 roku życia, w okresie odbywania szkolenia, stażu u pracodawcy oraz w okresie nauki w szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej albo w szkole wyższej, do której uczęszcza w systemie wieczorowym lub zaocznym;
- 35) staroście – oznacza to starostę powiatu lub prezydenta miasta na prawach powiatu sprawującego zwierzchnictwo nad powiatowym urzędem pracy;
- 36) szkoleniu – oznacza to pozaszkolne zajęcia edukacyjne, mające na celu uzyskanie lub uzupełnienie umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz ogólnych, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia;
- 37) składkach na ubezpieczenia społeczne – oznacza to składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe, finansowane z własnych środków płatnika tych składek;
- 38) usługach EURES – oznacza to usługi rynku pracy realizowane przez publiczne służby zatrudnienia oraz związki zawodowe i or-

ganizacje pracodawców, obejmujące w szczególności pośrednictwo pracy wraz z doradztwem z zakresu mobilności na rynku pracy Rzeczypospolitej Polskiej oraz państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a i b;

- 39) wykonywaniu pracy przez cudzoziemca – oznacza to zatrudnienie, wykonywanie innej pracy zarobkowej lub pełnienie funkcji w zarządach osób prawnych prowadzących działalność gospodarczą lub pełnienie funkcji w zarządach spółek komandytowych;
- 40) zasiłku – oznacza to zasiłek dla bezrobotnych;
- 41) zajęciach aktywizacyjnych – oznacza to zajęcia dla bezrobotnych i poszukujących pracy, które mają na celu przygotowanie ich do samodzielnego poszukiwania i podjęcia zatrudnienia oraz innej pracy zarobkowej;
- 42) zatrudnieniu – oznacza to wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego oraz umowy o pracę nakładczą;
- 43) zwolnieniu monitorowanym – oznacza to rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w związku z którym są świadczone usługi rynku pracy dla pracowników będących w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego, a także zagrożonych wypowiedzeniem;
- 44) żołnierzach rezerwy – oznacza to osoby zwolnione z zawodowej służby wojskowej w wyniku restrukturyzacji Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, które nie nabyły uprawnień do świadczeń emerytalnych lub rentowych w pełnej wysokości; status żołnierza rezerwy przysługuje przez okres 36 miesięcy od dnia zwolnienia z zawodowej służby wojskowej.

2. Wykonywanie przez wolontariuszy świadczeń odpowiadających świadczeniu pracy na zasadach określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nie stanowi przeszkody do nabycia oraz posiadania statusu bezrobotnego, jeżeli wolontariusz przedstawi właściwemu powiatowemu urzędowi pracy porozumienie z korzystającym.

3. Badania lekarskie mające na celu stwierdzenie ogólnej zdolności bezrobotnego do wykonywania pracy przeprowadzają, na wniosek powiatowego urzędu pracy, lekarze ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia. Koszty tych badań są finansowane z Funduszu Pracy.

Rozdział 2

Polityka rynku pracy

Art. 3. 1. Zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej są realizowane na podstawie uchwalanego przez Radę Ministrów Narodowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia, zawierającego zasady realizacji Europejskiej Strategii Zatrudnienia, zwanego dalej „Narodowym Planem Działań”, oraz w oparciu o inicjatywy samorządu gminy, powiatu, województwa i partnerów społecznych.

2. Projekt Narodowego Planu Działań przygotowuje minister właściwy do spraw pracy w porozumieniu z ministrami i przedstawia do zaopiniowania Naczelnej Radzie Zatrudnienia.

3. Narodowy Plan Działań określa:

- 1) cele i działania zgodne z kierunkami i priorytetami polityki państwa w dziedzinie rynku pracy;
- 2) działania i zakładane wyniki wdrożenia priorytetów i wytycznych Europejskiej Strategii Zatrudnienia;
- 3) zadania, programy i projekty, które mogą uzyskać wsparcie w ramach Narodowego Planu Działań;
- 4) kryteria dla uzyskania wsparcia finansowego przez samorządy terytorialne;
- 5) przewidywane wydatki Funduszu Pracy oraz budżetu państwa na dofinansowanie zadań objętych Narodowym Planem Działań, z określeniem wydatków w kolejnych latach budżetowych;
- 6) wskaźniki efektywności Narodowego Planu Działań;

7) sposób monitorowania i koordynowania wykonywania zadań.

4. Samorząd województwa na podstawie Narodowego Planu Działań, uwzględniając strategię rozwoju województwa, wojewódzką strategię integracji i polityki społecznej, o których mowa w odrębnych przepisach, przygotowuje corocznie regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia, określający preferowane programy regionalne, projekty lokalne, priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia.

5. Rada Ministrów w ramach Narodowego Planu Działań może przyjąć rządowe programy promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu, mające na celu aktywizację zawodową bezrobotnych.

Art. 4. 1. Minister właściwy do spraw pracy realizuje zadania na rzecz rynku pracy przez:

- 1) przygotowywanie i koordynację realizacji Narodowego Planu Działań;
- 2) koordynację publicznych służb zatrudnienia, w szczególności przez:
  - a) realizowanie zadań wynikających z funkcji dysponenta Funduszu Pracy,
  - b) określanie instrumentów stymulujących rozwój kształcenia ustawicznego rozumianego jako kształcenie w szkołach dla dorosłych, a także uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, w odniesieniu do bezrobotnych, poszukujących pracy, pracowników i pracodawców,
  - c) tworzenie narzędzi i metod dla potrzeb poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy, organizacji szkoleń bezrobotnych, aktywizacji bezrobotnych i poszukujących pracy oraz usług EURES,
  - d) realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a i b, w szczególności realizowanie i ko-

- ordynowanie działań w województwach i powiatach w zakresie udziału publicznych służb zatrudnienia w sieci EURES,
- e) reprezentowanie publicznych służb zatrudnienia wobec publicznych służb zatrudnienia innych państw,
  - f) realizowanie postanowień i koordynowanie działań wynikających z umów międzynarodowych i innych porozumień zawartych z partnerami zagranicznymi w zakresie przepływu pracowników;
- 3) realizowanie zadań z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a i b, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w szczególności pełnienie funkcji instytucji łącznikowej;
  - 4) zapewnianie jednolitości stosowania prawa, w szczególności przez:
    - a) udzielanie wyjaśnień dotyczących stosowania przepisów ustawy,
    - b) ustalanie standardów realizacji usług rynku pracy realizowanych przez publiczne służby zatrudnienia;
  - 5) sporządzanie rocznych sprawozdań z realizacji Narodowego Planu Działań;
  - 6) realizowanie zadań w zakresie programowania i wykonywania działań wynikających z programów sektorowych, regionalnych i inicjatyw wspólnotowych, o których mowa w odrębnych przepisach, współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego;
  - 7) realizowanie zadań w zakresie osiągnięcia wysokiego poziomu i rozwoju zasobów ludzkich, w szczególności przez:
    - a) prowadzenie badań i analiz rynku pracy,
    - b) ustalanie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy,

- c) koordynowanie opracowywania standardów kwalifikacji zawodowych dla zawodów występujących w klasyfikacji zawodów i specjalności oraz prowadzenie baz danych o standardach kwalifikacji,
  - d) koordynowanie opracowywania i rekomendowanie modułowych programów szkoleń zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy, a także prowadzenie baz danych tych programów;
- 8) wprowadzanie i rozwijanie w publicznych służbach zatrudnienia systemów informatycznych zapewniających spójny system obsługi rynku pracy przez ustalenie zasad i procedur homologacji systemów informatycznych stosowanych w tych służbach.

2. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, standardy wymagań homologacyjnych i tryb homologacji systemów informatycznych, stosowanych w urzędach pracy, przez wskazanie rodzajów oprogramowania objętych procedurami homologacji, zakresu wymagań homologacyjnych, sposobu ogłaszania wymagań, warunków zgłaszania oprogramowania do homologacji, przebiegu procedury homologacji, mając na uwadze jednorodność zakresu i rodzaju danych, która umożliwi ich scalanie w zbiór centralny.

Art. 5. 1. Minister właściwy do spraw pracy pełni funkcję koordynatora publicznych służb zatrudnienia.

2. Minister właściwy do spraw pracy zadania w zakresie udziału publicznych służb zatrudnienia w sieci EURES realizuje za pośrednictwem krajowego koordynatora EURES działającego w ramach urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy.

Rozdział 3

Instytucje rynku pracy

Art. 6. 1. Instytucjami rynku pracy realizującymi zadania określone w ustawie są:

- 1) publiczne służby zatrudnienia;
- 2) Ochotnicze Hufce Pracy;
- 3) agencje zatrudnienia;
- 4) instytucje szkoleniowe;
- 5) instytucje dialogu społecznego;
- 6) instytucje partnerstwa lokalnego.

2. Publiczne służby zatrudnienia tworzą organy zatrudnienia wraz z powiatowymi i wojewódzkimi urzędami pracy, urzędem obsługującym ministra właściwego do spraw pracy oraz urzędami wojewódzkimi, realizującymi zadania określone ustawą.

3. Ochotnicze Hufce Pracy są państwową jednostką wyspecjalizowaną w działaniach na rzecz młodzieży, w szczególności młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz bezrobotnych do 24 roku życia.

4. Agencje zatrudnienia są niepublicznymi jednostkami organizacyjnymi świadczącymi usługi w zakresie pośrednictwa pracy, pośrednictwa do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych, poradnictwa zawodowego, doradztwa personalnego i pracy tymczasowej.

5. Instytucjami szkoleniowymi są publiczne i niepubliczne podmioty prowadzące na podstawie odrębnych przepisów edukację pozaszkolną dla osób, które spełniły obowiązki szkolne.

6. Instytucjami dialogu społecznego na rynku pracy są organizacje i instytucje zajmujące się problematyką rynku pracy: organizacje związków zawodowych, pracodawców i bezrobotnych oraz organizacje pozarządowe współpracujące z publicznymi służbami zatrudnienia i Ochotniczymi Hufcami Pracy w zakresie realizacji zadań określonych ustawą.

7. Instytucje partnerstwa lokalnego są instytucjami realizującymi inicjatywy partnerów rynku pracy, tworzonymi na rzecz realizacji zadań określonych ustawą i wspieranymi przez organy samorządu terytorialnego.

8. Publiczne służby zatrudnienia mogą zlecać jednostkom samorządu terytorialnego, organizacjom pozarządowym, instytucjom szkoleniowym, organizacjom związków zawodowych, organizacjom pracodawców oraz agencjom zatrudnienia niektóre zadania określone w ustawie.

Art. 7. 1. Instytucje rynku pracy oraz jednostki naukowe, o których mowa w odrębnych przepisach, mogą otrzymać wsparcie ze środków budżetu państwa lub ze środków Funduszu Pracy na realizację działań związanych z rozwojem usług rynku lub instrumentów rynku pracy oraz na integrację społeczną.

2. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, procedury przygotowania programów i projektów, które mogą otrzymać wsparcie ze środków budżetu państwa lub ze środków Funduszu Pracy na cele, o których mowa w ust. 1, zakres przeznaczenia środków na ich realizację, w tym w systemie konkursów i przetargów, mając na względzie efektywność i skuteczność realizacji tych programów i projektów.

3. W przypadku szkoleń dla pracowników współfinansowanych z funduszy strukturalnych, rodzaje programów i projektów, procedury ich przygotowania, podmioty uprawnione do zgłaszania programów i projektów oraz zakres przeznaczenia środków na realizację tych programów i projektów określają odrębne przepisy.

Rozdział 4

Publiczne służby zatrudnienia

Art. 8. 1. Do zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy należą:

- 1) określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy przez przygotowanie i realizację regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia;
- 2) podział posiadanych środków Funduszu Pracy, z uwzględnieniem kierunków i priorytetów określonych w regionalnym planie działań

na rzecz zatrudnienia, na działania na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych;

- 3) opracowywanie analiz rynku pracy i badanie popytu na pracę, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
- 4) współdziałanie z wojewódzką radą zatrudnienia w określaniu i realizacji regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich;
- 5) badanie efektywności projektów lokalnych;
- 6) programowanie i wykonywanie zadań realizowanych przy współfinansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego przez:
  - a) projektowanie, realizację i finansowanie programów regionalnych i projektów lokalnych, o których mowa w art. 63-66,
  - b) wykonywanie innych zadań wynikających z programów sektorowych, o których mowa w odrębnych przepisach;
- 7) inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy;
- 8) realizowanie zadań z obszaru koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a i b, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w szczególności:
  - a) pełnienie funkcji instytucji właściwej,
  - b) przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków bezrobotnych o wydanie odpowiednich zaświadczeń w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia,
  - c) wydawanie decyzji w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia;
- 9) realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, o których mowa w art. 1 ust. 3

pkt 2 lit. a i b, w szczególności realizowanie zadań z zakresu udziału w sieci EURES, w tym:

- a) wspieranie i koordynowanie realizacji zadań na terenie województwa, we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy oraz samorządem powiatowym, związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców,
  - b) świadczenie usług EURES;
- 10) realizowanie zadań wynikających z umów międzynarodowych i innych porozumień zawartych z partnerami zagranicznymi w zakresie kierowania polskich obywateli do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych;
  - 11) organizowanie i koordynowanie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, a także ich rozwój na terenie województwa;
  - 12) opracowywanie, gromadzenie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych na terenie województwa;
  - 13) koordynowanie działań w zakresie kształcenia ustawicznego i szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy, w szczególności:
    - a) diagnozowanie potrzeb rynku pracy w zakresie kształcenia ustawicznego i szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy,
    - b) określanie i wdrażanie instrumentów służących dostosowaniu kierunków kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy,
    - c) prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych,
    - d) prowadzenie dialogu społecznego w zakresie polityki zatrudnienia i kształcenia ustawicznego pracowników i poszukujących pracy;
  - 14) organizowanie, prowadzenie i finansowanie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy;
  - 15) określanie, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady zatrudnienia, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności, o której mowa w

art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. b, wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja, o której mowa w art. 12 ust. 2; wykaz zawodów podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym;

16) współdziałanie z właściwymi organami oświatowymi w harmonizowaniu ustawicznego kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 8 lit. c, organem odwoławczym od decyzji wydawanych przez marszałka województwa jest minister właściwy do spraw pracy.

3. Zadania, o których mowa w ust. 1, są realizowane przez wojewódzki urząd pracy będący jednostką organizacyjną samorządu województwa.

4. Zadania z zakresu udziału w sieci EURES samorząd województwa realizuje za pośrednictwem działających w ramach wojewódzkiego urzędu pracy kierowników liniowych EURES, doradców EURES i asystentów EURES.

5. Marszałek województwa może, w formie pisemnej, upoważnić dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy lub na jego wniosek innych pracowników tego urzędu do załatwiania w imieniu marszałka województwa spraw, w tym wydawania decyzji i postanowień w trybie przepisów o postępowaniu administracyjnym; w zakresie zadań wynikających z programów sektorowych współfinansowanych z Funduszu Pracy, o których mowa w odrębnych przepisach, w imieniu marszałka województwa zadania wykonuje dyrektor wojewódzkiego urzędu pracy.

6. Marszałek województwa powołuje i odwołuje dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy wyłonionego w drodze konkursu spośród osób posiadających wykształcenie wyższe oraz co najmniej 5-letni staż pracy w publicznych służbach zatrudnienia lub co najmniej 7-letni staż pracy w innych instytucjach rynku pracy lub u innego pracodawcy na stanowisku związanym z zarządzaniem zasobami ludzkimi.

7. Wicedyrektorów wojewódzkich urzędów pracy powołuje i odwołuje dyrektor wojewódzkiego urzędu pracy.

8. W ramach wojewódzkiego urzędu pracy funkcjonuje centrum informacji i planowania kariery zawodowej będące wyspecjalizowaną jednostką organizacyjną, która:

- 1) wspomaga powiatowe urzędy pracy w prowadzeniu poradnictwa zawodowego przez świadczenie wyspecjalizowanych usług w zakresie planowania kariery zawodowej na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy;
- 2) opracowuje, aktualizuje i upowszechnia informacje zawodowe na terenie województwa;
- 3) prowadzi zajęcia aktywizacyjne na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy;
- 4) współpracuje przy świadczeniu usług EURES.

9. Sejmik województwa co najmniej raz w roku dokonuje oceny sytuacji na rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy.

Art. 9. 1. Do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy:

- 1) podejmowanie i realizacja działań, w tym opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii integracji i polityki społecznej, o której mowa w odrębnych przepisach;
- 2) pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi na realizację zadań z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy;
- 3) udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy, a także pracodawcom w pozyskaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe;
- 4) rejestrowanie bezrobotnych i poszukujących pracy;
- 5) inicjowanie i wdrażanie instrumentów rynku pracy;
- 6) inicjowanie, organizowanie i finansowanie usług i instrumentów rynku pracy;
- 7) inicjowanie i wspieranie tworzenia klubów pracy;
- 8) inicjowanie, organizowanie i finansowanie projektów lokalnych i innych działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych;

- 9) opracowywanie analiz i sprawozdań oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia;
- 10) inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy;
- 11) współdziałanie z powiatowymi radami zatrudnienia w zakresie promocji zatrudnienia oraz wykorzystania środków Funduszu Pracy;
- 12) przyznawanie i wypłacanie zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia;
- 13) wydawanie decyzji o:
  - a) uznaniu lub odmowie uznania danej osoby za bezrobotną oraz utracie statusu bezrobotnego,
  - b) przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku, dodatku szkoleniowego albo stypendium,
  - c) obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, dodatku szkoleniowego, stypendium, innych nienależnie pobranych świadczeń lub kosztów szkolenia finansowanych z Funduszu Pracy,
  - d) odroczeniu terminu spłaty, rozłożeniu na raty lub umorzeniu części albo całości nienależnie pobranego świadczenia udzielonego z Funduszu Pracy;
- 14) realizowanie zadań z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a i b, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w tym realizowanie decyzji, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 8 lit. c;
- 15) realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a i b, w szczególności realizowanie zadań z zakresu udziału w sieci EURES, w tym świadczenie usług EURES we współpracy z

ministrem właściwym do spraw pracy, samorządem województwa, związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców;

- 16) badanie i analizowanie sytuacji na lokalnym rynku pracy w związku z postępowaniem o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca;
- 17) organizowanie i finansowanie szkoleń pracowników powiatowego urzędu pracy.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, są wykonywane przez powiatowe urzędy pracy wchodzące w skład powiatowej administracji zespolonej.

3. Zadania z zakresu udziału w sieci EURES samorząd powiatu realizuje za pośrednictwem asystentów EURES działających w ramach powiatowych urzędów pracy.

4. Starosta powołuje i odwołuje dyrektora powiatowego urzędu pracy wyłonionego w drodze konkursu spośród osób posiadających wykształcenie wyższe oraz posiadających co najmniej 5-letni staż pracy w publicznych służbach zatrudnienia lub co najmniej 7-letni staż pracy w innych instytucjach rynku pracy lub u pracodawcy na stanowisku związanym z zarządzaniem zasobami ludzkimi.

5. Zastępców dyrektora powiatowego urzędu pracy powołuje i odwołuje dyrektor powiatowego urzędu pracy.

6. Starosta może, w formie pisemnej, upoważnić dyrektora powiatowego urzędu pracy lub na jego wniosek innych pracowników tego urzędu do załatwiania w imieniu starosty spraw, w tym do wydawania decyzji, postanowień oraz zaświadczeń w trybie przepisów o postępowaniu administracyjnym.

Art. 10. 1. Do zadań wojewody w zakresie polityki rynku pracy należy sprawowanie nadzoru nad działalnością samorządu powiatu i województwa realizującego zadania przy pomocy odpowiednio powiatowego i wojewódzkiego urzędu pracy w zakresie:

- 1) wdrażania i stosowania standardów usług rynku pracy, o których mowa w art. 35 ust. 3 ustawy;
- 2) spełniania wymogów kwalifikacyjnych określonych dla pracowników urzędów pracy.

2. Do zadań wojewody należy:

- 1) sprawowanie kontroli w zakresie określonym w art. 115;

- 2) ustalanie, po zasięgnięciu opinii marszałka województwa, kryteriów wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców; kryteria te nie mogą zawierać wymagań dyskryminujących kandydatów ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne, ani ze względu na przynależność związkową;
- 3) organizowanie i finansowanie szkoleń pracowników urzędu wojewódzkiego i powiatowych urzędów pracy;
- 4) wydawanie licencji pośrednikom pracy i doradcom zawodowym;
- 5) wydawanie przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców;
- 6) realizacja zadań organu wyższego stopnia w postępowaniu administracyjnym w sprawach dotyczących świadczeń z tytułu bezrobocia.

3. Kryteria, o których mowa w ust. 2 pkt 2, podlegają ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

4. W postępowaniu administracyjnym, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań wynikających z ustawy, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej:

- 1) organem właściwym jest starosta;
- 2) organem wyższego stopnia jest wojewoda.

Rozdział 5

Ochotnicze Hufce Pracy

Art. 11. 1. Ochotnicze Hufce Pracy są państwową jednostką budżetową.

2. Nadzór nad Ochotniczymi Hufcami Pracy sprawuje minister właściwy do spraw pracy.

3. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw pracy w szczególności akceptuje roczne plany pracy i sprawozdania z wykonania planu pracy Ochotniczych Hufców Pracy za rok poprzedni.

Art. 12. 1. Ochotnicze Hufce Pracy wykonują zadania państwa w zakresie zatrudnienia oraz przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży, a także zadania w zakresie jej kształcenia i wychowania, w szczególności:

- 1) umożliwiają młodzieży w wieku powyżej 15 lat, która nie ukończyła szkoły podstawowej lub gimnazjum albo nie kontynuuje nauki po ukończeniu tych szkół, zdobycie kwalifikacji zawodowych oraz uzupełnienie wykształcenia podstawowego lub gimnazjalnego;
- 2) umożliwiają młodzieży uzupełnianie ponadgimnazjalnego wykształcenia ogólnego i zawodowego;
- 3) organizują zatrudnianie młodzieży, a zwłaszcza:
  - a) w celu przygotowania zawodowego młodzieży w wieku powyżej 15 lat, która nie ukończyła szkoły podstawowej lub gimnazjum albo nie kontynuuje nauki po ukończeniu tych szkół,
  - b) bezrobotnych do 24 roku życia,
  - c) uczniów i studentów w okresie wolnym od nauki;
- 4) prowadzą poradnictwo zawodowe dla młodzieży oraz mobilne centra informacji zawodowej;
- 5) inicjują międzynarodową współpracę i wymianę młodzieży;
- 6) prowadzą agencje zatrudnienia bez konieczności uzyskania wpisu do rejestru zatrudnienia;
- 7) refundują koszty poniesione przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego w ramach szkoleń ogólnych w rozumieniu przepisów o dopuszczalności pomocy publicznej dla przedsiębiorców.

2. Ochotnicze Hufce Pracy mogą dokonywać zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego z uwzględnieniem wykazu zawodów, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 15, do wysokości naj-

niższych stawek, określonych w odrębnych przepisach obowiązujących w okresie, za który jest dokonywana refundacja na podstawie umowy zawartej z pracodawcą lub organizacją zrzeszającą pracodawców.

3. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb refundowania pracodawcom ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń, w szczególności:

- 1) elementy wniosku o zawarcie umowy o refundację, terminy składania i kryteria rozpatrywania wniosku, podmioty uprawnione do zawarcia umowy o refundację, elementy umowy o refundację i wniosku o zwrot poniesionych kosztów przez pracodawcę;
- 2) wymiar dopuszczalnej refundacji w granicach określonych w przepisach rozporządzenia nr 68/2001 Komisji Europejskiej z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 TWE do pomocy publicznej udzielanej na szkolenia (Dz. Urz. WE L 10, z 13.01.2001 r., s. 20)
  - mając na względzie zapewnienie młodocianym pracownikom właściwych warunków odbywania przygotowania zawodowego.

Art. 13. Współdziałanie Ochotniczych Hufców Pracy z jednostkami samorządu terytorialnego odbywa się na warunkach określonych w zawieranych umowach lub porozumieniach określających cele, zadania do realizacji na rzecz młodzieży oraz wzajemne zobowiązania organizacyjne i finansowe w tym zakresie.

Art. 14. 1. Zadania, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2, są realizowane przez Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy przy pomocy:

- 1) Komendy Głównej Ochotniczych Hufców Pracy;
- 2) wojewódzkich komendantów Ochotniczych Hufców Pracy;
- 3) centrów kształcenia i wychowania;
- 4) centrów edukacji i pracy;
- 5) ośrodków szkolenia i wychowania;
- 6) hufców pracy;

- 7) młodziężowych biur pracy;
- 8) mobilnych centrów informacji zawodowej.

2. Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw pracy.

Art. 15. Minister właściwy do spraw pracy może określić, w drodze rozporządzenia, w zakresie zadań, o których mowa w art. 12, programy i projekty na rzecz młodzieży współfinansowane ze środków budżetu państwa i funduszy Unii Europejskiej, określając sposób dofinansowania ich realizacji ze środków budżetowych, mając na względzie efektywność i skuteczność tych projektów.

Art. 16. Minister właściwy do spraw pracy określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zadania i organizację Ochotniczych Hufców Pracy, mając na względzie zapewnienie efektywności i skuteczności realizacji zadań przez Ochotnicze Hufce Pracy.

Art. 17. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób organizowania przez Ochotnicze Hufce Pracy uzupełniania kształcenia młodzieży i zdobywania przez nią kwalifikacji zawodowych, mając na względzie szczególne potrzeby w tym zakresie młodzieży uczestniczącej w Ochotniczych Hufcach Pracy.

Rozdział 6

Agencje zatrudnienia

Art. 18. 1. Podmioty, które zamierzają prowadzić usługi w zakresie:

- 1) pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 2) pośrednictwa do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych obywateli polskich;
  - 3) doradztwa personalnego;
  - 4) poradnictwa zawodowego;
  - 5) pracy tymczasowej
- mogą je prowadzić na zasadach określonych w ustawie, po uzyskaniu wpisu do rejestru agencji zatrudnienia.

2. Podmioty prowadzące usługi, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, zwane dalej „agencjami pośrednictwa pracy”, mogą je świadczyć w ramach prowadzonej działalności.

3. Podmioty prowadzące usługi, o których mowa w ust. 1 pkt 3, zwane dalej „agencjami doradztwa personalnego”, mogą je świadczyć w ramach prowadzonej działalności.

4. Doradztwo personalne polega, w szczególności na:

- 1) prowadzeniu analizy zatrudnienia u pracodawców, określaniu kwalifikacji pracowników i ich predyspozycji oraz innych cech niezbędnych do wykonywania określonej pracy;
- 2) wskazywaniu źródeł i metod pozyskania kandydatów na określone stanowiska pracy;
- 3) weryfikacji kandydatów pod względem oczekiwanych kwalifikacji i predyspozycji, z zastosowaniem narzędzi i metod psychologicznych.

5. Podmioty prowadzące usługi, o których mowa w ust. 1 pkt 4, zwane dalej „agencjami poradnictwa zawodowego”, mogą świadczyć w ramach prowadzonej działalności usługi polegające, w szczególności na:

- 1) udzielaniu pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia;
- 2) udzielaniu informacji zawodowych;
- 3) udzielaniu pomocy pracodawcom w doborze kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych.

6. Podmioty prowadzące usługi, o których mowa w ust. 1 pkt 5, zwane dalej „agencjami pracy tymczasowej”, kierują pracowników do pracodawcy użytkownika, którym może być pracodawca w rozumieniu niniejszej ustawy. Usługi w zakresie zatrudnienia pracowników wykonują wyłącznie agencje pracy tymczasowej, będące podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą.

Art. 19. 1. Minister właściwy do spraw pracy prowadzi rejestr agencji zatrudnienia.

2. Minister właściwy do spraw pracy na wniosek podmiotu określonego w art. 18 dokonuje wpisu do rejestru agencji zatrudnienia; dokonanie wpisu potwierdza wydaniem certyfikatu.

3. Minister właściwy do spraw pracy może wykreślić agencję zatrudnienia z rejestru, o którym mowa w ust. 1, jeżeli agencja zatrudnienia nie przestrzega zasad określonych w ustawie.

4. Agencja zatrudnienia ma obowiązek informowania ministra właściwego do spraw pracy o każdej zmianie siedziby, otwarciu i likwidacji oddziałów lub filii, zaprzestaniu działalności, a także okoliczności faktycznej lub prawnej mającej znaczenie dla jej działalności.

5. Przetwarzanie danych przez agencję zatrudnienia odbywa się zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.

6. Agencja zatrudnienia nie może dyskryminować ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne, lub ze względu na przynależność związkową osób, dla których poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

7. Agencja zatrudnienia od osób, dla których poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, lub którym udziela pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, nie może pobierać kwot innych niż określone w art. 85 ust. 2 pkt 7.

8. Agencja zatrudnienia ma obowiązek przedstawiania ministrowi właściwemu do spraw pracy oraz marszałkowi województwa i wojewodzie informacji o działalności w okresach rocznych, w terminie do dnia 31 stycznia.

9. Agencja zatrudnienia ma obowiązek współpracować z organami zatrudnienia w zakresie realizacji polityki rynku pracy.

10. Nie wymaga wpisu do rejestru agencji zatrudnienia gromadzenie w postaci elektronicznej i udostępnianie informacji o wolnych i poszukiwanych miejscach pracy za pośrednictwem internetu i innych sieci telekomunikacyjnych.

11. Minister właściwy do spraw pracy przez okres roku odmawia dokonania wpisu do rejestru agencji zatrudnienia w przypadku stwierdzenia prawomocnym wyrokiem nielegalnego prowadzenia przez podmiot agencji zatrudnienia.

12. Minister właściwy do spraw pracy rozpatruje wnioski o wpis do rejestru agencji zatrudnienia po dokonaniu jednorazowej opłaty przez agencję zatrudnienia w wysokości przeciętnego wynagrodzenia, stanowiącej dochód budżetu państwa. Z jednorazowej opłaty są zwolnione organizacje pozarządowe, jeżeli działalność agencji zatrudnienia jest zgodna z celami statutowymi tych organizacji oraz szkoły wyższe i organizacje studenckie tworzące lub prowadzące akademickie biura karier. W przypadku odmowy dokonania wpisu do rejestru agencji zatrudnienia dokonana opłata nie podlega zwrotowi.

13. W dokumentach, ogłoszeniach i ofertach agencja zatrudnienia podaje numer wpisu do rejestru, a agencja pracy tymczasowej podaje ponadto określenie „agencja pracy tymczasowej”. Oferty pracy ogłaszane przez agencję pracy tymczasowej są oznaczane jako oferty pracy tymczasowej.

14. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, tryb dokonywania wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, odmowy dokonania wpisu, a także przypadki wykreślenia z rejestru, wzór wniosku o wpis i wzór certyfikatu, rodzaje dokumentów wymaganych do uzyskania wpisu, zakres składanych informacji oraz wzory formularzy składanych informacji, a także warunki uznawania upoważnień do świadczenia usług w zakresie, o którym mowa w art. 18 ust. 1, posiadanych przez podmioty z państw członkowskich Unii Europejskiej, mając na względzie tworzenie warunków do rozwoju pośrednictwa pracy.

Rozdział 7

Instytucje szkoleniowe

Art. 20. 1. Instytucja szkoleniowa oferująca szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy może uzyskać zlecenie ze środków publicznych na realizację tych szkoleń po wpisie do rejestru instytucji szkoleniowych prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy, właściwy ze względu na siedzibę instytucji szkoleniowej.

2. Instytucja szkoleniowa, która posiada akredytację wydaną przez kuratora oświaty na podstawie przepisów o systemie oświaty uzyskuje na swój wniosek wpis do rejestru instytucji szkoleniowych.

3. Instytucja szkoleniowa może ubiegać się o wpis do rejestru instytucji szkoleniowych po złożeniu wniosku o wpis wraz z informacją o:

- 1) tematyce realizowanych szkoleń;

- 2) kadrze realizującej szkolenia;
- 3) bazie lokalowej, jej wyposażeniu i środkach dydaktycznych;
- 4) metodach oceny jakości szkoleń;
- 5) liczbie bezrobotnych i poszukujących pracy objętych szkoleniami w okresie ostatniego roku;
- 6) udzielanej pomocy w uzyskaniu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej po ukończeniu szkolenia.

4. Wojewódzki urząd pracy potwierdza dokonanie wpisu do rejestru instytucji szkoleniowych i wydaje zaświadczenie o wpisie do rejestru oraz przekazuje informacje o dokonanym wpisie ministrowi właściwemu do spraw pracy.

5. Wpis do rejestru instytucji szkoleniowych jest bezpłatny.

6. Wojewódzki urząd pracy wykreśla instytucję szkoleniową z rejestru instytucji szkoleniowych:

- 1) na wniosek instytucji szkoleniowej;
- 2) w przypadku stwierdzenia prawomocnym wyrokiem naruszenia przepisów ustawy;
- 3) w przypadku zakończenia działalności przez instytucję szkoleniową.

7. Instytucja szkoleniowa ma obowiązek informować wojewódzki urząd pracy o zmianie siedziby, otwarciu i likwidacji oddziałów lub filii oraz o kontynuowaniu działalności szkoleniowej w kolejnym roku kalendarzowym.

8. Minister właściwy do spraw pracy gromadzi informacje o instytucjach szkoleniowych przekazane przez wojewódzkie urzędy pracy.

9. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, tryb dokonywania i wykreślenia wpisu w rejestrze instytucji szkoleniowych, uaktualniania danych w rejestrze, wzór wniosku o wpis oraz wymagane dokumenty, mając na względzie efektywne wydatkowanie środków publicznych na szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz zasadę wzajemności w stosunku do podmiotów z państw członkowskich Unii Europejskiej zamierzających uzyskać zlecenie ze środków publicznych na realizację szkoleń.

Rozdział 8

Dialog społeczny i partnerstwo na rynku pracy

Art. 21. Polityka rynku pracy realizowana przez władze publiczne opiera się na dialogu i współpracy z partnerami społecznymi, w szczególności w ramach:

- 1) działalności rad zatrudnienia;
- 2) partnerstwa lokalnego;
- 3) uzupełniania i rozszerzania oferty usług publicznych służb zatrudnienia przez partnerów społecznych i agencje zatrudnienia.

Art. 22. 1. Naczelna Rada Zatrudnienia jest organem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw pracy w sprawach polityki rynku pracy.

2. Wojewódzkie rady zatrudnienia są organami opiniodawczo-doradczymi marszałka województwa w sprawach polityki rynku pracy.

3. Powiatowe rady zatrudnienia są organami opiniodawczo-doradczymi starosty w sprawach polityki rynku pracy.

4. Do zakresu działania Naczelnej Rady Zatrudnienia należy, w szczególności:

- 1) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do pełnego i produktywnego zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich;
- 2) opiniowanie projektów Narodowego Planu Działań i regionalnego planu działań;
- 3) opiniowanie rocznych sprawozdań z działalności Funduszu Pracy, a także ocena racjonalności gospodarki środkami tego funduszu;
- 4) opiniowanie okresowych sprawozdań z realizacji Narodowego Planu Działań;
- 5) opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących problematyki zatrudnienia.

5. Do zakresu działania wojewódzkich rad zatrudnienia należy, w szczególności:

- 1) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do pełnego i racjonalnego zatrudnienia w województwie;
- 2) ocena racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy;
- 3) opiniowanie kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych danego województwa na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia i finansowanie innych fakultatywnych zadań oraz opiniowanie opracowanych przez wojewódzkie urzędy pracy projektów planów finansowych Funduszu Pracy i sprawozdań z ich realizacji;
- 4) składanie wniosków i wydawanie opinii w sprawach dotyczących kierunków kształcenia, szkolenia zawodowego oraz zatrudnienia w województwie;
- 5) ocenianie okresowych sprawozdań z działalności wojewódzkich urzędów pracy oraz przedstawianie Naczelnej Radzie Zatrudnienia okresowych sprawozdań i wniosków w sprawach zatrudnienia;
- 6) delegowanie przedstawiciela do komisji konkursowej dokonującej wyboru kandydata na stanowisko dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy;
- 7) delegowanie przedstawiciela do Naczelnej Rady Zatrudnienia.

6. Do zakresu działania powiatowych rad zatrudnienia stosuje się odpowiednio ust. 5. Powiatowe rady zatrudnienia opiniują refundowanie z Funduszu Pracy kosztów szkoleń, o których mowa w art. 69.

Art. 23. 1. W skład Naczelnej Rady Zatrudnienia wchodzi osoby powoływane przez ministra właściwego do spraw pracy spośród przedstawicieli:

- 1) organizacji związkowych i organizacji pracodawców – reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.⁴⁾),

zwanej dalej „ustawą o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych”;

- 2) ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego reprezentowanych w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 3) wojewódzkich rad zatrudnienia;
- 4) organizacji pozarządowych o zasięgu krajowym zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy;
- 5) nauki delegowanych przez Komitet Nauk o Pracy i Polityki Społecznej Polskiej Akademii Nauk.

2. W skład wojewódzkiej rady zatrudnienia wchodzi osoby powoływane przez marszałka województwa spośród działających na terenie województwa:

- 1) wojewódzkich struktur organizacji związkowej, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych;
- 2) wojewódzkich struktur organizacji pracodawców, reprezentatywnej w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych;
- 3) społeczno-zawodowych organizacji rolników, w tym związków zawodowych rolników indywidualnych i izb rolniczych;
- 4) powiatowych rad zatrudnienia;
- 5) organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy;
- 6) przedstawicieli nauki delegowanych przez Komitet Nauk o Pracy i Polityki Społecznej Polskiej Akademii Nauk.

3. W skład powiatowej rady zatrudnienia wchodzi osoby powoływane przez starostę spośród działających na terenie powiatu:

- 1) terenowych struktur każdej reprezentatywnej organizacji związkowej w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych;

- 2) terenowych struktur każdej reprezentatywnej organizacji pracodawców w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych;
- 3) społeczno-zawodowych organizacji rolników, w tym związków zawodowych rolników indywidualnych i izb rolniczych;
- 4) jednostek samorządu terytorialnego;
- 5) organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy.

4. Członków Naczelnej Rady Zatrudnienia powołuje minister właściwy do spraw pracy, członków wojewódzkich rad zatrudnienia – marszałek województwa, a członków powiatowych rad zatrudnienia – starosta, spośród kandydatów zgłoszonych przez organy i organizacje, o których mowa odpowiednio w ust. 1-3.

5. Członek rady zatrudnienia może zostać odwołany:

- 1) na wniosek organu lub organizacji, która zgłosiła jego kandydaturę na członka rady;
- 2) z inicjatywy odpowiednio ministra właściwego do spraw pracy, marszałka województwa oraz starosty, po zasięgnięciu opinii organu lub organizacji, która zgłosiła jego kandydaturę na członka rady.

6. Kadencja rad zatrudnienia trwa 4 lata.

7. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, organizację oraz tryb działania rad zatrudnienia, a także warunki na jakich mogą uczestniczyć w posiedzeniach rad zatrudnienia przedstawiciele nauki oraz organów, organizacji i instytucji nie reprezentowanych w radach, mając na względzie zapewnienie efektywnego dialogu społecznego.

8. Pracodawca jest obowiązany zwolnić pracownika od pracy w celu wzięcia udziału w posiedzeniach rady zatrudnienia. Za czas zwolnienia pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia ustalonego według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy.

9. Na wniosek członków rady zatrudnienia zamieszkałych poza miejscem obrad rady, koszty przejazdów środkami transportu zbiorowego są refundowane ze środków Funduszu Pracy odpowiednio przez ministra właściwego do spraw pracy, marszałka województwa albo starostę, w wysokości i na zasadach określonych w przepisach odrębnych dla pracownika zatrudnionego w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

Art. 24. 1. Marszałek województwa lub starosta mogą zlecać realizację zadań z zakresu promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych, poszukujących pracy i osób zagrożonych zwolnieniem z pracy:

- 1) jednostkom samorządu terytorialnego;
- 2) organizacjom pozarządowym statutowo zajmującym się problematyką rynku pracy;
- 3) związkom zawodowym;
- 4) organizacjom pracodawców;
- 5) instytucjom szkoleniowym;
- 6) agencjom zatrudnienia.

2. Zlecenie realizacji zadań może być dokonywane w ramach posiadanych na ich realizację środków w formie:

- 1) powierzenia wykonywania zadań;
- 2) wspierania zadań.

3. Powierzenie wykonywania zadań i wspieranie zadań odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert.

4. Powierzenie wykonywania zadań może nastąpić w innym trybie niż określony w ust. 3, jeżeli określone zadanie można zrealizować efektywniej, przez zakup usług na zasadach i w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych.

5. Zlecenie realizacji zadań nie może dotyczyć spraw podlegających rozstrzygnięciu w formie decyzji administracyjnej.

6. Wolontariusze mogą wykonywać świadczenia, w zakresie realizacji zadań obejmujących usługi rynku pracy, na rzecz podmiotów określonych w ust. 1 pkt 2 i 3 na zasadach określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

7. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, warunki zlecenia realizacji zadań z zakresu promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej oraz trybu przekazywania środków finansowych na ten cel, uwzględniając sytuację na lokalnych rynkach pracy oraz racjonalną gospodarkę środkami publicznymi.

Art. 25. Otwarty konkurs ofert realizacji zadań z zakresu promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej odbywa się przy uwzględnieniu zasady pomocniczości, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

Art. 26. 1. Podmioty, o których mowa w art. 24 ust. 1, mogą z własnej inicjatywy wystąpić z ofertą realizacji zadania, zwaną dalej „ofertą”.

2. Marszałek województwa lub starosta w terminie nie przekraczającym 2 miesięcy od dnia złożenia oferty:

- 1) rozpatruje celowość zlecenia określonego zadania, biorąc pod uwagę stopień, w jakim oferta odpowiada priorytetom zadań z zakresu promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej i daje gwarancję realizacji zadań zgodnie z obowiązującymi standardami oraz posiadane środki na realizację tych zadań;
- 2) podejmuje decyzję, a w przypadku stwierdzenia celowości realizacji określonego zadania, informuje składającego ofertę o przybliżonym terminie wszczęcia konkursu ofert.

Art. 27. 1. Marszałek województwa lub starosta zamierzający zlecić realizację zadania ogłasza otwarty konkurs ofert z terminem składania ofert nie krótszym niż 30 dni.

2. Ogłoszenie otwartego konkursu ofert powinno zawierać informacje o:

- 1) rodzaju zadania;
- 2) wysokości środków finansowych na realizację zadania;
- 3) warunkach przekazywania środków finansowych na realizację zadania;
- 4) terminie i warunkach realizacji zadania;
- 5) terminie składania ofert;
- 6) terminie, trybie i kryteriach stosowanych przy wyborze oferty.

3. Ogłoszenie otwartego konkursu ofert zamieszcza się w zależności od rodzaju zadania, w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim lub lokalnym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, jak również na tablicy ogłoszeń w siedzibie organu zlecającego realizację zadania w miejscu przeznaczonym na ogłoszenia. Ogłoszenie może być ponadto rozpowszechniane w inny sposób zapewniający dostęp do informacji potencjalnym oferentom, w tym, w miarę możliwości, z użyciem powszechnie dostępnych sieci teleinformatycznych.

Art. 28. 1. Oferta podmiotu, o którym mowa w art. 24 ust. 1, powinna zawierać:

- 1) szczegółowy zakres rzeczowy proponowanego do realizacji zadania;
- 2) termin i miejsce realizacji zadania;
- 3) kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania;
- 4) informacje o posiadanych zasobach rzeczowych i kadrowych zapewniających realizację zadania;
- 5) informacje o wysokości środków finansowych własnych albo pozyskanych z innych źródeł na realizację danego zadania;
- 6) informację o wcześniejszej działalności podmiotu składającego ofertę w zakresie, którego dotyczy zadanie.

2. Marszałek województwa lub starosta ogłaszający otwarty konkurs ofert może uzależnić rozpatrzenie oferty od złożenia, w wyznaczonym terminie, dodatkowych informacji lub dokumentów, dostępnych uprawnionemu podmiotowi składającemu ofertę.

Art. 29. 1. Warunkiem rozpatrzenia oferty jest:

- 1) zamieszczenie w ofercie precyzyjnie sporządzonego opisu planowanego działania;
- 2) dołączenie aktualnego odpisu, potwierdzającego wpis do właściwej ewidencji lub rejestru, dotyczącego statusu prawnego uprawnionego podmiotu i prowadzonej przez niego działalności;
- 3) przedstawienie sprawozdania finansowego i merytorycznego z działalności podmiotu za ubiegły rok lub w przypadku dotychczasowej krótszej działalności, za okres tej działalności.

2. Przepisów ust. 1 pkt 2 i 3 nie stosuje się do jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 30. 1. Marszałek województwa lub starosta przy rozpatrywaniu ofert bierze pod uwagę:

- 1) zgłoszone możliwości realizacji zadania;
- 2) przedstawioną we wniosku kalkulację kosztów realizacji zadania, uwzględniając relację przedstawionych kosztów do zakresu rzeczowego zadania;
- 3) zadeklarowany udział środków finansowych własnych albo pozyskanych z innych źródeł na realizację zadania;
- 4) analizę i ocenę realizacji zadań zleconych w okresie poprzednim, z uwzględnieniem rzetelności i terminowości oraz sposobu rozliczenia otrzymanych na ten cel środków;
- 5) wysokość środków finansowych niezbędnych do realizacji zadania.

2. Marszałek województwa lub starosta ogłaszający otwarty konkurs ofert jest obowiązany w uzasadnieniu wyboru oferty ustosunkować się do spełniania przez oferenta warunków określonych w ogłoszeniu, o którym mowa w art. 27 ust. 2.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również w przypadku gdy w wyniku ogłoszenia otwartego konkursu ofert została zgłoszona jedna oferta.

Art. 31. 1. Oferty sporządzone wadliwie albo niekompletne pozostają bez rozpatrzenia.

2. Wyniki otwartego konkursu ofert oraz warunki zlecenia realizacji zadania podaje się do wiadomości publicznej.

3. Wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert podmiot zawiera umowę o realizację zadania.

Art. 32. 1. Podmiot, o którym mowa w art. 24 ust. 1, przyjmujący zlecenie realizacji zadania zobowiązuje się do wykonania zadania w zakresie i na warunkach określonych w umowie o realizację zadania, a marszałek województwa lub starosta zlecający realizację zadania do przekazania określonych środków finansowych w formie dotacji.

2. Umowa o realizację zadania jest sporządzana w formie pisemnej pod rygorem nieważności i powinna określać, w szczególności:

- 1) szczegółowy opis zadania i termin jego realizacji;

- 2) wysokość dotacji, tryb i terminy jej przekazywania;
- 3) tryb sprawdzania sposobu realizacji zadania;
- 4) sposób rozliczenia udzielonej dotacji i warunki zwrotu niewykorzystanej części dotacji;
- 5) konsekwencje niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystania dotacji lub niedotrzymania innych warunków umowy.

3. Umowę o realizację zadania zawiera się na czas określony, uzależniony od rodzaju zleconego zadania, nie dłuższy jednak niż 3 lata.

4. Podmiot przyjmujący zlecenie jest obowiązany do wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków otrzymanych na realizację umowy.

5. Wysokość dotacji, o której mowa w ust. 1, nie może przewyższać kwoty koniecznej do pokrycia kosztów poniesionych na realizację zadań, o których mowa w art. 24 ust.1.

Rozdział 9

Rejestracja bezrobotnych i poszukujących pracy oraz formy udzielanego wsparcia

Art. 33. 1. Powiatowe urzędy pracy rejestrują bezrobotnych i poszukujących pracy oraz prowadzą rejestr tych osób.

2. Rejestracja bezrobotnych i poszukujących pracy następuje po przedstawieniu przez te osoby dokumentów niezbędnych do ustalenia ich statusu i uprawnień.

3. Bezrobotni mają obowiązek zgłaszania się do właściwego powiatowego urzędu pracy w wyznaczonych terminach w celu potwierdzenia swojej gotowości do podjęcia pracy i uzyskania informacji o możliwościach zatrudnienia lub szkolenia.

4. Starosta pozbawia statusu bezrobotnego, z zastrzeżeniem art. 75 ust. 3, który:

- 1) nie spełnia warunków, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2;

- 2) otrzymał pożyczkę z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub instytucji z udziałem środków publicznych na podjęcie działalności pozarolniczej lub rolniczej;
- 3) odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac interwencyjnych lub robót publicznych, albo udziału w szkoleniu, stażu lub projekcie lokalnym; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres 6 miesięcy;
- 4) nie stawił się w powiatowym urzędzie pracy w wyznaczonym terminie i nie powiadomił w okresie do 5 dni o uzasadnionej przyczynie tego niestawiennictwa; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres 3 miesięcy od dnia niestawienia się w powiatowym urzędzie pracy;
- 5) odmówił poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym mającym na celu ustalenie zdolności do pracy; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres 3 miesięcy od dnia tej odmowy;
- 6) na wniosek bezrobotnego.

5. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, tryb rejestracji i sposób prowadzenia rejestru bezrobotnych i poszukujących pracy, wzór karty rejestracyjnej, a także niezbędne dokumenty do ustalenia statusu bezrobotnego i uprawnień rejestrowanych osób, mając na względzie pozyskanie wszystkich koniecznych informacji mających wpływ na uprawnienia rejestrowanych osób.

Art. 34. Powiatowe urzędy pracy prowadzą pośrednictwo pracy dla zarejestrowanych osób, a w razie braku możliwości zapewnienia odpowiedniego zatrudnienia:

- 1) zapewniają usługę poradnictwa zawodowego;
- 2) umożliwiają udział w zajęciach klubu pracy;
- 3) inicjują, organizują i finansują szkolenia bezrobotnych i innych uprawnionych osób oraz przyznają i wypłacają dodatki szkoleniowe lub stypendia szkoleniowe;
- 4) inicjują i dofinansowują tworzenie dodatkowych miejsc pracy;

- 5) inicjują oraz finansują w zakresie określonym w ustawie inne instrumenty rynku pracy;
- 6) inicjują i realizują projekty lokalne;
- 7) przyznają i wypłacają zasiłki i inne świadczenia z tytułu bezrobocia.

Rozdział 10

Usługi rynku pracy

Art. 35. 1. Podstawowymi usługami rynku pracy są:

- 1) pośrednictwo pracy;
- 2) usługi EURES;
- 3) poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa;
- 4) pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy;
- 5) organizacja szkoleń.

2. Usługi rynku pracy wykonywane na podstawie przepisów ustawy przez publiczne służby zatrudnienia oraz agencje zatrudnienia są realizowane zgodnie ze standardami usług rynku pracy.

3. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, standardy usług rynku pracy realizowanych przez publiczne służby zatrudnienia oraz agencje zatrudnienia, a także terminy dostosowania tych służb i agencji do wymaganych standardów, uwzględniając zakres usług, miejsce i sposób ich realizacji oraz konieczność zapewnienia respektowania praw osób korzystających z usług.

4. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i organizowania szkoleń oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, mając na uwadze ujednoczenie procedur usług rynku pracy realizowanych

przez publiczne służby zatrudnienia oraz konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy publicznej dla przedsiębiorców z warunkami jej dopuszczalności.

Art. 36. 1. Pośrednictwo pracy polega, w szczególności na:

- 1) udzielaniu pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w uzyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych;
- 2) pozyskiwaniu ofert pracy;
- 3) udzielaniu pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy;
- 4) informowaniu bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy;
- 5) inspirowaniu i organizowaniu kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami;
- 6) współdziałaniu powiatowych urzędów pracy w zakresie wymiany informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia i szkolenia na terenie ich działania;
- 7) informowaniu bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach.

2. Nie stanowi pośrednictwa pracy:

- 1) kierowanie za granicę do pracodawców zagranicznych własnych pracowników, jeżeli wynika to z umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska;
- 2) kierowanie za granicę do zatrudnienia polegającego na czasowym przyjęciu do rodziny w zamian za określone świadczenia w celu doskonalenia umiejętności językowych lub zawodowych na okres do 2 lat; przepis art. 19 ust. 7 i art. 85 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

3. Pośrednictwo pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej lub pośrednictwo do pracy za granicą prowadzą powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy, agencje pośrednictwa pracy i Ochotnicze Hufce Pracy.

4. Pośrednictwo pracy dla bezrobotnych i poszukujących pracy realizowane przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy jest wykonywane nieodpłatnie zgodnie z zasadami:

- 1) dostępności usług pośrednictwa dla poszukujących pracy oraz dla pracodawców;
- 2) dobrowolności – oznaczającej wolne od przymusu korzystanie z usług pośrednictwa pracy przez poszukujących pracy;
- 3) równości – oznaczającej obowiązek udzielania wszystkim poszukującym pracy pomocy w znalezieniu zatrudnienia bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne lub przynależność związkową osób, dla których poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej;
- 4) jawności – oznaczającej, że każde wolne miejsce pracy zgłoszone do urzędu pracy jest podawane do wiadomości bezrobotnym i poszukującym pracy.

5. Pracodawcy są obowiązani na bieżąco informować powiatowe urzędy pracy, właściwe dla siedziby pracodawcy, o wolnych miejscach zatrudnienia lub miejscach przygotowania zawodowego. Informując o wolnych miejscach zatrudnienia lub miejscach przygotowania zawodowego pracodawcy nie mogą formułować wymagań dyskryminujących kandydatów ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne, ani ze względu na przynależność związkową.

6. Pracodawca przed zatrudnieniem osoby lub powierzeniem jej innej pracy zarobkowej jest obowiązany uzyskać od niej pisemne oświadczenie o pozostawaniu lub niepozostawaniu w rejestrze bezrobotnych i poszukujących pracy, a osoba podejmująca pracę złożyć takie oświadczenie.

7. Pracodawca jest obowiązany zawiadomić w formie pisemnej, w okresie do 5 dni, właściwy powiatowy urząd pracy, o zatrudnieniu osoby zarejestrowanej jako bezrobotna lub o powierzeniu jej innej pracy zarobkowej.

8. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, klasyfikację zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakres jej stosowania, uwzględniając zawody i specjalności występujące na rynku pracy oraz potrzeby pośrednictwa i poradnictwa zawodowego.

Art. 37. 1. Świadczenie usług EURES jest realizowane na terenie państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a i b, i polega, w szczególności na:

- 1) udzielaniu bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia zgodnie z prawem swobodnego przepływu pracowników w Unii Europejskiej;
- 2) udzielaniu pracodawcom pomocy w uzyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych;
- 3) inspirowaniu i organizowaniu kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami;
- 4) informowaniu o sytuacji na rynkach pracy, z uwzględnieniem występujących tam zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
- 5) przeciwdziałaniu i zwalczaniu pojawiających się przeszkód w mobilności w dziedzinie zatrudnienia;
- 6) informowaniu pracowników publicznych służb zatrudnienia oraz związków zawodowych i organizacji pracodawców o usługach EURES;
- 7) inicjowaniu projektów o zasięgu międzynarodowym i ich zarządzaniu.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób realizacji przez organy zatrudnienia zadań wynikających z udziału publicznych służb zatrudnienia w sieci EURES, w tym związanych z:

- 1) planowaniem krajowej działalności sieci EURES;
- 2) procedurami, trybem i warunkami finansowania z Funduszu Pracy kosztów poniesionych na realizację działalności krajowej, określonych w odrębnych procedurach finansowych państw Unii Europejskiej;

- 3) określeniem sposobu wyznaczania i szkolenia krajowego koordynatora EURES, kierowników liniowych EURES, doradców EURES i asystentów EURES oraz zakresem, formami, warunkami i trybem współpracy między nimi;
  - 4) przekazywaniem informacji między publicznymi służbami zatrudnienia a publicznymi służbami zatrudnienia państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a i b, oraz trybem i zakresem tego przekazywania;
  - 5) procedurą wymiany ofert pracy między publicznymi służbami zatrudnienia a publicznymi służbami zatrudnienia państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a i b;
  - 6) współpracą transgraniczną w ramach sieci EURES oraz jej zakresem, trybem, warunkami i formami;
  - 7) monitorowaniem i oceną krajowej działalności sieci EURES
- uwzględniając procedury i standardy obowiązujące państwa członkowskie Unii Europejskiej.

Art. 38. 1. Poradnictwo zawodowe polega na udzielaniu bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia oraz pracodawcom w doborze kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych, w szczególności na:

- 1) udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia;
- 2) udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę zatrudnienia, w tym badaniu zainteresowań i uzdolnień zawodowych;
- 3) kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia;
- 4) inspirowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy;

- 5) udzielaniu informacji i doradztwie pracodawcom w zakresie doboru kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych.

2. Poradnictwo zawodowe prowadzone przez powiatowe urzędy pracy oraz centra informacji i planowania kariery zawodowej wojewódzkich urzędów pracy jest realizowane zgodnie z zasadami:

- 1) dostępności usług dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz dla pracodawców;
- 2) dobrowolności korzystania z usług poradnictwa zawodowego;
- 3) równości w korzystaniu z usług poradnictwa zawodowego bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne lub ze względu na przynależność związkową;
- 4) swobody wyboru zawodu i miejsca zatrudnienia;
- 5) bezpłatności usług poradnictwa zawodowego;
- 6) poufności i ochrony danych osobowych bezrobotnych i poszukujących pracy, korzystających z usług poradnictwa zawodowego.

3. Poradnictwo zawodowe jest świadczone w formie porad indywidualnych i grupowych.

4. Porady indywidualne mogą być poprzedzone specjalistycznymi badaniami lekarskimi i psychologicznymi. Koszty badań są finansowane z Funduszu Pracy.

5. Przeprowadzenie badań, o których mowa w ust. 4, może nastąpić wyłącznie za zgodą bezrobotnego lub poszukującego pracy.

Art. 39. 1. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy polega na przygotowywaniu bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia, w szczególności przez:

- 1) uczestnictwo w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy;
- 2) uczestnictwo w zajęciach aktywizacyjnych;

3) dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.

2. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, jest przeznaczona dla bezrobotnych i poszukujących pracy. Z pomocy określonej w ust. 1 pkt 3 mogą korzystać wszyscy zainteresowani.

3. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy jest prowadzona przez powiatowe urzędy pracy w ramach klubów pracy oraz przez centra informacji i planowania kariery zawodowej wojewódzkich urzędów pracy.

4. Wydatki na utworzenie klubu pracy i prowadzone przez niego działania są finansowane ze środków przeznaczonych na funkcjonowanie powiatowego urzędu pracy oraz ze środków Funduszu Pracy.

5. Starosta inicjuje i wspiera tworzenie klubów pracy przez instytucje lub organizacje udzielając im pomocy organizacyjnej i metodologicznej.

Art. 40. 1. Starosta inicjuje, organizuje i finansuje z Funduszu Pracy szkolenia bezrobotnych, osób pobierających rentę szkoleniową i żołnierzy rezerwy w celu zwiększenia ich szans na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, podwyższenia kwalifikacji zawodowych lub zwiększenia aktywności zawodowej, w szczególności w przypadku:

- 1) braku kwalifikacji zawodowych;
- 2) konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji w związku z brakiem propozycji odpowiedniej pracy;
- 3) utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie;
- 4) braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

2. Starosta kieruje bezrobotnego, osobę pobierającą rentę szkoleniową i żołnierza rezerwy na wskazane przez niego szkolenie, jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że szkolenie to zapewni uzyskanie odpowiedniej pracy, koszt tego szkolenia nie przekroczy dwukrotnego przeciętnego wynagrodzenia, a także jest spełniony przynajmniej jeden z warunków, o których mowa w ust. 1.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1:

- 1) w pkt 1 – szkolenie może trwać do 12 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie – nie dłużej niż 24 miesiące;
- 2) w pkt 2 i 3 – szkolenie może trwać do 6 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie – nie dłużej niż 12 miesięcy.

4. Skierowanie na szkolenie powinno być poprzedzone określeniem przez doradcę zawodowego powiatowego urzędu pracy predyspozycji bezrobotnego, osoby pobierającej rentę szkoleniową i żołnierza rezerwy do wykonywania zawodu, który uzyska w wyniku szkolenia, oraz w uzasadnionych przypadkach, skierowaniem na badania specjalistyczne finansowane z Funduszu Pracy.

5. Przy kierowaniu na szkolenie obowiązuje zasada równości w korzystaniu ze szkoleń bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne lub ze względu na przynależność związkową.

6. Minister właściwy do spraw pracy, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, może określić, w drodze rozporządzenia, tryb opracowywania standardów kwalifikacji zawodowych i ich wykaz, uwzględniając potrzeby kształcenia i szkolenia zawodowego.

7. Minister właściwy do spraw pracy może określić, w drodze rozporządzenia, tryb opracowywania modułowych programów szkoleń zawodowych i ich wykaz, uwzględniając sposób ich wykorzystania na rynku pracy.

Art. 41. 1. Bezrobotnemu w okresie odbywania szkolenia, na które został skierowany przez starostę przysługuje dodatek szkoleniowy, z zastrzeżeniem art. 52.

2. Dodatek szkoleniowy nie przysługuje bezrobotnemu, jeżeli w okresie odbywania szkolenia przysługuje mu z tego tytułu stypendium, dieta lub innego rodzaju świadczenie pieniężne w wysokości równej lub wyższej niż dodatek szkoleniowy.

3. Wysokość dodatku szkoleniowego wynosi miesięcznie 20% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1.

4. W przypadku skierowania bezrobotnego lub żołnierza rezerwy na szkolenie, koszty tego szkolenia są finansowane z Funduszu Pracy.

5. Starosta, na wniosek bezrobotnego, może wyrazić zgodę na częściowe sfinansowanie z Funduszu Pracy kosztów szkolenia, jeżeli skierowanie na to szkolenie nastąpiło na prośbę bezrobotnego albo organizacji lub instytucji pokrywającej część kosztów tego szkolenia. Przepisy art. 40 stosuje się odpowiednio.

6. Osoba, która z własnej winy nie ukończyła szkolenia, jest obowiązana do zwrotu kosztów szkolenia, chyba że powodem nieukończenia szkolenia było podjęcie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

7. Osobom skierowanym na szkolenie przez starostę, z wyjątkiem posiadających z tego tytułu prawo do stypendium, przysługuje odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku ze szkoleniem oraz w drodze do i z miejsca szkolenia, wypłacane przez instytucję ubezpieczeniową, w której osoby te zostały ubezpieczone.

8. Instytucja szkoleniowa jest obowiązana ubezpieczyć osobę, o której mowa w ust. 7, od następstw nieszczęśliwych wypadków.

9. Starosta może w umowie zawartej z instytucją szkoleniową przewidzieć przyznanie tej instytucji z Funduszu Pracy jednorazowej kwoty w wysokości do 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę za każdego skierowanego bezrobotnego uczestniczącego w szkoleniu, który wskutek działań tej instytucji szkoleniowej podjął w ciągu 30 dni od dnia ukończenia szkolenia zatrudnienie lub inną pracę zarobkową i wykonuje ją co najmniej przez okres 6 miesięcy.

Art. 42. 1. Starosta może, na wniosek bezrobotnego lub żołnierza rezerwy, udzielić pożyczki na sfinansowanie kosztów szkolenia do wysokości czterokrotnego przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu podpisania umowy pożyczki, w celu umożliwienia podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej wymagających szczególnych kwalifikacji.

2. Pożyczka, o której mowa w ust. 1, jest nieoprocentowana, a okres jej spłaty nie może przekroczyć 18 miesięcy od ustalonego w umowie dnia zakończenia szkolenia.

3. W przypadku wykorzystania pożyczki na inne cele niż określone w umowie, niepodjęcia lub nieukończenia szkolenia, pożyczka podlega bezzwłocznemu zwrotowi w całości, wraz z odsetkami ustawowymi. Odsetki ustawowe ustala się także od kwoty pożyczki niespłaconej w terminie.

Art. 43. Starosta może sfinansować z Funduszu Pracy koszty szkolenia poszukującego pracy skierowanego na szkolenie, który:

- 1) jest w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy;
- 2) jest zatrudniony u pracodawcy, wobec którego ogłoszono upadłość lub który jest w stanie likwidacji, z wyłączeniem likwidacji w celu prywatyzacji;
- 3) otrzymuje świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym lub górniczy zasiłek socjalny, określone w odrębnych przepisach.

Rozdział 11

Instrumenty rynku pracy

Art. 44. Instrumentami rynku pracy wspierającymi podstawowe usługi rynku pracy są:

- 1) finansowanie kosztów przejazdu do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca pracy, odbywania stażu, szkolenia lub odbywania zajęć w zakresie poradnictwa zawodowego poza miejscem stałego zamieszkania, w związku ze skierowaniem przez powiatowy urząd pracy;
- 2) finansowanie kosztów zakwaterowania w miejscu pracy osobie, która podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, staż, szkolenie lub zajęcia w zakresie poradnictwa zawodowego poza miejscem stałego zamieszkania, w przypadku skierowania przez powiatowy urząd pracy;
- 3) dofinansowanie na wyposażenie miejsca pracy, podjęcie działalności gospodarczej, kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa;
- 4) refundowanie poniesionych kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego;

5) finansowanie dodatków aktywizacyjnych.

Art. 45. 1. Starosta może dokonywać z Funduszu Pracy przez okres do 12 miesięcy zwrotu kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, odbywania u pracodawcy stażu, szkolenia lub odbywania zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, szkolenie, staż lub została skierowana na zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego poza miejscem zamieszkania;
- 2) uzyskuje wynagrodzenie w wysokości nieprzekraczającej 2-krotnego minimalnego wynagrodzenia za pracę.

2. Starosta może dokonywać przez okres do 12 miesięcy zwrotu z Funduszu Pracy kosztów zakwaterowania osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową lub staż poza miejscem zamieszkania w miejscowości, do której czas dojazdu i powrotu do miejsca stałego zamieszkania wynosi łącznie ponad 3 godziny dziennie;
- 2) mieszka w hotelu lub wynajętym mieszkaniu w miejscowości, w której jest zatrudniona, wykonuje inną pracę zarobkową lub odbywa staż w pobliżu tej miejscowości;
- 3) uzyskuje wynagrodzenie w wysokości nieprzekraczającej 2-krotnego minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w miesiącu, za który jest dokonywany zwrot kosztów zakwaterowania.

3. Starosta finansuje z Funduszu Pracy koszty zakwaterowania i wyżywienia bezrobotnego lub innej uprawnionej osoby, skierowanych na szkolenie odbywane poza miejscem zamieszkania, jeżeli wynika to z umowy zawartej z instytucją szkoleniową.

4. Starosta może zwrócić bezrobotnemu koszt przejazdu do pracodawcy i powrotu do miejsca zamieszkania, w przypadku skierowania go do pracodawcy, który zgłosił

ofertę pracy, jeżeli siedziba tego pracodawcy znajduje się poza miejscem zamieszkania bezrobotnego.

Art. 46. 1. Starosta ze środków Funduszu Pracy może:

- 1) refundować koszty wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w wysokości określonej w umowie;
- 2) przyznać bezrobotnemu jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej;
- 3) refundować koszty pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa w podjęciu działalności gospodarczej, o której mowa w pkt 2.

2. Pracodawcy, który poniósł koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego pod warunkiem jego zatrudnienia przez okres co najmniej 12 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy, może być dokonana refundacja, o której mowa w ust. 1 pkt 1, w wysokości określonej w umowie nie wyższej jednak niż trzykrotność przeciętnego wynagrodzenia.

3. Bezrobotnemu mogą być przyznawane środki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w wysokości określonej w umowie nie przekraczającej jednak pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia. W przypadku gdy działalność jest podejmowana na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych, w rozumieniu przepisów prawa spółdzielczego, wysokość przyznanych bezrobotnemu środków nie może przekraczać trzykrotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka założyciela spółdzielni oraz dwukrotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka przystępującego do niej po założeniu spółdzielni.

4. Bezrobotnemu mogą być zrefundowane koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 3, do wysokości 80% udokumentowanych kosztów pomocy prawnej, konsultacji lub doradztwa, nie wyższej jednak niż przeciętne wynagrodzenie.

5. Wysokość przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 2-4, jest przyjmowana na dzień zawarcia umowy.

6. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki realizacji instrumentów rynku pracy, w tym:

- 1) warunki i tryb refundacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 3;

- 2) warunki i tryb przyznawania bezrobotnemu jednorazowo środków na podjęcie działalności, o której mowa w ust. 1 pkt 2;
  - 3) wymiar dopuszczalnej refundacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, w granicach określonych w przepisach rozporządzenia Nr 69/2001 Komisji WE z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 TWE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady de minimis (Dz. Urz. WE L 10, z 13.01.2001 r., s. 30)
- mając na względzie zwiększenie mobilności bezrobotnych i poszukujących pracy oraz racjonalne gospodarowanie środkami Funduszu Pracy, a także konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy publicznej dla przedsiębiorców z warunkami jej dopuszczalności.

Art. 47. 1. Starosta może zawrzeć z pracodawcą umowę przewidującą jednorazowe refundowanie poniesionych kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego.

2. Refundacja może nastąpić, w przypadku gdy:

- 1) pracodawca zatrudniał skierowanego bezrobotnego w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy oraz
- 2) po upływie 12 miesięcy zatrudnienia skierowany bezrobotny jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

3. Kwota refundowanych składek, o których mowa w ust. 1, nie może przekroczyć trzykrotnej wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu spełnienia warunków określonych w ust. 2.

Art. 48. 1. Bezrobotnemu posiadającemu prawo do zasiłku przysługuje dodatek aktywizacyjny, jeżeli:

- 1) w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy podjął zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- 2) z własnej inicjatywy podjął zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a otrzymywanym wynagrodzeniem, nie większej jednak niż 50% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1, przez okres, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości do 30% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

Art. 49. W stosunku do:

- 1) bezrobotnych do 24 roku życia;
- 2) bezrobotnych długotrwale;
- 3) bezrobotnych powyżej 55 roku życia;
- 4) bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych;
- 5) bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci do 7 roku życia;
- 6) bezrobotnych niepełnosprawnych
– zwanych dalej „osobami będącymi w szczególnej sytuacji na rynku pracy”, mogą być dodatkowo stosowane działania określone w art. 50-61.

Art. 50. Bezrobotnym, o których mowa w art. 49 pkt 1 i 3, powiatowy urząd pracy w okresie do 6 miesięcy od dnia rejestracji powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, stażu lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

Art. 51. 1. Starosta zwraca pracodawcy, który zatrudnił w ramach prac interwencyjnych na okres do 6 miesięcy skierowanych bezrobotnych, o których mowa w art. 49, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz kwoty zasiłku określonej w art. 72 ust.1, obowiązującej w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

2. Starosta może dokonywać, w zakresie i na zasadach określonych w ust. 1, zwrotu poniesionych przez pracodawcę kosztów z tytułu zatrudnienia do 12 miesięcy skierowanych bezrobotnych, o których mowa w art. 49, w ramach prac interwencyjnych, w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia za każdego bezrobotnego, jeżeli refundacja obejmuje koszty poniesione za co drugi miesiąc ich zatrudnienia.

3. Jeżeli pracodawca bezpośrednio po zakończeniu prac interwencyjnych trwających co najmniej 6 miesięcy zatrudnił skierowanego bezrobotnego przez okres dalszych 6 miesięcy, zawierając po upływie tego okresu umowę o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy, starosta może przyznać pracodawcy jednorazową refundację wynagrodzenia w wysokości uprzednio uzgodnionej, nie wyższej jednak niż 150% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu spełnienia tego warunku.

4. Starosta, kierując bezrobotnego do prac interwencyjnych, ma obowiązek wziąć pod uwagę jego wiek, stan zdrowia oraz rodzaje uprzednio wykonywanej pracy.

Art. 52. Bezrobotnemu do 24 roku życia, skierowanemu przez starostę na szkolenie przysługuje, w okresie jego odbywania, stypendium w wysokości 40% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1; przepisy art. 41 ust. 6 oraz art. 80 stosuje się odpowiednio.

Art. 53. 1. Bezrobotnego, o którym mowa w art. 49 pkt 1, 2 i 4, starosta na wniosek lub za zgodą tego bezrobotnego może skierować do odbycia u pracodawcy stażu przez okres nieprzekraczający 12 miesięcy.

2. Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej przez starostę z pracodawcą, który wyraził zgodę na odbycie tego stażu przez bezrobotnego, według programu określonego w umowie.

3. Nadzór nad odbywaniem stażu przez bezrobotnego sprawuje starosta.

4. Bezrobotnemu w okresie odbywania stażu przysługuje stypendium w wysokości zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1, wypłacane przez starostę; przepisy art. 41 ust. 6 oraz art. 80 stosuje się odpowiednio.

5. Bezrobotnemu w okresie odbywania stażu przysługuje prawo do urlopu wypoczynkowego. Przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy dotyczące

przyznawania i wymiaru urlopu wypoczynkowego dla pracowników zatrudnionych przy pracy sezonowej stosuje się odpowiednio.

6. Do osoby zarejestrowanej jako bezrobotna w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, która nie ukończyła 27 roku życia ust. 1-5 stosuje się odpowiednio.

7. Przepisy ust. 1-6 stosuje się odpowiednio do organizacji pozarządowych.

Art. 54. Starosta ustala i opłaca w wysokości i na zasadach określonych w odrębnych przepisach, składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe od stypendiów wypłaconych na podstawie art. 52 i art. 53 ust. 4.

Art. 55. 1. Bezrobotnemu, o którym mowa w art. 49 pkt 1 i 4, który w okresie 6 miesięcy od dnia zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy podjął dalszą naukę w szkole ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej dla dorosłych albo w szkole wyższej w systemie studiów wieczorowych lub zaocznych, starosta, na wniosek bezrobotnego, przyznaje stypendium w wysokości 40% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1, wypłacane przez okres 12 miesięcy.

2. Starosta może podjąć decyzję o kontynuacji wypłacania stypendium do ukończenia nauki zgodnie z programem nauczania.

3. Stypendium przysługuje pod warunkiem nieprzekroczenia wysokości dochodu na osobę w rodzinie, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej.

4. Podstawą wypłaty stypendium jest zaświadczenie wystawione przez szkołę, potwierdzające kontynuowanie nauki.

5. Stypendium nie przysługuje w przypadku przerwania nauki lub utraty statusu bezrobotnego.

Art. 56. 1. Starosta może dokonywać z Funduszu Pracy, przez okres do 12 miesięcy, zwrotu poniesionych przez pracodawcę, z tytułu zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego, o którym mowa w art. 49 pkt 1, 2 i 6, kosztów wypłaconego mu wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty zasiłku

określonej w art. 72 ust. 1, obowiązującej w ostatnim dniu każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

2. Starosta może dokonywać z Funduszu Pracy, przez okres do 18 miesięcy, zwrotu poniesionych przez pracodawcę, z tytułu zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego, o którym mowa w art. 49 pkt 1, 2 i 6, kosztów wypłaconego mu wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od tego wynagrodzenia, jeżeli zwrot obejmuje koszty poniesione za co drugi miesiąc.

Art. 57. 1. Starosta zwraca organizatorowi robót publicznych, który zatrudniał skierowanych bezrobotnych, o których mowa w art. 49 pkt 2, 3 i 5, przez okres do 6 miesięcy, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składek na ubezpieczenia społeczne bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz 50% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

2. Starosta może dokonywać, w zakresie i na zasadach określonych w ust. 1, zwrotu poniesionych przez organizatora robót publicznych kosztów, z tytułu zatrudnienia do 12 miesięcy skierowanych bezrobotnych, o których mowa w art. 49 pkt 2, 3 i 5, w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak przeciętnego wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia za każdego bezrobotnego, jeżeli refundacja obejmuje koszty poniesione za co drugi miesiąc ich zatrudnienia.

3. Na wniosek organizatora robót publicznych starosta może przyznawać zaliczki ze środków Funduszu Pracy na poczet wypłat wynagrodzeń oraz składek na ubezpieczenia społeczne.

4. Bezrobotni, o których mowa w art. 49 pkt 1 i 2, na swój wniosek lub za ich zgodą, mogą zostać skierowani przez starostę, na zasadach robót publicznych, do wykonywania przez okres do 6 miesięcy pracy niezwiązanej z wyuczonym zawodem, w wymiarze nieprzekraczającym połowy wymiaru czasu pracy, w instytucjach użyteczności publicznej oraz organizacjach zajmujących się problematyką kultury, oświaty, sportu i turystyki, opieki zdrowotnej lub pomocy społecznej.

5. Starosta zwraca pracodawcy, który zatrudnił bezrobotnych skierowanych do prac, o których mowa w ust. 4, część poniesionych kosztów na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych bezrobotnych i połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca, łącznie ze składką na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

Art. 58. Bezrobotni, o których mowa w art. 49 pkt 3, po upływie 6 miesięcy od dnia zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy, mogą ubiegać się o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego, jeżeli spełniają warunki do nabycia tego świadczenia, określone w odrębnych przepisach.

Art. 59. 1. Starosta może skierować bezrobotnych, o których mowa w art. 49 pkt 3, do wykonywania pracy w ramach prac interwencyjnych przez okres do 24 miesięcy oraz dokonywać refundacji poniesionych przez pracodawcę kosztów na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne.

2. Starosta może skierować bezrobotnych, o których mowa w ust. 1, do wykonywania pracy w ramach prac interwencyjnych u pracodawcy przez okres do 4 lat i dokonywać refundacji poniesionych przez pracodawcę kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli obejmuje ona koszty poniesione za co drugi miesiąc ich zatrudnienia.

3. Starosta, kierując bezrobotnych do wykonywania pracy w ramach prac interwencyjnych, o których mowa w ust. 1 i 2, może przyznać pracodawcy dofinansowanie na wyposażenie nowego stanowiska pracy w wysokości nie wyższej niż 4-krotne przeciętne wynagrodzenie, na warunkach określonych w umowie.

4. Jeżeli do pracy w ramach prac interwencyjnych są kierowani bezrobotni, którzy:

- 1) spełniają warunki konieczne do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego – refundacja jest przyznawana w wysokości do 80% minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia;
- 2) nie spełniają warunków koniecznych do uzyskania świadczenia przedemerytalnego – refundacja jest przyznawana w wysokości do

połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

Art. 60. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy sposób i tryb organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych, jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne poniesionych w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego, treść wniosku o organizowanie robót publicznych, prac interwencyjnych oraz tryb i warunki zawieranych umów z uprawnionymi pracodawcami;
- 2) wymiar dopuszczalnej pomocy w granicach określonych w przepisach rozporządzenia nr 69/2001 Komisji WE z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 TWE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady de minimis (Dz. Urz. WE L 10, z 13.01.2001 r., s. 30)

– mając na uwadze prawidłowość wydatkowania środków z Funduszu Pracy.

Art. 61. 1. Bezrobotnym, o których mowa w art. 49 pkt 5, starosta może, po udokumentowaniu poniesionych kosztów, dofinansować koszty opieki nad dzieckiem do lat 7, w wysokości uzgodnionej, nie wyższej jednak niż połowa zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1, jeżeli bezrobotny podejmie zatrudnienie lub inną pracę zarobkową lub zostanie skierowany na staż lub szkolenie.

2. Dofinansowanie kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7 następuje:

- 1) na okres do 3 miesięcy, jeżeli bezrobotny podjął zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na okres co najmniej 6 miesięcy;
- 2) na okres do 6 miesięcy, jeżeli bezrobotny podjął zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na okres co najmniej 12 miesięcy.

3. W przypadku skierowania na staż lub szkolenie dofinansowanie kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7 następuje na okres odbywania stażu lub szkolenia.

4. Na zasadach określonych w ust. 1-3 może nastąpić również dofinansowanie kosztów opieki nad osobą zależną.

Rozdział 12

Świadczenia przysługujące rolnikom zwalnianym z pracy

Art. 62. 1. Osobie podlegającej ubezpieczeniu społecznemu rolników, z którą stosunek pracy lub stosunek służbowy został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy, i która nie jest uprawniona do zasiłku:

1) przysługuje:

- a) pokrycie składek na ubezpieczenia społeczne rolników w okresie pierwszych czterech kwartałów po rozwiązaniu stosunku pracy lub stosunku służbowego,
- b) dodatek szkoleniowy określony w art. 41 ust. 1,
- c) odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku z odbywaniem szkolenia, na zasadach przewidzianych dla bezrobotnych;

2) starosta może:

- a) sfinansować koszty szkolenia w celu podjęcia zatrudnienia lub pozarolniczej działalności poza gospodarstwem rolnym; przepis art. 41 ust. 6 stosuje się odpowiednio,
- b) przyznać jednorazowo środki, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2, na podjęcie pozarolniczej działalności lub na zakup ziemi, nie wyłączając działalności wytwórczej lub usługowej związanej z rolnictwem.

2. Świadczenia przyznaje się osobie, o której mowa w ust. 1, jeżeli:

- 1) w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zgłoszenia wniosku o przyznanie świadczenia pozostawała w stosunku pracy lub stosunku służbowym i osiągała wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, wynoszące co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę przez okres 365 dni

i stosunek ten został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy;

- 2) podatek z gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego nie przekracza kwoty podatku rolnego z 5 ha przeliczeniowych albo w przeliczeniu na 1 członka gospodarstwa domowego niemającego stałych pozarolniczych źródeł dochodu nie przekracza kwoty podatku rolnego z 1 ha przeliczeniowego.

3. Pokrycie składek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit.a , polega na przekazaniu z Funduszu Pracy na odpowiednie fundusze ubezpieczenia społecznego rolników, na podstawie decyzji właściwego starosty, wydanej na wniosek rolnika obowiązany do zapłacenia składek, kwot należności z tytułu poszczególnych rat kwartalnych. Świadczenie to przysługuje począwszy od najbliższej raty kwartalnej, której wymagalność przypada po dniu rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego.

Rozdział 13

Wspieranie lokalnych i regionalnych rynków pracy

Art. 63. 1. Starostowie samodzielnie lub we współpracy z innymi organami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy, w celu promocji zatrudnienia i aktywizacji bezrobotnych i poszukujących pracy, inicjują i realizują projekty lokalne.

2. Projekty lokalne stanowią zespół działań łączących usługi rynku pracy oraz instrumenty rynku pracy.

3. Projekty lokalne mogą stanowić działania samodzielne powiatu lub element programów regionalnych.

4. Projekty lokalne są przygotowywane i realizowane na zasadzie partnerstwa polegającego, w szczególności na stworzeniu odpowiednich warunków organizacyjnych dla realizacji projektów z udziałem partnerów społecznych oraz na zapewnieniu wsparcia finansowego.

Art. 64. 1. Projekty lokalne przygotowuje się na podstawie:

- 1) regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia;

- 2) badań i analiz lokalnego rynku pracy, w tym sytuacji osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
- 3) analiz i informacji ośrodków pomocy społecznej i innych organów, organizacji i podmiotów zajmujących się problematyką rynku pracy.

2. Projekty lokalne są realizowane przez powiatowy urząd pracy lub przez wykonawców wyłonionych po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert na zasadach, o których mowa w art. 25-32, albo w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych.

3. Projekty lokalne są współfinansowane w zakresie i na zasadach określonych w ustawie ze środków Funduszu Pracy przyznanych na finansowanie zadań realizowanych w województwie lub w powiecie.

4. Projekty lokalne realizowane w ramach programu regionalnego mogą obejmować okres dłuższy niż rok budżetowy.

Art. 65. 1. Marszałkowie województw samodzielnie lub we współpracy z samorządami powiatów, na podstawie regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia, inicjują tworzenie programów regionalnych mających na celu:

- 1) utrzymanie i tworzenie miejsc pracy;
- 2) zmniejszenie negatywnych skutków bezrobocia;
- 3) wsparcie przebiegu restrukturyzacji zatrudnienia w przedsiębiorstwach;
- 4) rozwój zasobów ludzkich;
- 5) wzmocnienie równych szans na rynku pracy.

2. Programy regionalne mogą składać się z:

- 1) projektów lokalnych lub
- 2) inicjatyw samorządu województwa.

3. Programy regionalne są przygotowywane i realizowane na zasadzie partnerstwa polegającego, w szczególności na stworzeniu odpowiednich warunków organizacyjnych dla realizacji projektów z udziałem partnerów społecznych oraz na zapewnieniu wsparcia finansowego.

Art. 66. 1. Programy regionalne mogą być współfinansowane ze środków Funduszu Pracy przyznanych na finansowanie zadań w województwie lub w powiecie oraz z innych źródeł, określonych w odrębnych przepisach.

2. Programy regionalne mogą obejmować okres dłuższy niż rok budżetowy.

3. Na wniosek marszałka województwa na realizację programów regionalnych mogą być przyznane dodatkowe środki Funduszu Pracy, z rezerwy będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy, w przypadku gdy realizacja programu jest szczególnie istotna dla realizacji Narodowego Planu Działań.

4. Realizacja zadań przewidzianych w programach regionalnych następuje po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert na zasadach, o których mowa w art. 25-32, albo w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb przygotowywania programów regionalnych i projektów lokalnych;
- 2) rodzaje wydatków, jakie mogą być współfinansowane ze środków Funduszu Pracy;
- 3) szczegółowe warunki, zakres i tryb wspierania ze środków Funduszu Pracy realizacji programów regionalnych
  - uwzględniając uzasadnione potrzeby rynku pracy oraz procedury i standardy obowiązujące państwa członkowskie Unii Europejskiej.

Rozdział 14

Instrumenty dotyczące rozwoju zasobów ludzkich

Art. 67. 1. Pracodawcy, w ramach posiadanych środków, mogą tworzyć pracowni-
czy fundusz szkoleniowy, zwany dalej „funduszem szkoleniowym”.

2. Fundusz szkoleniowy jest przeznaczony na finansowanie lub współfinan-
sowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.

3. Fundusz szkoleniowy może być tworzony przez więcej niż jednego pra-
codawcę na zasadzie porozumienia.

4. Utworzenie, funkcjonowanie i likwidację funduszu szkoleniowego regu-
luje układ zbiorowy pracy lub regulamin zakładowego funduszu szkoleniowego.

Art. 68. 1. Dochodami funduszu szkoleniowego są:

- 1) wpłaty pracodawców, zgodnie z postanowieniami układu zbiorowe-
go pracy lub regulaminu zakładowego funduszu szkoleniowego;
- 2) wpłaty pracowników na podstawie dobrowolnych deklaracji;
- 3) inne wpływy.

2. Wydatkowanie środków funduszu szkoleniowego następuje na podstawie
zakładowego planu szkoleń uzgadnianego z przedstawicielami pracowników.

3. Zakładowy plan szkoleń powinien zawierać:

- 1) diagnozę potrzeb szkoleniowych;
- 2) liczbę osób przewidzianych do szkolenia;
- 3) zakres szkoleń;
- 4) sposób monitorowania efektów szkoleń;
- 5) nakłady przewidziane na realizację szkoleń.

Art. 69. 1. Na wniosek pracodawcy, który utworzył fundusz szkoleniowy, starosta
może refundować z Funduszu Pracy na warunkach określonych w umowie koszty szkolenia
specjalistycznego pracowników zagrożonych zwolnieniem z przyczyn dotyczących zakładu
pracy, do wysokości 50%, nie więcej jednak niż do wysokości przeciętnego wynagrodzenia

obowiązującego w dniu zawarcia umowy na jedną osobę, jeżeli po ukończeniu szkolenia pracownicy ci zostaną zatrudnieni zgodnie z kierunkiem odbytego szkolenia, przez tego pracodawcę, na innych stanowiskach pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy.

2. Na wniosek pracodawcy, który skieruje pracownika na trwające co najmniej 22 dni robocze szkolenie w wymiarze równym czasowi pracy skierowanego pracownika i udzieli mu na ten okres płatnego urlopu szkoleniowego, a na okres szkolenia tego pracownika zatrudni bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, starosta może zrefundować z Funduszu Pracy:

- 1) koszty szkolenia – do wysokości 80% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu rozpoczęcia szkolenia, na jednego pracownika;
- 2) wynagrodzenie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne od tego wynagrodzenia w wysokości nieprzekraczającej 40% przeciętnego wynagrodzenia, obowiązującego w dniu rozpoczęcia szkolenia, za każdego skierowanego bezrobotnego.

3. Zasady współfinansowania z budżetu państwa kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w oparciu o zakładowe plany szkoleń są regulowane w odrębnych przepisach.

4. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki refundacji kosztów szkoleń oraz wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w ust. 1 i 2, w granicach określonych w przepisach rozporządzenia nr 68/2001 Komisji Europejskiej z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 TWE do pomocy publicznej udzielanej na szkolenia (Dz. Urz. WE L 10, z 13.01.2001 r., s. 20), mając na uwadze prawidłowość wydatkowania środków.

Art. 70. 1. Pracodawca zamierzający zwolnić co najmniej 100 pracowników w okresie 3 miesięcy jest obowiązany uzgodnić z powiatowym urzędem pracy właściwym dla siedziby tego pracodawcy zakres i formy pomocy dla zwalnianych pracowników, w szczególności:

- 1) pośrednictwa pracy;
- 2) poradnictwa zawodowego;
- 3) szkoleń;

4) pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy.

2. W przypadku zwolnienia monitorowanego pracodawca jest obowiązany podjąć działania polegające na zapewnieniu pracownikom przewidzianym do zwolnienia lub będącym w trakcie wypowiedzenia lub w okresie 6 miesięcy po rozwiązaniu stosunku pracy lub stosunku służbowego usług rynku pracy realizowanych w formie programu.

3. Program może być realizowany przez powiatowy urząd pracy, agencję zatrudnienia lub instytucję szkoleniową.

4. Program może być finansowany:

1) przez pracodawcę;

2) przez pracodawcę i odpowiednie jednostki samorządu terytorialnego;

3) na podstawie porozumienia organizacji i osób prawnych z udziałem pracodawcy.

5. Pracodawcy, którzy utworzyli fundusz szkoleniowy, w ramach programu, o którym mowa w ust. 2, mogą na wniosek pracownika finansować ze środków funduszu świadczenie szkoleniowe.

6. Świadczenie szkoleniowe jest przyznawane przez pracodawcę na wniosek pracownika i przysługuje po rozwiązaniu stosunku pracy lub stosunku służbowego na czas udziału pracownika w szkoleniach, w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy.

7. W okresie korzystania ze świadczenia szkoleniowego zwolnionemu pracownikowi przysługuje pomoc w zakresie poradnictwa zawodowego. Pracownik ten może być skierowany na jednorazowe szkolenie organizowane i finansowane przez powiatowy urząd pracy, na zasadach określonych w ustawie.

8. Po przyznaniu przez pracodawcę świadczenia szkoleniowego, powiatowy urząd pracy refunduje pracodawcy składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe finansowane ze środków własnych pracodawcy, w wysokości określonej w odrębnych przepisach.

9. Pracodawca wypłaca co miesiąc zwolnionemu pracownikowi, na podstawie zawartej z nim umowy, począwszy od miesiąca, w którym pracownik rozpoczął szkolenie, świadczenie szkoleniowe w wysokości równej wynagrodzeniu pracownika, obliczanemu

jak za urlop wypoczynkowy, nie wyższej jednak niż dwukrotne minimalne wynagrodzenie za pracę.

Rozdział 15

Świadczenia dla bezrobotnych

Art. 71. 1. Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnemu za każdy dzień kalendarzowy po upływie 7 dni od dnia zarejestrowania się we właściwym powiatowym urzędzie pracy, z zastrzeżeniem art. 75, jeżeli:

- 1) nie ma dla niego propozycji odpowiedniej pracy, propozycji szkolenia, stażu, prac interwencyjnych lub robót publicznych oraz
- 2) w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zarejestrowania, łącznie przez okres co najmniej 365 dni:
  - a) był zatrudniony i osiągał wynagrodzenie w kwocie co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę, od którego istnieje obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy, z wyjątkiem obowiązku opłacania składek za niepełnosprawnych, o których mowa w art. 104; w okresie tym nie uwzględnia się okresów urlopów bezpłatnych trwających łącznie dłużej niż 30 dni,
  - b) wykonywał pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą, jeżeli osiągał z tego tytułu dochód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę,
  - c) świadczył usługi na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo współpracował przy wykonywaniu tych umów, jeżeli podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy

stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę,

- d) opłacał składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy, jeżeli podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota wynosząca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę,
- e) wykonywał pracę w okresie tymczasowego aresztowania lub odbywania kary pozbawienia wolności, jeżeli podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- f) wykonywał pracę w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub w spółdzielni kółek rolniczych (usług rolniczych), będąc członkiem tej spółdzielni, jeżeli podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- g) opłacał składkę na Fundusz Pracy w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej za granicą u pracodawcy zagranicznego w państwie nie wymienionym w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a i b,
- h) był zatrudniony za granicą przez okres co najmniej 365 dni, w okresie 18 miesięcy przed zarejestrowaniem się w powiatowym urzędzie pracy i przybył do Rzeczypospolitej Polskiej jako repatriant,
- i) był zatrudniony lub wykonywał inną pracę zarobkową i osiągał wynagrodzenie lub dochód, od którego istnieje obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy.

2. Do 365 dni, o których mowa w ust. 1 pkt 2, zalicza się również okresy:

- 1) zasadniczej służby wojskowej, nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, zawodowej służby wojskowej pełnionej na podstawie

kontraktu na pełnienie służby terminowej, przeszkolenia wojskowego absolwentów szkół wyższych, służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego, ćwiczeń wojskowych, okresowej służby wojskowej oraz zasadniczej służby w obronie cywilnej i służby zastępczej;

- 2) urlopu wychowawczego udzielonego na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej oraz przypadające po ustaniu zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej albo zaprzestania prowadzenia pozarolniczej działalności, okresy pobierania zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub świadczenia rehabilitacyjnego, jeżeli podstawę wymiaru tych zasiłków i świadczenia stanowiła kwota wynosząca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę, po odliczeniu kwoty składek na ubezpieczenia społeczne należne od pracownika;
- 4) niewymienione w ust. 1 pkt 2, za które były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, jeżeli podstawę wymiaru składek stanowiła kwota wynosząca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę;
- 5) za które przyznano odszkodowanie z tytułu niezgodnego z przepisami rozwiązania przez pracodawcę stosunku pracy lub stosunku służbowego, oraz okres, za który wypłacono pracownikowi odszkodowanie z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę.

3. Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnym zwolnionym z zakładów karnych i aresztów śledczych, zarejestrowanym w okresie 30 dni od dnia zwolnienia, jeżeli suma okresów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2, przypadających w okresie 18 miesięcy przed ostatnim pozbawieniem wolności, oraz wykonywania pracy w okresie pozbawienia wolności wynosiła co najmniej 365 dni, jeżeli podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę przed pozbawieniem wolności oraz połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę w okresie pozbawienia wolności. W przypadku pozbawienia wolności w okresie pobierania za-

siłku, po zwolnieniu z zakładu karnego lub aresztu śledczego przysługuje prawo do zasiłku na okres skrócony o okres pobierania zasiłku przed pozbawieniem wolności i w trakcie przerw w odbywaniu kary.

4. Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnym zwolnionym po odbyciu zasadniczej służby wojskowej, jeżeli okres jej odbywania wynosił co najmniej 240 dni i przypadł w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy.

5. W razie równoczesnego spełnienia kilku warunków uprawniających do zasiłku, bezrobotnemu przysługuje wybór podstawy jego przyznania.

6. W przypadku udokumentowania przez bezrobotnego okresu uprawniającego do zasiłku po upływie 7 dni od dnia zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy, jednak w okresie posiadania statusu bezrobotnego, prawo do zasiłku przysługuje od dnia udokumentowania tego prawa na okres, o którym mowa w art. 73 ust. 1.

7. Do okresu wymaganego do nabycia prawa do zasiłku zalicza się także okresy zatrudnienia w państwach, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a i b, na zasadach określonych przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw członkowskich Unii Europejskiej.

Art. 72. 1. Wysokość zasiłku wynosi 503,20 zł miesięcznie.

2. Bezrobotnemu, którego łączne okresy wymienione w art. 71 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5 oraz ust. 7, zwane dalej „okresem uprawniającym do zasiłku”, wynoszą mniej niż 5 lat, przysługuje zasiłek w wysokości 80% kwoty zasiłku określonego w ust. 1.

3. Bezrobotnemu, którego okres uprawniający do zasiłku wynosi co najmniej 20 lat, przysługuje zasiłek w wysokości 120% kwoty zasiłku określonego w ust. 1.

4. Do okresu uprawniającego do zasiłku, od którego zależy wysokość i okres pobierania zasiłku, zalicza się również okresy pobierania gwarantowanego zasiłku okresowego, okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego młodocianych pracowników, okres zatrudnienia za granicą osoby, która przesiedliła się do kraju na warunkach repatriacji w rozumieniu przepisów o repatriacji oraz okresy urlopu bezpłatnego, udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących, opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bez-

płatnych, a także okresy niewykonywania pracy przed dniem 8 czerwca 1968 r. stanowiące przerwę w zatrudnieniu spowodowaną opieką nad dzieckiem:

- 1) w wieku do 4 lat – w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie z okresami, o których mowa w art. 71 ust. 2 pkt 2, bez względu na liczbę dzieci – do 6 lat;
- 2) na które ze względu na jego stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny przysługuje zasiłek pielęgnacyjny – dodatkowo do 3 lat na każde dziecko.

5. Do okresu uprawniającego do zasiłku, od którego zależy wysokość i okres pobierania zasiłku, zalicza się również okresy zatrudnienia, o których mowa w art. 89, a także okresy podlegania zaopatrzeniu emerytalnemu.

6. Zasiłki podlegają waloryzacji z dniem 1 czerwca o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku. Zasiłki nie podlegają waloryzacji w przypadku gdy wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem nie uległ zmianie lub był ujemny.

7. Przepis ust. 6 stosuje się odpowiednio do dodatków szkoleniowych i stypendiów.

8. Minister właściwy do spraw pracy, na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłasza, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, kwoty zasiłków po waloryzacji.

9. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, do dnia 20 kwietnia, wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku.

10. Zasiłki wypłaca się w okresach miesięcznych z dołu. Zasiłek za niepełny miesiąc ustala się dzieląc kwotę przysługującego zasiłku przez 30 i mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych przypadających w okresie, za który przysługuje zasiłek.

11. Do obliczania okresów przysługiwania zasiłku nie stosuje się przepisów o postępowaniu administracyjnym dotyczących terminów.

12. Uprawnionym do zasiłku, dodatku szkoleniowego, stypendium i innych świadczeń wypłacanych z Funduszu Pracy przysługują odsetki ustawowe, jeżeli powiatowy

urząd pracy z przyczyn niezależnych od uprawnionych osób nie dokonał ich wypłaty w terminie.

13. Starosta ustala i opłaca, na zasadach i w wysokości określonych w odrębnych przepisach, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od zasiłków wypłaconych bezrobotnym.

Art. 73. 1. Okres pobierania zasiłku wynosi:

- 1) 6 miesięcy – dla bezrobotnych zamieszkałych w okresie pobierania zasiłku na obszarze działania powiatowego urzędu pracy, jeżeli stopa bezrobocia na tym obszarze w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku nie przekraczała 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju;
- 2) 12 miesięcy – dla bezrobotnych zamieszkałych w okresie pobierania zasiłku na obszarze działania powiatowego urzędu pracy, jeżeli stopa bezrobocia na tym obszarze w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku przekraczała 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju;
- 3) 18 miesięcy dla bezrobotnych:
  - a) zamieszkałych w dniu nabycia prawa do zasiłku oraz w okresie jego pobierania na obszarze działania powiatowego urzędu pracy, jeżeli stopa bezrobocia na tym obszarze w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku przekraczała 2-krotnie przeciętną stopę bezrobocia w kraju oraz posiadających jednocześnie co najmniej 20-letni okres uprawniający do zasiłku lub
  - b) którzy mają na utrzymaniu co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat, a małżonek bezrobotnego jest także bezrobotny i utracił prawo do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania po dniu nabycia prawa do zasiłku przez tego bezrobotnego.

2. Okres pobierania zasiłku przez bezrobotnych zamieszkałych w miejscowościach, które w okresie pobierania zasiłku przez bezrobotnego zostały objęte obszarem działania innego powiatowego urzędu pracy, nie ulega zmianie.

3. W razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek w okresie, o którym mowa w ust. 1, lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, okres ten ulega przedłużeniu o czas, przez który przysługiwałby jej, zgodnie z odrębnymi przepisami, zasiłek macierzyński.

4. Okres pobierania zasiłku, o którym mowa w ust. 1 i 3, ulega skróceniu o okres zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych oraz o okres odbywania stażu przypadających na okres, w którym przysługiwałby zasiłek, oraz o okres nieprzysługiwania zasiłku, o których mowa w art. 75 ust. 2.

5. Bezrobotny, który utracił status bezrobotnego na okres krótszy niż 365 dni z powodu podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, pozarolniczej działalności lub uzyskiwania przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie i zarejestrował się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny w okresie 7 dni od dnia ustania zatrudnienia, zaprzestania wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności lub osiągnięcia przychodu przekraczającego połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie, posiada prawo do zasiłku na czas skrócony o okres pobierania zasiłku przed utratą statusu bezrobotnego na okres pomniejszony o poprzedni okres pobierania zasiłku oraz o okresy, o których mowa w ust. 4.

6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio w przypadku:

- 1) powołania i zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej, nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego absolwentów szkół wyższych, służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego, ćwiczeń wojskowych, okresowej służby wojskowej oraz zasadniczej służby w obronie cywilnej i służby zastępczej;
- 2) bezrobotnych odbywających szkolenia lub staże organizowane przez inny podmiot niż powiatowy urząd pracy.

7. Osoba, która utraciła na okres nie dłuższy niż 365 dni status bezrobotnego, a w dniu kolejnej rejestracji spełnia warunki określone w art. 71, uzyskuje prawo do zasiłku na okres pomniejszony o poprzedni okres pobierania zasiłku oraz o okresy, o których mowa w ust. 4.

8. Okresy zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, pozarolniczej działalności oraz uzyskiwania przychodu, o którym mowa w ust. 5, wlicza się do okresów, o których mowa w art. 75 ust. 2.

Art. 74. Bezrobotny jest obowiązany zawiadomić w ciągu 5 dni powiatowy urząd pracy o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub pozarolniczej działalności oraz o zaistnieniu innych okoliczności powodujących utratę statusu bezrobotnego albo utratę prawa do zasiłku.

Art. 75. 1. Prawo do zasiłku nie przysługuje bezrobotnemu, który:

- 1) odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, wykonywania prac interwencyjnych lub robót publicznych;
- 2) w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem w powiatowym urzędzie pracy rozwiązał stosunek pracy lub stosunek służbowy za wypowiedzeniem albo na mocy porozumienia stron, chyba że porozumienie stron nastąpiło z powodu upadłości, likwidacji pracodawcy lub zmniejszenia zatrudnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy albo rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego za wypowiedzeniem lub na mocy porozumienia stron nastąpiło z powodu zmiany miejsca zamieszkania;
- 3) w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem się w powiatowym urzędzie pracy spowodował rozwiązanie ze swej winy stosunku pracy lub stosunku służbowego bez wypowiedzenia;
- 4) otrzymał przewidziane w odrębnych przepisach świadczenie w postaci jednorazowego ekwiwalentu pieniężnego za urlop górniczy, jednorazowej odprawy socjalnej, zasiłkowej, pieniężnej po zasiłku socjalnym, jednorazowej odprawy warunkowej lub odprawy pieniężnej bezwarunkowej;
- 5) otrzymał odszkodowanie za skrócenie okresu wypowiedzenia umowy o pracę;
- 6) pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenie szkoleniowe.

2. Bezrobotnemu, o którym mowa w ust. 1, spełniającemu warunki określone w art. 71, zasiłek przysługuje:

- 1) po okresie 90 dni – w przypadku wymienionym w ust. 1 pkt 1;
- 2) po okresie 90 dni od dnia zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy – w przypadku wymienionym w ust. 1 pkt 2;
- 3) po okresie 180 dni od dnia zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy – w przypadku wymienionym w ust. 1 pkt 3;
- 4) po upływie okresu, za który otrzymał ekwiwalent, odprawę, odszkodowanie lub świadczenie szkoleniowe, o których mowa w ust. 1 pkt 4-6.

3. Bezrobotny, który w okresie krótszym niż 30 dni przebywa za granicą lub pozostaje w innej sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia, nie zostaje pozbawiony statusu bezrobotnego, jeżeli o zamierzonym pobycie lub pozostawaniu w sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia zawiadomił powiatowy urząd pracy. Zasiłek za ten okres nie przysługuje.

4. Bezrobotny, który nabył w Rzeczypospolitej Polskiej prawo do świadczeń z tytułu bezrobocia i udaje się do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa określonego w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b, w celu poszukiwania pracy, zachowuje prawo do tych świadczeń.

5. Świadczenia przysługujące bezrobotnemu, o którym mowa w ust. 4, są wypłacane na zasadach określonych przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a i b.

6. Bezrobotny jest obowiązany do składania lub przesyłania powiatowemu urzędowi pracy co miesiąc pisemnego oświadczenia o przychodach oraz innych dokumentów niezbędnych do ustalenia jego uprawnień do świadczeń przewidzianych w ustawie. W razie niedokonania tych czynności zasiłek lub inne świadczenia z tytułu bezrobocia przysługują od dnia złożenia oświadczenia i innych wymaganych dokumentów.

Art. 76. 1. Osoba, która pobrała nienależne świadczenie pieniężne, jest obowiązana do zwrotu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, kwoty otrzymanego świadczenia wraz z przekazaną od tego świadczenia zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne.

2. Za nienależnie pobrane świadczenie pieniężne uważa się:

- 1) świadczenie pieniężne wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do jego pobierania, jeżeli pobierający to świadczenie był pouczony o tych okolicznościach;
- 2) świadczenie pieniężne wypłacone na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd powiatowego urzędu pracy przez osobę pobierającą to świadczenie;
- 3) zasiłek, dodatek szkoleniowy, stypendium lub inne świadczenie pieniężne finansowane z Funduszu Pracy wypłacone osobie za okres, za który nabyła prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty rodzinnej, renty socjalnej, zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego, jeżeli organ rentowy, który przyznał świadczenie, nie dokonał jego pomniejszenia na zasadach określonych w art. 78;
- 4) koszty szkolenia, w przypadku określonym w art. 41 ust. 6;
- 5) zasiłek wypłacony za okres, za który, w związku z orzeczeniem sądu, wypłacono wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy lub odszkodowanie z tytułu wadliwego wypowiedzenia umowy o pracę;
- 6) świadczenie pieniężne wypłacone z Funduszu Pracy za okres po śmierci uprawnionego.

3. Roszczenia z tytułu zasiłków, dodatków szkoleniowych, stypendiów i innych świadczeń pieniężnych finansowanych z Funduszu Pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia spełnienia warunków do ich nabycia przez uprawnioną osobę, a roszczenia powiatowego urzędu pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia ich wypłaty.

4. Roszczenia pracodawców z tytułu refundacji z Funduszu Pracy należnych świadczeń ulegają przedawnieniu z upływem 12 miesięcy od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

5. W zakresie nieuregulowanym w ust. 2-4 stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny dotyczące przerywania biegu terminu przedawnienia.

6. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

7. Starosta może w szczególnie uzasadnionych przypadkach odroczyć, rozłożyć na raty, umorzyć całość lub część nienależnie pobranego świadczenia, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Art. 77. Świadczenia z tytułu bezrobocia przysługujące bezrobotnym i innym uprawnionym osobom stanowią ich prawa majątkowe i przechodzą po ich śmierci, w równych częściach, na małżonka oraz inne osoby spełniające warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej w myśl przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W razie braku takich osób prawa te wchodzi do spadku.

Art. 78. 1. W przypadku przyznania bezrobotnemu lub innej uprawnionej osobie prawa do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę za okres, za który pobierała zasiłek, dodatek szkoleniowy, stypendium albo inne świadczenie pieniężne z tytułu pozostawania bez pracy, pobrane z tego tytułu kwoty w wysokości uwzględniającej zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych i składkę na ubezpieczenie zdrowotne zalicza się na poczet przyznanego przez organ rentowy świadczenia. Kwoty te traktuje się jak świadczenia wypłacane w kwocie zaliczkowej w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Kwota zaliczona na poczet przyznanego świadczenia nie może być wyższa niż ustalona za poszczególne miesiące okresu, o którym mowa w ust. 1, kwota emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub renty rodzinnej.

3. Organ rentowy przekazuje kwotę zaliczoną na poczet przyznanego świadczenia, o której mowa w ust. 1, na rachunek bankowy Funduszu Pracy właściwego powiatowego urzędu pracy, który wypłacił zasiłek, dodatek szkoleniowy, stypendium albo inne świadczenie pieniężne z tytułu pozostawania bez pracy.

Art. 79. 1. Okresy pobierania zasiłku i stypendiów przyznanych na podstawie art. 52 i art. 53 ust. 4 wlicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz okresów składkowych w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Okresów pobierania zasiłków oraz stypendiów nie wlicza się jednak do:

- 1) okresów wymaganych do nabycia prawa i długości okresu pobierania zasiłku;
- 2) okresu zatrudnienia, od którego zależy nabycie prawa do urlopu wypoczynkowego;
- 3) stażu pracy określonego w odrębnych przepisach, wymaganego do wykonywania niektórych zawodów.

3. Przepisy ust. 1 i ust. 2 pkt 2 i 3 stosuje się odpowiednio do okresu pobierania świadczeń socjalnych przysługujących na urlopie górniczym, górniczych zasiłków socjalnych, okresu uprawnienia do świadczenia górniczego lub okresu stypendium na przekwalifikowanie, określonych w odrębnych przepisach.

Art. 80. Bezrobotny zachowuje prawo do zasiłku lub stypendium za okres udokumentowanej niezdolności do pracy, za który na podstawie odrębnych przepisów pracownicy zachowują prawo do wynagrodzenia lub przysługują im zasiłki z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa.

Art. 81. Kwoty zasiłków, dodatków szkoleniowych, stypendiów i innych świadczeń z tytułu bezrobocia finansowanych z Funduszu Pracy za należyty okres zaokrągla się w górę do 10 groszy.

Art. 82. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w terminie do dnia 30 września każdego roku ogłasza, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, przeciętną stopę bezrobocia w kraju oraz na obszarze działania powiatowych urzędów pracy według stanu na dzień 30 czerwca danego roku.

Art. 83. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb przyznawania zasiłku, dodatku szkoleniowego, stypendium, dodatku aktywizacyjnego, mając na względzie zapewnienie prawidłowego przyznawania świadczeń oraz racjonalnego wydatkowania środków Funduszu Pracy.

Rozdział 16

Podejmowanie przez polskich obywateli pracy za granicą u pracodawców zagranicznych oraz wykonywanie pracy przez cudzoziemców w Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 84. Obywatele polscy mogą podejmować pracę za granicą u pracodawców zagranicznych w trybie i na zasadach obowiązujących w państwie zatrudnienia oraz określonych w umowach międzynarodowych.

Art. 85. 1. Podejmowanie pracy za granicą następuje w drodze bezpośrednich uzgodnień dokonywanych przez obywateli polskich z pracodawcami zagranicznymi lub za pośrednictwem publicznych służb zatrudnienia, a także agencji pośrednictwa pracy świadczących usługi, o których mowa w art. 36 ust. 1.

2. Kierowanie do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych za pośrednictwem agencji pośrednictwa pracy odbywa się na podstawie umowy zawieranej przez te agencje z obywatelami polskimi. Umowa ta powinna określać, w szczególności:

- 1) pracodawcę zagranicznego;
- 2) okres zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej;
- 3) rodzaj oraz warunki pracy i wynagradzania, a także przysługujące osobie kierowanej do pracy świadczenia socjalne;
- 4) warunki ubezpieczenia społecznego oraz od następstw nieszczęśliwych wypadków i chorób tropikalnych;
- 5) obowiązki i uprawnienia osoby kierowanej do pracy oraz agencji pośrednictwa pracy;
- 6) zakres odpowiedzialności cywilnej stron w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy zawartej między agencją pośrednictwa pracy a obywatelem polskim, w tym stronę pokrywającą koszty powrotu osoby skierowanej do pracy w przypadku niewywiązania się pracodawcy zagranicznego z warunków umowy oraz tryb dochodzenia związanych z tym roszczeń;
- 7) kwotę należną agencji pośrednictwa pracy z tytułu faktycznie poniesionych kosztów związanych ze skierowaniem do pracy za granicą;

- 8) informację o trybie i warunkach dopuszczania cudzoziemców do rynku pracy w państwie wykonywania pracy;
- 9) inne zobowiązania stron.

3. Agencja pośrednictwa pracy ma obowiązek zawierania z pracodawcą zagranicznym, do którego zamierza kierować obywatele polskich do pracy za granicą, umowę określającą, w szczególności:

- 1) liczbę miejsc pracy;
- 2) okres zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej;
- 3) rodzaj oraz warunki pracy, a także przysługujące osobie podejmującej pracę świadczenia socjalne;
- 4) zakres odpowiedzialności cywilnej stron w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy zawartej między pracownikiem a pracodawcą, w tym stronę pokrywającą koszty powrotu osoby skierowanej do pracy w przypadku niewywiązania się pracodawcy zagranicznego z warunków umowy oraz tryb dochodzenia związanych z tym roszczeń.

4. Agencja pośrednictwa pracy ma obowiązek poinformować osobę kierowaną do pracy za granicą o przysługujących jej uprawnieniach, o których mowa w art. 86.

5. Agencja pośrednictwa pracy jest obowiązana do przestrzegania międzynarodowych umów, porozumień i programów o zatrudnieniu wiążących Rzeczpospolitą Polską oraz obowiązujących w państwie zatrudnienia przepisów o zatrudnieniu.

Art. 86. 1. Jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, udokumentowane okresy zatrudnienia obywateli polskich za granicą u pracodawców zagranicznych są zaliczane do okresów pracy w Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie uprawnień pracowniczych, pod warunkiem opłacania składek na Fundusz Pracy.

2. Udokumentowane okresy zatrudnienia za granicą repatriantów oraz osób uznanych za repatrianta są zaliczane do okresów pracy w Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie uprawnień pracowniczych.

3. Okres zatrudnienia oraz wykonywania innej pracy zarobkowej obywateli polskich za granicą jest traktowany jak okres zatrudnienia w Rzeczypospolitej Polskiej w za-

kresie uprawnień, o których mowa w ust. 1, od dnia zawiadomienia właściwego terytorialnie powiatowego urzędu pracy o podjęciu pracy za granicą i przystąpienia do płatności składki na Fundusz Pracy w wysokości 9,75% przeciętnego wynagrodzenia za każdy miesiąc tego zatrudnienia; jeżeli zawiadomienie i przystąpienie do opłacania składek następuje w ciągu miesiąca, podstawę wymiaru składki dzieli się przez 30 i mnoży przez liczbę dni, za które składka ma być opłacona.

4. Składki, o których mowa w ust. 3, nie mogą być opłacone za okres wsteczny i nie podlegają zwrotowi, chyba że zostały wpłacone w wyższej od określonej w tym przepisie wysokości.

5. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, tryb dokonywania wpłat na Fundusz Pracy składek, o których mowa w ust. 3, uwzględniając zasady obowiązujące przy opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne.

6. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wymagane dokumenty, tryb i kryteria rozdziału limitu zatrudnienia pracowników polskich za granicą w celu realizacji umów o dzieło przez polskich pracodawców, jeżeli został on ustanowiony w umowie międzynarodowej, mając na względzie istniejące potrzeby w tym zakresie.

Art. 87. Cudzoziemiec może wykonywać pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli posiada zezwolenie na pracę wydane przez wojewodę właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy. Z obowiązku tego są zwolnieni cudzoziemcy:

- 1) obywatele państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 2) obywatele państw, z którymi Unia Europejska zawarła umowy o swobodzie przepływu osób;
- 3) posiadający status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) posiadający zezwolenie na osiedlenie się w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) posiadający zgodę na pobyt tolerowany w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) korzystający z ochrony czasowej w Rzeczypospolitej Polskiej;

- 7) członkowie rodziny obywatela polskiego posiadający zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielone w związku z zawarciem związku małżeńskiego;
- 8) członkowie rodziny cudzoziemca, o którym mowa w pkt 3-6, posiadający zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielone w związku z zawarciem związku małżeńskiego;
- 9) członkowie rodziny cudzoziemca, o którym mowa w pkt 1 i 2, który na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wykonuje pracę lub prowadzi działalność gospodarczą;
- 10) członkowie rodziny cudzoziemca, o którym mowa w pkt 1 i 2, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów:
  - a) o prawie stałego pobytu obowiązujących państwa członkowskie Unii Europejskiej,
  - b) o prawie pobytu pracowników i osób pracujących na własny rachunek, które zakończyły działalność zawodową, obowiązujących państwa członkowskie Unii Europejskiej,
  - c) dotyczących prawa pobytu studentów, obowiązujących państwa członkowskie Unii Europejskiej;
- 11) zwolnieni z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 88. 1. Zezwolenie na pracę jest wymagane, gdy cudzoziemiec:

- 1) wykonuje pracę w podmiocie mającym siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) wykonuje pracę u pracodawcy zagranicznego i jest delegowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu realizacji usługi eksportowej;
- 3) wykonuje pracę u pracodawcy zagranicznego i jest delegowany przez niego do podmiotu mającego siedzibę na terytorium Rzeczy-

pospolitej Polskiej przez okres przekraczający 30 dni w celu wykonania zadania określonego przez delegującego w innym trybie niż realizacja usługi eksportowej; przepis ten nie narusza przepisów, o których mowa w art. 90 ust. 1 pkt 3, dotyczących trybu zatrudniania cudzoziemców przy realizacji usług eksportowych świadczonych przez pracodawców zagranicznych w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Warunkiem wydania zezwolenia na pracę jest wcześniejsze uzyskanie przez pracodawcę przyrzeczenia i uzyskanie przez cudzoziemca odpowiedniej wizej lub zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. W przypadku gdy cudzoziemiec posiada odpowiednią wizę lub zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wojewoda wydaje decyzję w sprawie zezwolenia na pracę.

4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się w przypadku gdy pracodawca powierza cudzoziemcowi wykonywanie pracy poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

5. O zezwolenie na pracę cudzoziemców:

- 1) pełniących funkcję w zarządach – występuje podmiot upoważniony do reprezentacji;
- 2) o których mowa w ust. 1 pkt 2 – występuje pracodawca zagraniczny; decyzję w sprawie przyrzeczenia i zezwolenia na pracę wydaje wojewoda właściwy ze względu na miejsce realizacji usługi eksportowej;
- 3) o których mowa w ust. 1 pkt 3 – występuje pracodawca zagraniczny lub podmiot, u którego będzie wykonywane zadanie określone przez delegującego; decyzję w sprawie przyrzeczenia i zezwolenia na pracę wydaje wojewoda właściwy ze względu na siedzibę podmiotu, gdzie będzie wykonywane zadanie.

6. Przyrzeczenie i zezwolenie na pracę cudzoziemca w jednostkach podległych ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministrowi właściwemu do spraw kultury fizycznej i sportu, ministrowi właściwemu do spraw nauki, ministrowi właściwemu do spraw turystyki, ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, ministrowi właściwemu do

spraw oświaty i wychowania oraz Prezesowi Polskiej Akademii Nauk wydaje wojewoda, jeżeli są spełnione warunki określone w przepisach ustawy oraz w odrębnych przepisach.

7. Przyrzeczenie i zezwolenie na pracę wydaje pracodawcy wojewoda, uwzględniając sytuację na lokalnym rynku pracy oraz kryteria, o których mowa w art. 10 ust. 2 pkt 2. Wojewoda może, w przypadkach uzasadnionych sytuacją na rynku pracy, ograniczyć rodzaj pracy do czynności zarządzających i reprezentacji podmiotu. Wojewoda może także uwzględnić przydatność podmiotu dla rynku pracy i gospodarki.

8. Przyrzeczenie i zezwolenie na pracę cudzoziemca są wydawane na wniosek pracodawcy, na czas określony, dla określonego cudzoziemca i pracodawcy, na określone stanowisko lub rodzaj wykonywanej pracy. Zezwolenie jest wydawane na czas określony w przyrzeczeniu, na okres nie dłuższy niż czas pobytu określony w odpowiedniej wizie lub nie dłuższy niż okres ważności zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Data rozpoczęcia wykonywania przez cudzoziemca pracy nie może być wcześniejsza niż data wydania decyzji w sprawie zezwolenia na pracę. Na wniosek pracodawcy wojewoda może przedłużyć przyrzeczenie i zezwolenie na pracę cudzoziemca.

9. Na wniosek właściwego urzędu skarbowego lub Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wojewoda przekazuje kopie wydanych decyzji.

10. Jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej, pracodawca zatrudnia cudzoziemca lub zawiera z nim umowę o wykonywanie innej pracy zarobkowej na czas udzielonego zezwolenia na pracę.

11. Jeżeli odrębne przepisy uzależniają możliwość zajmowania określonego stanowiska, wykonywania zawodu lub prowadzenia innej działalności od uzyskania zgody właściwego organu na ich wykonywanie, pracodawca przed wystąpieniem do wojewody jest obowiązany uzyskać taką zgodę.

12. Przyrzeczenie i zezwolenie na pracę podlega uchyleniu przez wojewodę, gdy:

- 1) cudzoziemiec wykonuje pracę nielegalnie;
- 2) cudzoziemiec utracił uprawnienia do wykonywania pracy;
- 3) uległy zmianie okoliczności lub dowody odnoszące się do wydanej decyzji;
- 4) ustała przyczyna, dla której zostało udzielone zezwolenie na pracę;

- 5) cudzoziemiec wykonujący za pracodawcę będącego jednostką organizacyjną czynności w sprawach z zakresu prawa pracy narusza to prawo; uchylenie przyrzeczenia i zezwolenia na pracę w przypadku naruszenia przepisów prawa pracy następuje na wniosek właściwego inspektora pracy.

13. Uchylenie decyzji przyrzeczenia lub zezwolenia na pracę zobowiązuje pracodawcę do niezwłocznego rozwiązania umowy z cudzoziemcem. W przypadku cudzoziemca delegowanego pracodawca jest obowiązany do niezwłocznego odwołania go z delegacji.

14. Pracodawca składa wniosek o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca po wpłaceniu jednorazowej wpłaty w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, za każdą osobę, stanowiącą dochód budżetu państwa. W przypadku ubiegania się o przedłużenie zezwolenia na pracę wpłata wynosi połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę.

15. W sprawach dotyczących wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców nie stosuje się art. 33 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2001 r. Nr 80, poz. 872, z późn. zm.⁵⁾).

16. Minister właściwy do spraw pracy i wojewoda gromadzą i przetwarzają dane dotyczące cudzoziemców, wydawania zezwoleń na pracę, kontrolowania przestrzegania przepisów ustawy i toczących się w tych sprawach postępowań, w zakresie niezbędnym do realizacji przepisów ustawy.

Art. 89. 1. Okresy zatrudnienia obywateli polskich w byłej Niemieckiej Republice Demokratycznej i byłej Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej na podstawie umów i porozumień międzynarodowych przypadające przed dniem 1 grudnia 1991 r. są traktowane jako okresy zatrudnienia w Państwie Polskim w zakresie uprawnień pracowniczych.

2. Okres urlopu bezpłatnego udzielonego pracownikowi na okres skierowania do pracy za granicą na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie niektórych praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem (Dz. U. z 1990 r. Nr 44, poz. 259, z 1991 r. Nr 78, poz. 346 oraz z 1993 r. Nr 99, poz. 452), a także przypadający bezpośrednio po zakończeniu tego urlopu okres niezdolności do pracy z powodu choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną – wlicza się do okresu pra-

cy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, jeżeli pracownik podjął zatrudnienie u macierzystego pracodawcy w terminie przewidzianym w tym rozporządzeniu.

3. Okres zatrudnienia za granicą pracownika, który nie pozostawał w stosunku pracy przed skierowaniem do pracy za granicą na podstawie rozporządzenia, o którym mowa w ust. 2, jest traktowany jak okres zatrudnienia w Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie uprawnień pracowniczych. Dotyczy to także pracownika, któremu udzielono urlopu bezpłatnego na okres skierowania do pracy za granicą, a który nie podjął pracy u macierzystego pracodawcy po zakończeniu pracy za granicą lub podjął pracę u macierzystego pracodawcy, lecz po upływie terminu przewidzianego w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2.

Art. 90. 1. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i warunki wydawania, przedłużania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców;
- 2) tryb i warunki odmowy wydania, przedłużenia przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców;
- 3) tryb i warunki wydawania lub przedłużania, a także odmowy wydawania lub przedłużania przyrzeczeń lub zezwoleń na pracę cudzoziemców zatrudnionych przy realizacji usług eksportowych świadczonych przez pracodawców zagranicznych w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) wzory wniosku o zezwolenie na pracę, przedłużenia zezwolenia na pracę oraz zezwoleń i przyrzeczeń
– mając na uwadze potrzeby rynku pracy Rzeczypospolitej Polskiej oraz zapewnienie właściwej organizacji wydawania i odmowy wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, może określić, w drodze rozporządzenia, warunki wykonywania pracy przez cudzoziemców w ramach usług artystycznych, kwalifikacje i umiejętności, jakie powinien posiadać cudzoziemiec, staż pracy, mając na względzie uzasadnione potrzeby rynku pracy w tym zakresie.

3. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, przypadki, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rze-

czypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę, wynikające w szczególności z umów i porozumień międzynarodowych, programów szkoleniowych lub doradczych prowadzonych w ramach Unii Europejskiej, a także ze specyfiki wykonywanego zawodu.

4. Minister właściwy do spraw pracy może określić, w drodze rozporządzenia, przypadki, w których przyrzeczenie i zezwolenie na pracę cudzoziemca są wydawane przez wojewodę bez względu na sytuację na lokalnym rynku pracy i kryteria, o których mowa w art. 10 ust. 2 pkt 2, kierując się w szczególności zasadą wzajemności.

Rozdział 17

Pracownicy publicznych służb zatrudnienia

Art. 91. Pracownikami publicznych służb zatrudnienia są pracownicy zatrudnieni w tych służbach, w tym:

- 1) pośrednicy pracy;
- 2) doradcy zawodowi;
- 3) specjaliści do spraw rozwoju zawodowego;
- 4) specjaliści do spraw programów;
- 5) liderzy klubów pracy;
- 6) krajowa kadra sieci EURES.

Art. 92. 1. Zadania w zakresie pośrednictwa pracy realizują:

- 1) pośrednik pracy – stażysta;
- 2) pośrednik pracy;
- 3) pośrednik pracy I stopnia;
- 4) pośrednik pracy II stopnia.

2. Pośrednikiem pracy może zostać osoba, która otrzymała licencję zawodową, jeżeli:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;

- 2) nie była karana za przestępstwo popełnione umyślnie;
- 3) posiada co najmniej średnie wykształcenie;
- 4) wykonywała zadania w zakresie pośrednictwa pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy w publicznych służbach zatrudnienia lub ukończyła szkolenie przygotowujące do świadczenia pośrednictwa pracy, potwierdzone odpowiednimi dokumentami, w ciągu dwóch lat przed dniem złożenia wniosku o licencję;
- 5) posiada obywatelstwo polskie lub wykaże się znajomością języka polskiego wystarczającą do wykonywania zadań.

3. Osoba niespełniająca warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, może wykonywać czynności na stanowisku pośrednika pracy – stażysty pod nadzorem pośrednika pracy lub po ukończeniu szkolenia przygotowującego do świadczenia usług w zakresie pośrednictwa pracy.

4. Pośrednikiem pracy I stopnia może zostać osoba spełniająca łącznie warunki, o których mowa w ust. 2, i która:

- 1) posiada co najmniej 24 miesiące stażu pracy na stanowisku pośrednika pracy w publicznych służbach zatrudnienia;
- 2) ukończyła szkolenie w zakresie pośrednictwa pracy potwierdzone odpowiednimi dokumentami.

5. Pośrednikiem pracy II stopnia może zostać osoba spełniająca łącznie warunki, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 2 i 5, oraz:

- 1) posiada wyższe wykształcenie;
- 2) posiada co najmniej 36 miesięcy stażu pracy na stanowisku pośrednika pracy I stopnia w publicznych służbach zatrudnienia;
- 3) ukończyła studia podyplomowe w zakresie pośrednictwa pracy lub szkolenia w zakresie pośrednictwa pracy potwierdzone odpowiednimi dokumentami.

Art. 93. Wojewoda na wniosek zainteresowanej osoby, w drodze decyzji administracyjnej, nadaje licencję zawodową pośrednika pracy określonego stopnia osobom spełniającym warunki, o których mowa w art. 92 ust. 2, 4 i 5.

Art. 94. 1. Zadania w zakresie poradnictwa zawodowego realizują:

- 1) doradca zawodowy – stażysta;
- 2) doradca zawodowy;
- 3) doradca zawodowy I stopnia;
- 4) doradca zawodowy II stopnia.

2. Doradcą zawodowym może zostać osoba, która otrzymała licencję zawodową, jeżeli:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) nie była karana;
- 3) posiada wyższe wykształcenie;
- 4) wykonywała zadania w zakresie poradnictwa zawodowego przez okres co najmniej 12 miesięcy w publicznych służbach zatrudnienia lub ukończyła szkolenia przygotowujące do świadczenia poradnictwa zawodowego potwierdzone odpowiednimi dokumentami, w ciągu dwóch lat przed dniem złożenia wniosku o licencję;
- 5) posiada obywatelstwo polskie lub wykaże się znajomością języka polskiego wystarczającą do wykonywania zadań.

3. Osoba niespełniająca warunków, o których mowa w ust. 2, może wykonywać czynności na stanowisku doradcy zawodowego – stażysty pod nadzorem doradcy zawodowego lub po ukończeniu szkolenia przygotowującego do świadczenia poradnictwa zawodowego potwierdzonego odpowiednimi dokumentami.

4. Doradcą zawodowym I stopnia może zostać osoba spełniająca łącznie warunki, o których mowa w ust. 2, oraz:

- 1) posiada co najmniej 24 miesiące stażu pracy na stanowisku doradcy zawodowego w publicznych służbach zatrudnienia i ukończone studia magisterskie lub co najmniej 12 miesięcy stażu pracy na stanowisku doradcy zawodowego w publicznych służbach zatrudnienia i ukończone studia magisterskie z zakresu psychologii lub poradnictwa zawodowego;

- 2) ukończyła szkolenia z zakresu poradnictwa zawodowego potwierdzone odpowiednimi dokumentami.

5. Doradcą zawodowym II stopnia może zostać osoba spełniająca łącznie warunki, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 2 i 5, oraz:

- 1) ukończyła studia podyplomowe z zakresu poradnictwa zawodowego;
- 2) posiada co najmniej 36 miesięcy stażu pracy na stanowisku doradcy zawodowego I stopnia.

Art. 95. Wojewoda na wniosek zainteresowanej osoby, w drodze decyzji administracyjnej, nadaje licencję zawodową doradcy zawodowego określonego stopnia osobom spełniającym warunki, o których mowa w art. 94 ust. 2, 4 i 5.

Art. 96. 1. Zadania w zakresie planowania rozwoju zasobów ludzkich oraz organizacji szkoleń bezrobotnych i poszukujących pracy wykonuje specjalista do spraw rozwoju zawodowego.

2. Specjalistą do spraw rozwoju zawodowego może zostać osoba, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) nie była karana;
- 3) posiada co najmniej średnie wykształcenie;
- 4) wykonywała zadania z zakresu organizacji szkoleń przez okres co najmniej 12 miesięcy w publicznych służbach zatrudnienia;
- 5) ukończyła szkolenie w zakresie organizacji szkoleń lub rozwoju zasobów ludzkich potwierdzone odpowiednimi dokumentami.

3. Samodzielnym specjalistą do spraw rozwoju zawodowego może zostać osoba spełniająca łącznie warunki, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 2 i 5, która:

- 1) posiada wyższe wykształcenie;
- 2) przez co najmniej 24 miesiące wykonywała zadania na stanowisku specjalisty do spraw rozwoju zawodowego;
- 3) ukończyła szkolenie z zakresu rozwoju zasobów ludzkich potwierdzone odpowiednimi dokumentami.

4. Specjalista do spraw rozwoju zawodowego, o którym mowa w ust. 2 i 3, jest obowiązany doskonalić kwalifikacje zawodowe przez udział w co najmniej jednym szkoleniu w okresie 24 miesięcy pracy.

Art. 97. 1. Zadania z zakresu przygotowywania, realizacji i oceniania efektów programów i projektów z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej wykonuje specjalista do spraw programów.

2. Specjalistą do spraw programów może zostać osoba, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) nie była karana;
- 3) posiada wyższe wykształcenie zawodowe;
- 4) wykonywała zadania z zakresu projektowania, realizowania lub oceniania programów i projektów, o których mowa w ust. 1, przez okres co najmniej 12 miesięcy w publicznych służbach zatrudnienia;
- 5) ukończyła szkolenie w zakresie projektowania, realizowania lub oceniania programów i projektów potwierdzone odpowiednimi dokumentami.

3. Samodzielnym specjalistą do spraw programów może zostać osoba, która:

- 1) posiada wyższe wykształcenie;
- 2) przez co najmniej 24 miesiące wykonywała zadania na stanowisku specjalisty do spraw programów;
- 3) ukończyła szkolenie z zakresu rozwoju zasobów ludzkich potwierdzone odpowiednimi dokumentami.

4. Specjalista, o którym mowa w ust. 2 i 3, jest obowiązany doskonalić kwalifikacje zawodowe przez udział w co najmniej jednym szkoleniu w okresie 24 miesięcy pracy.

Art. 98. 1. Zadania polegające na udzielaniu pomocy w zakresie aktywnego poszukiwania pracy wykonuje lider klubu pracy.

2. Liderem klubu pracy może zostać osoba, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) nie była karana;
- 3) posiada co najmniej średnie wykształcenie;
- 4) wykonywała zadania w zakresie aktywnego poszukiwania pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy w publicznych służbach zatrudnienia, w Ochotniczych Hufcach Pracy lub ukończyła szkolenie przygotowujące do wykonywania zadań polegających na udzielaniu pomocy w zakresie aktywnego poszukiwania pracy, potwierdzone odpowiednimi dokumentami;
- 5) posiada obywatelstwo polskie lub wykaże się znajomością języka polskiego wystarczającą do wykonywania zadań.

3. Lider klubu pracy jest obowiązany doskonalić kwalifikacje zawodowe przez udział w co najmniej jednym szkoleniu w okresie 24 miesięcy pracy.

Art. 99. 1. Krajową kadre sieci EURES stanowią pracownicy publicznych służb zatrudnienia wykonujący usługi EURES.

2. Krajową kadre sieci EURES tworzą: krajowy koordynator EURES, asystenci krajowego koordynatora EURES, kierownicy liniowi EURES, doradcy EURES i asystenci EURES. Pracownicy krajowej kadry sieci EURES są obowiązani do stałego doskonalenia kwalifikacji zawodowych.

Art. 100. 1. Pracownikom publicznych służb zatrudnienia, o których mowa w art. 91 pkt 1 i 2, przysługują dodatki do wynagrodzeń uzależnione od stopnia posiadanej licencji i doskonalenia kwalifikacji zawodowych oraz jakości wykonywanej pracy, z wyłączeniem pracowników będących członkami korpusu służby cywilnej.

2. Pracownikom publicznych służb zatrudnienia, o których mowa w art. 91 pkt 3-6, przysługują dodatki do wynagrodzeń uzależnione od posiadanego przygotowania zawodowego, doskonalenia kwalifikacji zawodowych oraz jakości wykonywanej pracy, z wyłączeniem pracowników będących członkami korpusu służby cywilnej.

3. Dodatki, o których mowa w ust. 1 i 2, są finansowane ze środków Funduszu Pracy.

4. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, tryb nadawania licencji zawodowych pośrednika pracy i doradcy zawodowego, biorąc pod uwagę rozwój zawodowy pracowników publicznych służb zatrudnienia.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz tryb przyznawania i wypłacania dodatków do wynagrodzenia pracownikom, o których mowa w art. 91 pkt 1-6, mając na uwadze osiągnięcie zwiększonej efektywności oraz rozwoju zawodowego pracowników publicznych służb zatrudnienia.

Art. 101. 1. Przepisy art. 92 i 94 stosuje się odpowiednio do osób zatrudnionych w Ochotniczych Hufcach Pracy realizujących zadania w zakresie pośrednictwa pracy oraz poradnictwa zawodowego.

2. Przepis art. 94 stosuje się odpowiednio do osób zatrudnionych w placówkach kształcenia ustawicznego, o których mowa w przepisach o systemie oświaty.

Rozdział 18

Fundusz Pracy

Art. 102. 1. Fundusz Pracy jest państwowym funduszem celowym.

2. Dysponentem Funduszu Pracy jest minister właściwy do spraw pracy.

Art. 103. 1. Obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.⁶⁾), wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca, co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę, w przypadku osób, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679), co najmniej wynagrodzenie, o którym mowa w tym przepisie, a w przypadku osób wykonujących pracę w okresie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, co najmniej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę opłacają:

- 1) pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne za osoby:
  - a) pozostające w stosunku pracy lub stosunku służbowym,

- b) wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą,
  - c) wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia oraz za osoby z nimi współpracujące,
  - d) wykonujące pracę w okresie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania,
  - e) pobierające stypendia sportowe,
  - f) otrzymujące świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym, świadczenie górnicze lub górniczy zasiłek socjalny lub wynagrodzenie przysługujące w okresie świadczenia górniczego, stypendium na przekwalifikowanie lub kontraktu szkoleniowego – przewidziane w odrębnych przepisach;
- 2) rolnicze spółdzielnie produkcyjne i spółdzielnie kółek rolniczych lub usług rolniczych za swoich członków, z wyjątkiem członków, którzy wnieśli wkład gruntowy o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
- 3) inne niż wymienione w pkt 1 i 2 osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym lub zaopatrzeniu emerytalnemu, z wyjątkiem osób duchownych, osób pobierających na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłek stały lub gwarantowany zasiłek okresowy i osób podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników, a także żołnierzy niezawodowych w służbie czynnej, osób odbywających zastępcze formy służby wojskowej, osób przebywających na urloпах wychowawczych oraz pobierających zasiłek macierzyński.

2. Wysokość składki na Fundusz Pracy określa ustawa budżetowa.

3. W przypadku gdy kwoty, o których mowa w ust. 1, pochodzą z różnych źródeł, obowiązek opłacania składek na Fundusz Pracy powstaje wtedy, gdy łączna kwota stanowiąca podstawę wymiaru składek ustalona zgodnie z ust. 1 wynosi co najmniej mini-

malne wynagrodzenie za pracę, a w przypadku osób, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę, o którym mowa w tym przepisie.

4. Osoba, do której ma zastosowanie przepis ust. 3, składa stosowne oświadczenie każdemu pracodawcy lub w terenowej jednostce organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli sama opłaca składki na ubezpieczenia społeczne.

Art. 104. Przedsiębiorcy Polskiego Związku Głuchych i Polskiego Związku Niewidomych oraz Związku Ociemniałych Żołnierzy Rzeczypospolitej Polskiej, Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi, Zakład Opieki dla Niewidomych w Laskach oraz zakłady aktywizacji zawodowej nie opłacają składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Art. 105. 1. Przychodami Funduszu Pracy są:

- 1) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy;
- 2) dotacje budżetu państwa;
- 3) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej na współfinansowanie projektów finansowanych z Funduszu Pracy;
- 4) odsetki od środków Funduszu Pracy pozostających na rachunkach bankowych dysponenta Funduszu Pracy oraz samorządów województw, powiatów, Ochotniczych Hufców Pracy i wojewodów;
- 5) spłaty rat i odsetki od pożyczek udzielonych z Funduszu Pracy;
- 6) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, przeznaczone na współfinansowanie działań z zakresu udziału publicznych służb zatrudnienia w EURES;
- 7) inne wpływy.

2. Za zgodą ministra właściwego do spraw finansów publicznych, dysponent Funduszu Pracy może zaciągać kredyty i pożyczki na uzupełnienie środków niezbędnych na wypłatę zasiłków.

Art. 106. 1. Składki na Fundusz Pracy opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne.

2. Poboru składek na Fundusz Pracy dokonuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych na wyodrębniony rachunek bankowy prowadzony dla składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i przekazuje na rachunek bankowy dysponenta Funduszu Pracy niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni roboczych od ich otrzymania, w formie zaliczek, część składek zgromadzonych na koncie odpowiadającą udziałowi stopy procentowej składek na Fundusz Pracy w sumie stóp procentowych składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ostatecznie rozlicza pobrane składki na Fundusz Pracy do 20 dnia następnego miesiąca.

3. W razie nieopłacania składek na Fundusz Pracy lub opłacenia ich w niższej od należnej wysokości, Zakład Ubezpieczeń Społecznych może obciążyć pracodawcę lub osobę podlegającą ubezpieczeniu społecznemu dodatkową opłatą do wysokości 100% należnej kwoty składek.

4. Od składek na Fundusz Pracy nieopłaconych w terminie Zakład Ubezpieczeń Społecznych pobiera odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonej przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926, z późn. zm.⁷⁾). Składki te oraz należności z tytułu odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, o których mowa w ust. 3, nieopłacone w terminie, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Składki, odsetki i dodatkowe opłaty są przekazywane na rachunek bankowy dysponenta Funduszu Pracy.

5. Koszty poboru składek na Fundusz Pracy obciążają ten fundusz i są zwracane Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w wysokości 0,5% kwoty składek przekazanych na rachunek bankowy dysponenta Funduszu Pracy.

6. W przypadku nieprzekazania w terminach określonych w ust. 2 składek, pobranych odsetek oraz dodatkowych opłat, o których mowa w ust. 4, na rachunek bankowy dysponenta Funduszu Pracy, należne są od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odsetki ustawowe.

Art. 107. 1. Środki Funduszu Pracy przeznacza się na finansowanie:

- 1) kosztów badań lekarskich, psychologicznych i specjalistycznych, o którym mowa w art. 2 ust. 3, w art. 38 ust. 4 oraz w art. 40 ust. 4;
- 2) kosztów związanych z organizowaniem partnerstwa lokalnego, o którym mowa w art. 6 ust. 7;

- 3) wsparcia instytucji rynku pracy oraz jednostek naukowych, o którym mowa w art. 7 ust. 1;
- 4) kosztów wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 7;
- 5) kosztów przejazdu członków rad zatrudnienia, o których mowa w art. 23 ust. 9;
- 6) zadań wynikających z udziału publicznych służb zatrudnienia w sieci EURES, o których mowa w ustawie;
- 7) dodatków szkoleniowych, o których mowa w art. 41 ust. 1;
- 8) kosztów szkolenia pracowników, bezrobotnych i innych uprawnionych osób, o których mowa w art. 41 ust. 4 i 5 oraz art. 43;
- 9) jednorazowych kwot przyznawanych instytucjom szkoleniowym, o których mowa w art. 41 ust. 9;
- 10) pożyczek na sfinansowanie kosztów szkolenia, o których mowa w art. 42;
- 11) kosztów przejazdów, zakwaterowania i wyżywienia, o których mowa w art. 45;
- 12) kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, podjęcia działalności gospodarczej oraz kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa, o których mowa w art. 46;
- 13) kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne refundowanych pracodawcy, o których mowa w art. 47;
- 14) dodatków aktywizacyjnych, o których mowa w art. 48;
- 15) zwrotu części kosztów poniesionych przez pracodawcę z tytułu zatrudnienia bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych, o których mowa w art. 51 i 59;
- 16) stypendiów, o których mowa w art. 52, 53 i 55;

- 17) składek na ubezpieczenia społeczne opłacanych od stypendiów, o których mowa w art. 54;
- 18) zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę z tytułu zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych długotrwale bezrobotnych, bezrobotnych niepełnosprawnych oraz bezrobotnych do 24 roku życia, o których mowa w art. 56;
- 19) zwrotu kosztów poniesionych przez organizatora robót publicznych z tytułu zatrudnienia bezrobotnych, o których mowa w art. 57;
- 20) dofinansowania wyposażenia nowego stanowiska pracy, o którym mowa w art. 59 ust. 3;
- 21) dofinansowania kosztów opieki nad dzieckiem i osobą zależną, o których mowa w art. 61;
- 22) świadczeń przysługujących rolnikom zwalnianym z pracy, o których mowa w art. 62;
- 23) refundowania pracodawcy kosztów szkolenia pracowników, o których mowa w art. 69 ust. 1 i ust. 2 pkt 1;
- 24) refundowania pracodawcy wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 2;
- 25) refundacji pracodawcom składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w art. 70 ust. 8;
- 26) zasiłków, o których mowa w art. 71, oraz składek na ubezpieczenia społeczne od tych zasiłków, o których mowa w art. 72 ust. 13;
- 27) dodatków do wynagrodzeń, o których mowa w art. 100;
- 28) kosztów poboru składek, o których mowa w art. 106 ust. 5;
- 29) kosztów opracowywania i upowszechniania klasyfikacji zawodów i specjalności, standardów kwalifikacji zawodowych i modułowych programów szkoleń dla bezrobotnych i poszukujących pracy;
- 30) opracowywania i rozpowszechniania informacji zawodowych oraz wyposażenia dla prowadzenia poradnictwa zawodowego;

- 31) opracowywania, wydawania i rozpowszechniania informacji o usługach organów zatrudnienia oraz innych partnerów rynku pracy, dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców;
- 32) kosztów wysyłki wezwań, zawiadomień, zakupu lub druku kart rejestracyjnych i innych druków niezbędnych do ustalenia uprawnień do zasiłku i innych świadczeń z tytułu bezrobocia, przekazywania bezrobotnym należnych świadczeń pieniężnych oraz kosztów korespondencji z pracodawcami, bezrobotnymi, poszukującymi pracy, organami rentowymi oraz urzędami skarbowymi;
- 33) badań, opracowywania programów, ekspertyz, analiz, wydawnictw i konkursów dotyczących rynku pracy;
- 34) kosztów wprowadzania, rozwijania i eksploatacji systemu informatycznego w publicznych służbach zatrudnienia oraz Ochotniczych Hufcach Pracy;
- 35) wydatków związanych z promocją oraz pomocą prawną zatrudnionym za granicą w ramach umów międzynarodowych;
- 36) kosztów opracowywania i rozpowszechniania materiałów informacyjnych i szkoleniowych w zakresie umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia;
- 37) wyposażenia klubów pracy oraz kosztów prowadzenia zajęć przez osoby nie będące pracownikami urzędów pracy;
- 38) kosztów szkolenia kadr publicznych służb zatrudnienia i kadr Ochotniczych Hufców Pracy;
- 39) części kosztów realizacji zadań na rzecz bezrobotnych, wykonywanych w ramach działań statutowych przez organizacje i instytucje;
- 40) świadczeń integracyjnych oraz zatrudnienia wspieranego, w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o zatrudnieniu socjalnym;
- 41) kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego w sprawach nie należnie pobranych świadczeń pieniężnych i innych wypłat z Funduszu Pracy;

- 42) odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań pokrywanych z Funduszu Pracy;
- 43) spłaty i obsługi kredytów i pożyczek wraz z odsetkami, zaciągniętych przez Fundusz Pracy;
- 44) wydatków, o których mowa w art. 66 ust. 5 pkt 2, nie wymienionych w pkt 1- 43.

2. Dysponent Funduszu Pracy może dokonywać przesunięć przewidzianych w planie Funduszu Pracy kwot na finansowanie poszczególnych zadań oraz na finansowanie nowych, nieprzewidzianych w planie zadań w przypadku ich wprowadzenia ustawą, z tym jednak, że łączna kwota środków na finansowanie zadań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu nie powinna zostać zmniejszona w celu jej przeznaczenia na inne cele.

Art. 108. 1. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy samorządom województw i powiatów środki Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych w województwie do wysokości kwot ustalonych zgodnie z ust. 2-10.

2. Kwoty środków (limity) jakie mogą być wydatkowane w roku budżetowym na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań w województwie są ustalane przez ministra właściwego do spraw pracy według algorytmu.

3. Minister właściwy do spraw pracy ustala i przekazuje Ochotniczym Hufcom Pracy kwotę środków Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników, szkolenie pracowników Ochotniczych Hufców Pracy oraz realizację innych zadań finansowanych z Funduszu Pracy.

4. Środki Funduszu Pracy na wypłatę zasiłków i innych obligatoryjnych świadczeń są przekazywane samorządom województw i powiatom do wysokości faktycznych potrzeb.

5. Minister właściwy do spraw pracy w kwocie środków na finansowanie zadań w województwie ustala udział środków, jakie mogą być przeznaczane na finansowanie programów regionalnych, w tym projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

6. Podstawę wydatkowania środków na finansowanie projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego stanowi umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw pracy oraz zarządem województwa, określająca wielkość środków na ten cel oraz sposób ich wydatkowania.

7. Kwoty środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty są ustalane przez zarząd województwa, według kryteriów określonych przez sejmik województwa, w ramach kwoty, o której mowa w ust. 2. Określając kryteria sejmik województwa powinien wziąć pod uwagę, w szczególności:

- 1) skalę napływów do bezrobocia i odpływów z bezrobocia;
- 2) udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych;
- 3) stopę bezrobocia;
- 4) wskaźnik efektywności realizowanych usług lub instrumentów rynku pracy.

8. Decyzję w sprawie wyboru form aktywizacji zawodowej bezrobotnych i innych uprawnionych osób, w ramach łącznej kwoty ustalonej dla powiatu na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej podejmuje starosta, po zasięgnięciu opinii powiatowej rady zatrudnienia.

9. Samorządy województw i powiaty mogą zawierać umowy, porozumienia i udzielać zleceń dotyczących realizacji programów rynku pracy finansowanych z Funduszu Pracy powodujących powstawanie zobowiązań przechodzących na rok następny do wysokości 30% kwoty środków (limitów) ustalonych na dany rok kalendarzowy, a łącznie ze zobowiązaniami wynikającymi z realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej do wysokości 50 %. Zobowiązania te obciążają kwotę (limit) środków Funduszu Pracy ustaloną według algorytmu, o którym mowa w ust. 10, na rok następny.

10. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Zatrudnienia oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, algorytm, o którym mowa w ust. 2, szczegółowe zasady ustalania kwot środków z Funduszu Pracy dla samorządów województw i powiatów oraz wysokość i przeznaczenie rezerwy, bę-

danej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy; przy ustalaniu kwot środków na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w województwie, algorytm powinien w szczególności uwzględniać:

- 1) skalę napływów do bezrobocia i odpływów z bezrobocia;
- 2) udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych;
- 3) stopę bezrobocia.

Art. 109. W sprawach z zakresu gospodarki funduszami celowymi nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148, z późn. zm.⁸⁾).

Rozdział 19

Nadzór i kontrola

Art. 110. Wojewoda sprawuje nadzór, o którym mowa w art. 10 ust. 1, przez:

- 1) badanie dokumentów i danych, niezbędnych do sprawowania nadzoru;
- 2) wizytację obiektów i pomieszczeń;
- 3) przeprowadzanie oględzin obiektów, składników majątku oraz obserwację przebiegu określonych czynności objętych obowiązującym standardem;
- 4) żądanie od pracowników nadzorowanej jednostki udzielania informacji w formie ustnej i pisemnej w związku z czynnościami nadzorczymi;
- 5) wzywanie i przesłuchiwanie świadków;
- 6) zwracanie się o wydanie opinii przez biegłych i specjalistów z zakresu rynku pracy;
- 7) badanie zgodności kwalifikacji kadr ze standardem kwalifikacji zawodowych.

Art. 111. 1. Czynności, o których mowa w art. 110, w imieniu i z upoważnienia wojewody przeprowadza zespół pracowników właściwego do spraw pracy wydziału urzędu wojewódzkiego w składzie co najmniej dwóch osób, zwany dalej „zespołem inspektorów”.

2. Zespół inspektorów przeprowadzając czynności, o których mowa w art. 110, jest obowiązany do okazania legitymacji służbowych oraz imiennego upoważnienia wskazującego urząd pracy, którego czynności te dotyczą.

Art. 112. 1. Wojewoda w wyniku przeprowadzonych przez zespół inspektorów czynności, o których mowa w art. 110, może przekazać jednostce samorządu terytorialnego zalecenia, pouczenia oraz może zgłaszać uwagi i wnioski.

2. Urząd pracy objęty czynnościami nadzorczymi może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń, uwag i wniosków, zgłosić do nich zastrzeżenia.

3. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

4. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, urząd pracy w terminie 30 dni jest obowiązany do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

5. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń wojewódzki lub powiatowy urząd pracy w terminie 30 dni jest obowiązany do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem zmian wynikających z zastrzeżeń.

6. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności wojewódzkiego lub powiatowego urzędu pracy w zakresie wdrażania i stosowania standardów usług rynku pracy, o których mowa w art. 35 ust. 3, oraz spełniania wymogów kwalifikacyjnych określonych dla pracowników urzędów pracy, wojewoda niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach odpowiednio marszałka województwa lub starostę.

7. Organ, o którym mowa w ust. 6, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych istotnych uchybieniach jest obowiązany powiadomić wojewodę o podjętych czynnościach w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach.

Art. 113. 1. Jeżeli w wyniku przeprowadzonych czynności, o których mowa w art. 110, zostały ujawnione rażące zaniedbania lub zaniechania w zakresie wdrażania i stosowania standardów usług rynku pracy, o których mowa w art. 35 ust. 3, oraz spełniania wymogów kwalifikacyjnych określonych dla pracowników urzędów pracy, wojewoda może wezwać jednostkę samorządu terytorialnego do wyznaczenia wykonawcy zastępczego w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od dnia otrzymania wezwania.

2. W przypadku niewyznaczenia przez jednostkę samorządu terytorialnego wykonawcy zastępczego w terminie, o którym mowa w ust. 1, wojewoda może wystąpić do sądu administracyjnego ze skargą na bezczynność organu.

Art. 114. 1. Kto nie realizuje zaleceń wojewody, o których mowa w art. 112 – podlega karze pieniężnej w wysokości do 6 000 zł.

2. Kto nie wdraża lub nie stosuje standardów usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa pracy – podlega karze pieniężnej w wysokości do 10 000 zł.

3. Karę pieniężną wymierza wojewoda w drodze decyzji administracyjnej, biorąc pod uwagę rozmiar, stopień i społeczną szkodliwość stwierdzonych uchybień.

4. Od kary nieuiszczonej w terminie pobiera się odsetki ustawowe.

5. Egzekucja kary wraz z odsetkami za zwłokę następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 115. 1. Wojewodowie sprawują kontrolę przestrzegania :

- 1) legalności zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, wykonywania działalności oraz wykonywania pracy przez cudzoziemców;
- 2) obowiązku informowania powiatowych urzędów pracy o zatrudnieniu bezrobotnego lub powierzeniu mu wykonywania innej pracy zarobkowej;
- 3) obowiązku informowania powiatowych urzędów pracy przez bezrobotnych o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności;
- 4) obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy;

- 5) obowiązku dokonania wpisu do rejestru agencji zatrudnienia w przypadku prowadzenia działalności, której prowadzenie jest uzależnione od uzyskania wpisu do rejestru agencji zatrudnienia;
- 6) obowiązku prowadzenia agencji zatrudnienia zgodnie z zasadami określonymi w ustawie.

2. Kontrolę przestrzegania legalności wykonywania pracy przez cudzoziemca sprawują również organy celne, zgodnie z odrębnymi przepisami.

3. Kontrolą mogą być objęci pracodawcy, jednoosobowi przedsiębiorcy i inne instytucje oraz osoby fizyczne.

4. Przeprowadzający kontrolę mogą badać dokumenty objęte jej zakresem, sporządzać niezbędne ich kopie, przesłuchiwać osoby podejrzane o naruszenie przepisów ustawy, przesłuchiwać świadków, sprawdzać tożsamość osób zatrudnionych i wykonujących inne prace zarobkowe, a także innych osób w celu ustalenia charakteru ich pobytu na terenie kontrolowanej jednostki w czasie przeprowadzania kontroli.

5. Kontrolowani są obowiązani udostępniać wszelkie dokumenty i udzielać wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli.

6. Przeprowadzający kontrolę są uprawnieni do przeprowadzenia kontroli bez uprzedzenia. Kontrolujący są obowiązani do okazania legitymacji służbowych i upoważnienia.

7. W przypadku podejrzenia, że przepisy ustawy w zakresie, o którym mowa w ust. 1, nie są przestrzegane, a nie ma możliwości ustalenia nazwy jednostki kontrolowanej, wystawia się upoważnienie w formie uproszczonej.

Art. 116. 1. Wojewodowie w zakresie określonym w art. 115 ust. 1 oraz organy celne w zakresie określonym w odrębnych przepisach współdziałają w szczególności ze związkami zawodowymi, organizacjami pracodawców, Państwową Inspekcją Pracy, Policją, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Strażą Graniczną oraz urzędami kontroli skarbowej.

2. Organy Policji, w razie uzasadnionej potrzeby oraz w celu zapewnienia bezpieczeństwa kontrolującym, są zobowiązane, na wniosek właściwego wojewody lub odpowiednio organu celnego, do udzielenia stosownej pomocy.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, organizację i tryb przeprowadzania przez wojewodów i organy celne kontroli oraz sposób ich współdziałania z

innymi organami, uwzględniając konieczność zapewnienia sprawności i skuteczności wykonywanej kontroli.

Art. 117. 1. Wojewodowie przekazują ministrowi właściwemu do spraw pracy w terminie do dnia 31 stycznia wyniki przeprowadzonych w roku poprzednim kontroli oraz ich ocenę.

2. Wojewodowie niezwłocznie powiadamiają ministra właściwego do spraw pracy o stwierdzonych przypadkach prowadzenia agencji zatrudnienia bez wymaganego wpisu do rejestru agencji zatrudnienia oraz o przypadkach naruszenia zasad prowadzenia agencji zatrudnienia określonych w ustawie.

3. Wojewodowie niezwłocznie powiadamiają właściwego starostę o stwierdzonych przypadkach naruszenia przepisów ustawy przez bezrobotnego oraz przez pracodawcę.

Rozdział 20

Odpowiedzialność za wykroczenia przeciwko przepisom ustawy

Art. 118. 1. Kto zatrudnia lub powierza wykonywanie innej pracy zarobkowej bezrobotnemu, nie zawiadamiając o tym właściwego powiatowego urzędu pracy, podlega karze grzywny nie niższej niż 2 000 zł.

2. Jeżeli sprawcą wykroczenia określonego w ust. 1 jest przedsiębiorca lub osoba działająca w jego imieniu, podlega karze grzywny nie niższej niż 3 000 zł.

3. Bezrobotny, który podjął zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą bez powiadomienia o tym właściwego powiatowego urzędu pracy, podlega karze grzywny nie niższej niż 500 zł.

4. Sprawca nie podlega odpowiedzialności, jeżeli przed dniem przeprowadzenia kontroli obowiązek, o którym mowa odpowiednio w art. 36 ust. 7 i art. 74, został już spełniony.

Art. 119. 1. Kto powierza wykonywanie pracy cudzoziemcowi nieposiadającemu zezwolenia na pracę, o którym mowa w art. 88, lub na innym stanowisku, lub na innych warunkach niż określone w zezwoleniu na pracę podlega karze grzywny nie niższej niż 3 000 zł.

2. Cudzoziemiec, który wykonuje pracę bez zezwolenia, o którym mowa w art. 88, lub na innym stanowisku, lub na innych warunkach niż określone w zezwoleniu na pracę podlega karze grzywny nie niższej niż 1 000 zł.

Art. 120. 1. Kto bez wymaganego wpisu do rejestru agencji zatrudnienia prowadzi agencję zatrudnienia, podlega karze grzywny nie niższej niż 3 000 zł.

2. Kto prowadząc agencję zatrudnienia pobiera od osoby, dla której poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, dodatkowe opłaty inne niż kwota wymieniona w art. 85 ust. 2 pkt 7, podlega karze grzywny nie niższej niż 3 000 zł.

3. Tej samej karze podlega, kto prowadząc agencję zatrudnienia nie przestrzega zasady zakazu dyskryminacji ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne lub ze względu na przynależność związkową.

Art. 121. 1. Kto:

- 1) nie dopełnia obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy lub nie opłaca ich w przewidzianym przepisami terminie;
  - 2) nie zgłasza wymaganych danych lub zgłasza nieprawdziwe dane mające wpływ na wymiar składek na Fundusz Pracy lub udziela w tym zakresie nieprawdziwych wyjaśnień albo odmawia ich udzielania
- podlega karze grzywny nie niższej niż 3 000 zł.

2. Sprawca nie podlega odpowiedzialności, jeżeli przed dniem przeprowadzenia kontroli zaległe składki na Fundusz Pracy zostały już opłacone w wymaganej wysokości.

Art. 122. Kto ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne lub ze względu na przynależność związkową odmówi zatrudnienia kandydata na wolnym miejscu zatrudnienia lub miejscu przygotowania zawodowego, podlega karze grzywny nie niższej niż 3 000 zł.

Art. 123. Kto udaremnia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 115, podlega karze grzywny nie niższej niż 3 000 zł.

Art. 124. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w art. 118-123, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 106, poz. 1148, oraz z 2003 r. Nr 109, poz. 1031).

Rozdział 21

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 125. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Liczba założycieli spółdzielni nie może być mniejsza od dziesięciu, jeżeli założycielami są osoby fizyczne i trzech, jeżeli założycielami są osoby prawne. W spółdzielniach produkcji rolnej i spółdzielniach socjalnych liczba założycieli – osób fizycznych nie może być mniejsza od pięciu.”;

2) w art. 15 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Spółdzielnia liczy co najmniej dziesięciu członków, spółdzielnia produkcji rolnej co najmniej pięciu członków, a spółdzielnia socjalna nie mniej niż pięciu i nie więcej niż pięćdziesięciu członków.”;

3) w części I „Spółdzielnie”:

a) tytuł II otrzymuje brzmienie:

„Przepisy szczególne dla spółdzielni produkcji rolnej, spółdzielni kółek rolniczych, spółdzielni pracy, spółdzielni mieszkaniowych i spółdzielni socjalnych”;

b) w tytule II po art. 203 dodaje się dział V w brzmieniu:

„DZIAŁ V

SPÓŁDZIELNIE SOCJALNE

Art. 203a. § 1. Spółdzielnie socjalne mogą tworzyć:

- 1) osoby bezrobotne, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- 2) osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1-4, 6 i 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143 oraz z 2003 r. Nr....., poz. ....).

§ 2. Nazwa spółdzielni niezależnie od jej brzmienia musi zawierać oznaczenie „spółdzielnia socjalna”.

§ 3. Spółdzielnia socjalna może połączyć się wyłącznie z inną spółdzielnią socjalną.

§ 4. Spółdzielnia socjalna może podzielić się na podstawie uchwały walnego zgromadzenia, podjętej zwykłą większością głosów, wyłącznie w ten sposób, że z jej wydzielonej części zostaje utworzona nowa spółdzielnia socjalna.

§ 5. Spółdzielnia socjalna przechodzi w stan likwidacji w przypadku gdy dokonane zmiany statutu naruszają zasady określone w art. 203b.

Art. 203b. § 1. Przedmiotem działalności spółdzielni socjalnej jest prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o osobistą pracę członków w celu zawodowej i społecznej integracji przez osoby, o których mowa w art. 203a § 1.

§ 2. Spółdzielnie socjalne mogą zatrudniać osoby nie będące osobami, o których mowa w art. 203a § 1, przy pracach wymagających szcze-

gólnych kwalifikacji, których nie posiadają członkowie spółdzielni. Liczba tych osób nie może być większa niż jedna na pięciu członków spółdzielni.

§ 3. W spółdzielniach socjalnych, w których liczba członków nie przekracza 15, nie powołuje się rady nadzorczej, zaś jej zadania wykonuje walne zgromadzenie, a prawo kontroli działalności spółdzielni przysługuje każdemu członkowi.

§ 4. W spółdzielniach socjalnych co najmniej 50% nadwyżki bilansowej walne zgromadzenie przeznacza na fundusz zasobowy spółdzielni.

Art. 203c. W wypadku likwidacji spółdzielni socjalnej, jej majątek pochodzący ze środków publicznych po zakończeniu postępowania likwidacyjnego zostaje przekazany na Fundusz Pracy.

Art. 203d. W sprawach nieuregulowanych w art. 203a i 203b do spółdzielni socjalnej stosuje się przepisy ustawy odnoszące się do spółdzielni pracy.”.

Art. 126. W ustawie z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414, z późn. zm.⁹⁾) w art. 10 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W celu realizacji zadań, o których mowa w art. 8 pkt 4 i 5, gmina:

- 1) współpracuje z powiatowym urzędem pracy w zakresie:
  - a) upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy,
  - b) upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego,
  - c) upowszechniania informacji o szkoleniach;

- 2) realizuje zadania w zakresie zatrudnienia socjalnego na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) może tworzyć gminne centra informacji.”.

Art. 127. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21 w ust. 1:

a) pkt 102 otrzymuje brzmienie:

„102) zwrot kosztów przejazdu bezrobotnego do miejsca pracy lub miejsca odbywania stażu, szkolenia lub zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego oraz kosztów zakwaterowania bezrobotnego w miejscu pracy, odbywania stażu lub szkolenia, otrzymane na podstawie ustawy z dnia ... 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr... , poz. ...),”

b) w pkt 117 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 118 w brzmieniu:

„118) wartość nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych oraz wartość świadczeń rzeczowych, z tytułu szkoleń, badań lekarskich oraz ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków otrzymanych na podstawie ustawy z dnia... 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr..., poz. ...).”;

2) w art. 34 po ust. 10 dodaje się ust. 10a i 10b w brzmieniu:

„10a. W przypadku przyznania podatnikowi prawa do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej, renty strukturalnej, lub zasiłków z ubezpieczenia społecznego, albo świadczeń pieniężnych dla cywilnych ofiar wojny, za okres, za który podatnik pobierał świadczenie z innego organu rentowego w wysokości uwzględniającej zaliczkę na podatek i składkę na ubezpieczenie zdrowotne – organ rentowy odejmuje te kwoty od

przyznanego świadczenia przy ustalaniu wysokości zaliczek oraz w rocznym obliczeniu podatku, zamieszczając na tym rozliczeniu odpowiednie informacje.

- 10b. W przypadku przyznania podatnikowi prawa do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, zasiłków z ubezpieczenia społecznego lub renty rodzinnej, za okres, za który podatnik pobierał zasiłek, dodatek szkoleniowy, stypendium albo inne świadczenie pieniężne z tytułu pozostawania bez pracy, albo zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne, pobrane z tego tytułu kwoty w wysokości uwzględniającej zaliczkę na podatek i składkę na ubezpieczenie zdrowotne – organ rentowy odejmuje od przyznanego świadczenia przy ustalaniu wysokości zaliczek oraz w rocznym obliczeniu podatku, zamieszczając na tym rozliczeniu odpowiednie informacje.”.

Art. 128. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329, z późn. zm.¹¹⁾) w art. 69 uchyla się ust. 2 i 3.

Art. 129. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz.776, z późn. zm.¹²⁾) art. 11 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 11.1. Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy nie pozostająca w zatrudnieniu ma prawo korzystać z usług lub instrumentów rynku pracy na zasadach określonych w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
2. Wydatki na instrumenty lub usługi rynku pracy, dotyczące bezrobotnych osób niepełnosprawnych, przewyższające wydatki określone w przepisach, o których mowa w ust. 1, a także wydatki dotyczące osób niepełnosprawnych zare-

jestrowanych jako poszukujące pracy i nie pozostających w zatrudnieniu są realizowane i finansowane na zasadach określonych w ustawie.”.

Art. 130. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.¹³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w pkt 2 po lit. u dodaje się lit. w w brzmieniu:
„w) podmiot, który wypłaca świadczenie szkoleniowe po ustaniu zatrudnienia – w stosunku do osób, którym wypłaca te świadczenia.”;
- 2) w art. 6 w ust. 1:
  - a) pkt 9 otrzymuje brzmienie:
„9) osobami pobierającymi zasiłek dla bezrobotnych oraz pobierającymi stypendium w okresie odbywania szkolenia lub stażu, na które zostali skierowani przez powiatowy urząd pracy, zwanymi dalej „bezrobotnymi”,”
  - b) w pkt 20 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 21 w brzmieniu:
„21) osobami pobierającymi świadczenie szkoleniowe wypłacane po ustaniu zatrudnienia.”;
- 3) w art. 13 w pkt 15 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 16 w brzmieniu:
„16) osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 21 – od dnia nabycia prawa do świadczenia szkoleniowego do dnia utraty tego prawa.”;
- 4) w art. 16 po ust. 6a dodaje się ust. 6b w brzmieniu:
„6b. Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz wypadkowe osób pobierających świadczenie szkoleniowe finansują w całości płatnicy składek.”;
- 5) w art. 18 w ust. 4 w pkt 6 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 7 w brzmieniu:

- „7) osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 21 – stanowi kwota świadczenia szkoleniowego.”;
- 6) w art. 36 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
  - „2. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób określonych w art. 6 ust. 1 pkt 1-4, 6-9, 11,12, 18a-21 i ust. 2, duchownych będących członkami zakonów lub klasztorów oraz osób współpracujących, o których mowa w art. 8 ust. 11, należy do płatnika składek.”.

Art. 131. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118, z późn. zm.¹⁴⁾) w art. 139 w ust. 1 uchyla się pkt 9.

Art. 132. W ustawie z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz. U. Nr 45, poz. 391, z późn. zm.¹⁵⁾) w art. 23 w ust. 9 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

- „2) osób, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 15, jest kwota emerytury, renty z wyłączeniem dodatków, zasiłków, świadczeń pieniężnych i ryczałtu energetycznego, ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla oraz deputatu węglowego, albo kwota uposażenia pobieranego w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego, kwota uposażenia pobieranego po zwolnieniu ze służby lub świadczenia pieniężnego o takim samym charakterze, pomniejszona o kwotę zaliczoną na poczet emerytury lub renty.”.

Art. 133. W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 10 w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 3 w brzmieniu:
  - „3) środków z Unii Europejskiej.”;
- 2) w art. 16:
  - a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) uczestnicy mogą podjąć wspólną działalność gospodarczą w formie spółdzielni socjalnej, na zasadach określonych w ustawie z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848).”;

b) po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. W przypadku podjęcia działalności, o której mowa w ust. 1 pkt 2, przysługują uprawnienia, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.”;

3) w art. 18 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Gmina lub ośrodek pomocy społecznej lub organizacje pożytku publicznego prowadzące reintegrację zawodową i społeczną dla osób, o których mowa w art. 1, mogą:

- 1) organizować roboty publiczne;
- 2) prowadzić kluby integracji społecznej organizujące działania o charakterze terapeutycznym zatrudnieniowym i samopomocowym.”.

Rozdział 22

Przepisy przejściowe

Art. 134. 1. Zasiłki, dodatki szkoleniowe oraz inne świadczenia z tytułu bezrobocia przyznane bezrobotnym przed dniem wejścia w życie ustawy są wypłacane na zasadach określonych w dotychczasowych przepisach, z wyjątkiem ich waloryzacji i zawieszania, które są dokonywane na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

2. Do kwot z tytułu zasiłków, dodatków szkoleniowych oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia przyznanych na podstawie dotychczasowych przepisów za okres do dnia 1 czerwca 2004 r. zasady określone w art. 78 ustawy stosuje się odpowiednio.

3. Osoby, które do dnia wejścia w życie ustawy zostały skierowane na staż, szkolenie, prace interwencyjne, roboty publiczne i inne formy aktywizacji kontynuują je na zasadach określonych w przepisach dotychczasowych.

4. Umowy zawarte przed dniem wejścia w życie ustawy są kontynuowane na zasadach określonych w przepisach dotychczasowych.

5. Pożyczki z Funduszu Pracy otrzymane na podstawie umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy podlegają umorzeniu, rozłożeniu na raty, odroczeniu terminu spłaty na zasadach określonych w przepisach dotychczasowych.

6. Do refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umów o pracę w celu przygotowania zawodowego zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 20 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz ustawy o systemie oświaty (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 65) stosuje się przepisy obowiązujące przed dniem jej wejścia w życie, nie dłużej jednak niż do dnia 30 czerwca 2005 r.

7. Do dnia 30 czerwca 2005 r. powiatowe urzędy pracy refundują na dotychczasowych zasadach wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne od tych wynagrodzeń za młodocianych pracowników zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego na podstawie umów o refundację zawartych do dnia 31 sierpnia 2004 r.

8. Od dnia 1 lipca 2005 r. Ochotnicze Hufce Pracy stają się z mocy prawa stroną umów o refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne zawartych do dnia 31 sierpnia 2004 r. przez starostów z pracodawcami lub organizacjami pracodawców.

Art. 135. Do dnia 31 grudnia 2005 r. powiat może być organizatorem robót publicznych dla wszystkich osób bezrobotnych.

Art. 136. 1. Zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne przyznane na podstawie przepisów dotychczasowych są wypłacane i finansowane za okres do dnia 31 maja 2004 r. z Funduszu Pracy.

2. Zasiłki pogrzebowe wypłacane osobie, która poniosła koszty pogrzebu osoby pobierającej zasiłek przedemerytalny lub świadczenia przedemerytalne albo członka rodziny tej osoby, pozostającego na jej utrzymaniu i spełniającego warunki do uzyskania renty rodzinnej są finansowane z Funduszu Pracy za okres do dnia 31 maja 2004 r., o ile nie przysługują one na podstawie odrębnych przepisów.

3. Zasiłki pogrzebowe, o których mowa w ust. 2, przysługują w wysokości określonej w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 137. 1. Naczelna Rada Zatrudnienia oraz wojewódzkie i powiatowe rady zatrudnienia w składzie istniejącym w dniu wejścia w życie ustawy działają do dnia 30 czerwca 2004 r.

2. Dyrektorzy wojewódzkich urzędów pracy i wicedyrektorzy pełniący funkcje w dniu wejścia w życie ustawy stają się z mocy prawa dyrektorami wojewódzkich urzędów pracy i wicedyrektorami w rozumieniu ustawy bez konieczności ich ponownego powoływania.

3. Kierownicy powiatowych urzędów pracy i ich zastępcy pełniący funkcje w dniu wejścia w życie ustawy stają się z mocy prawa odpowiednio dyrektorami i zastępcami dyrektorów powiatowych urzędów pracy.

4. Osoby zatrudnione w urzędach pracy w dniu wejścia w życie ustawy, jeżeli przez okres co najmniej 12 miesięcy były zatrudnione na stanowiskach pośrednika pracy lub wykonujący zadania w zakresie pośrednictwa pracy z dniem wejścia w życie ustawy stają się z mocy prawa pośrednikami pracy, o których mowa w art. 92 ust. 2.

5. Osoby zatrudnione w urzędach pracy w dniu wejścia w życie ustawy, jeżeli przez okres co najmniej 12 miesięcy były zatrudnione na stanowiskach doradcy zawodowego lub wykonujących zadania w zakresie poradnictwa zawodowego z dniem wejścia w życie ustawy stają się z mocy prawa doradcami zawodowymi, o których mowa w art. 94 ust. 2.

6. Osoby zatrudnione w urzędach pracy w dniu wejścia w życie ustawy, jeżeli przez okres co najmniej 12 miesięcy były zatrudnione przy wykonywaniu zadań dotyczących opracowania i realizacji programów i projektów międzynarodowych z zakresu rynku pracy z dniem wejścia w życie ustawy stają się z mocy prawa specjalistami do spraw programów w rozumieniu niniejszej ustawy.

7. Osoby zatrudnione w urzędach pracy w dniu wejścia w życie ustawy, jeżeli przez okres co najmniej 12 miesięcy zatrudnione były przy wykonywaniu zadań dotyczących organizacji szkoleń dla osób bezrobotnych stają się z mocy prawa specjalistami do spraw rozwoju zawodowego w rozumieniu ustawy.

Art. 138. Instytucje szkoleniowe mogą prowadzić działalność w zakresie określonym ustawą bez konieczności uzyskania wpisu, o którym mowa w art. 20 ust. 1, w okresie do 6 miesięcy po dniu wejścia w życie ustawy.

Art. 139. Uprawnienia nabyte na podstawie przepisów o ułatwieniu zatrudnienia absolwentom szkół są kontynuowane na dotychczasowych zasadach do czasu ich wygaśnięcia.

Art. 140. Ilekroć w przepisach prawa jest mowa o ustawie o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu przez odwołanie się do odrębnych przepisów lub wprost do ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu rozumie się przez to odwołanie do niniejszej ustawy.

Art. 141. W gminach uznanych na podstawie dotychczasowych przepisów za zagrożone szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym są stosowane instrumenty ekonomiczno-finansowe, o których mowa w odrębnych przepisach.

Art. 142. Sprawy, w których przed dniem wejścia w życie ustawy wszczęto postępowanie odwoławcze lub postępowanie przed sądem administracyjnym, podlegają rozpatrzeniu według przepisów dotychczasowych.

Art. 143. Licencje dla pracowników agencji zatrudnienia wykonujących zadania w zakresie pośrednictwa zawodowego i poradnictwa zawodowego są wydawane przez wojewodów po dniu 1 stycznia 2009 r.

Art. 144. Przepis art. 105 ust. 2 stosuje się odpowiednio do zaciągania kredytów i pożyczek na uzupełnienie środków niezbędnych na wypłatę zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych za okres, w którym wypłata zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych jest dokonywana z Funduszu Pracy.

Art. 145. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ust. 7 i 10, art. 18 ust. 9, art. 22, art. 24 ust. 6b, art. 31 ust. 7 i 8, art. 36 ust. 1 pkt 1-5, art. 36 ust. 2 i 3, art. 37 ust. 18, art. 37b ust. 6, art. 37h ust. 1, art. 37i ust. 2 i 3, art. 37o ust. 4, art. 45, art. 49 ust. 1 pkt 1, art. 49 ust. 2, art. 51 ust. 1-5, art. 57 ust. 6 i 8, art. 57a ust. 9 i art. 61 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 514, z późn. zm.¹⁶⁾) zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2005 r.

Art. 146. Upoważnia się ministra właściwego do spraw finansów publicznych do dokonania, na wniosek ministra właściwego do spraw pracy, przeniesienia planowanych wydatków na finansowanie zadań dotyczących zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu określonych w ustawie budżetowej na rok 2004 między odpowiednimi częściami, działami, rozdziałami i paragrafami.

Rozdział 23

Przepisy końcowe

Art. 147. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 514, z późn. zm.¹⁷⁾) z wyjątkiem art. 23 ust.1 pkt 2 lit. g, który traci moc z dniem 30 kwietnia 2004 r.;
- 2) ustawa z dnia 18 września 2001 r. o ułatwianiu zatrudnienia absolwentom szkół (Dz. U. Nr 122, poz. 1325 i Nr 154, poz. 1793, z 2002 r. Nr 112, poz. 975 oraz z 2003 r. Nr 241, poz. 2074).

Art. 148. Ustawa wchodzi w życie z dniem 31 marca 2004 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1 ust. 4 w stosunku do osób, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a i b oraz pkt 3, art. 3, art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. d i e oraz pkt 3, art. 8, art. 9 ust. 1 pkt 14 i 15 oraz ust. 3, art. 35 ust. 1 pkt 2, art. 71 ust. 1 pkt 2 lit. g i ust. 7, art. 75 ust. 4 i 5, które wchodzi w życie z dniem 1 maja 2004 r.;
- 2) art. 87 pkt 1, 2, 9 i 10, które wchodzi w życie z dniem, który zostanie ustalony w odrębnej ustawie określającej terminy wejścia w życie przepisów dostosowujących polskie prawo do prawa Unii Europejskiej;
- 3) art. 12 ust. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2004 r.;
- 4) art. 101 ust. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.

---

¹⁾ Niniejsza ustawa transponuje przepisy Dyrektywy 68/360 z 15 października 1968 r. o zniesieniu restrykcji dotyczących przemieszczania się oraz pobytu we Wspólnocie pracowników z państw członkowskich oraz ich rodzin – Dz. Urz. EWG L 257, z 19.10.1968 r., str. 0013-0016, Dyrektywy 90/364 z 28 lipca 1990 r. o prawie pobytu – Dz. Urz. EWG L 180 z 13.07.1990 r., str. 0026-0027, Dyrektywy 90/365 z 28 lipca 1990 r. o prawie pobytu pracowników i osób prowadzących działalność na własny rachunek, którzy zakończyli działalność zawodową – Dz.U. EWG L 180 z 13.07.1990., str. 0028-0029, Dyrektywy 93/96 z 29 października 1993 r. o prawie pobytu studentów – Dz.U. EWG L 317 z 18.12.1993 r. str. 0059-0060, oraz Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską z 24 grudnia 2002 r. – Dz.U. WE C 325 (wersja skonsolidowana).

- 2) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147, Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321, Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464, Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388, Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, Nr 141, poz. 692, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646, Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983, Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450, Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 141, poz. 1176, oraz z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151.
- 3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 166, poz. 1608, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679 oraz z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081.
- 4) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1793 i 1800 oraz z 2002 r. Nr 10, poz. 89 i Nr 240, poz. 2056.
- 5) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 128, poz. 1407, z 2002 r. Nr 37, poz. 329, Nr 41, poz. 365, Nr 62, poz. 558, Nr 89, poz. 804, Nr 200, poz. 1688 oraz z 2003 r. Nr 52, poz. 450, Nr 137, poz. 1302 i Nr 149, poz. 1452.
- 6) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875, Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104, Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 39, poz. 459, Nr 72, poz. 748, Nr 100, poz. 1080, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 130, poz. 1452, Nr 154, poz. 1792, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676, Nr 155, poz. 1287, Nr 169, poz. 1387, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 56, poz. 498, Nr 65, poz. 595, Nr 135, poz. 1268, Nr 149, poz. 1450, Nr 166, poz. 1609, Nr 170, poz. 1651, Nr 190, poz. 1864, Nr 210, poz. 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255.
- 7) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 92, poz. 1062, z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, Nr 116, poz. 1216, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 16, poz. 166, Nr 39, poz. 459, Nr 42, poz. 475, Nr 110, poz. 1189, Nr 125, poz. 1368 i Nr 130, poz. 1452, z 2002 r. Nr 89, poz. 804, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1387 oraz z 2003 r. Nr 130, poz. 1188, Nr 137, poz. 1302, Nr 170, poz. 1660 i Nr 228, poz. 2255 i 2256.
- 8) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 594, Nr 96, poz. 874, Nr 166, poz. 1611 i Nr 189, poz. 1851.
- 9) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756, Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 20, poz. 170, Nr 79, poz. 885, Nr 90, poz. 1001, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 19, poz. 238, z 2001 r. Nr 72, poz. 748, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 973, Nr 111, poz. 1194, Nr 122, poz. 1349 i Nr 154, poz. 1792 oraz z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 44, poz. 389, Nr 122, poz. 1143, Nr 128, poz. 1176, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1304, Nr 203, poz. 1966 i Nr 228, poz. 2255.
- 10) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228, Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370, Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679, Nr 240, poz. 2058 oraz z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608 i Nr 202, poz. 1956.
- 11) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759, Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268, Nr 122, poz. 1320, z 2001 r. Nr 111, poz. 1194, Nr 144, poz. 1615, z 2002 r. Nr 41, poz. 362, Nr 113, poz. 984, Nr 141, poz. 1185, Nr 200, poz. 1683 oraz z 2003 r. Nr 6, poz. 65, Nr 128, poz. 1176 i Nr 137, poz. 1304.
- 12) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1082, z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 49, poz. 486, Nr 90, poz. 1001, Nr 95, poz. 1101 i Nr 111, poz. 1280, z 2000 r. Nr 48, poz. 550 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 39, poz. 459, Nr 100, poz. 1080, Nr 125, poz. 1368, Nr 129, poz. 1444 i Nr 154,

- poz. 1792 i 1800, z 2002 r. Nr 169, poz. 1387, Nr 200, poz. 1679 i 1683 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 90, poz. 844, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2262.
- ¹³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875, Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104, Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 39, poz. 459, Nr 72, poz. 748, Nr 100, poz. 1080, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 130, poz. 1452, Nr 154, poz. 1792, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676, Nr 155, poz. 1287, Nr 169, poz. 1387, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679, Nr 241, poz. 2074, oraz z 2003 r. Nr 56, poz. 498, Nr 65, poz. 595, Nr 135, poz. 1268, Nr 149, poz. 1450, Nr 166, poz. 1609, Nr 170, poz. 1651, Nr 190, poz. 1864, Nr 210, poz. 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228 poz. 2255.
- ¹⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 70, poz. 774, Nr 72, poz. 801 i 802, Nr 106, poz. 1215, z 2000 r. Nr 2, poz. 26, Nr 9, poz. 118, Nr 19, poz. 238, Nr 56, poz. 678, Nr 84, poz. 948, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 85, poz. 924, Nr 89, poz. 968, Nr 111, poz. 1194, Nr 154, poz. 1792, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679, Nr 240, poz. 2054, Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 56, poz. 498, Nr 135, poz. 1268, Nr 166, poz. 1609 i Nr 203, poz. 1966.
- ¹⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 73, poz. 660, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 128, poz. 1176, Nr 135, poz. 1268, Nr 166, poz. 1609, Nr 190, poz. 1864, Nr 202, poz. 1956 i Nr 210, poz. 2037.
- ¹⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 122, poz. 1143, Nr 128, poz. 1176, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 142, poz. 1380 i Nr 166, poz. 1608, Nr 203, poz. 1966, Nr 210, poz. 2036 i 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255.
- ¹⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 122, poz. 1143, Nr 128, poz. 1176, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 142, poz. 1380, Nr 166, poz. 1608, Nr 203, poz. 1966, Nr 210, poz. 2036 i 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255.

UZASADNIENIE

a) *I. Cele projektowanej ustawy*

Projektowana ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stanowi element przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 1 lipca 2003 r. Planu działań pro wzrostowych w latach 2002-2004 „Przedsiębiorczość – Rozwój – Praca II”. Jego istotą jest stworzenie kompleksowego systemu na rzecz zwiększenia zatrudnienia i zahamowanie wzrostu bezrobocia. Takie dualne podejście stosowane jest w krajach członkowskich Unii Europejskiej jako jedna z metod realizacji strategii lizbońskiej.

I.1. Cele związane z integracją europejską i normami międzynarodowymi

Projekt ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy realizuje założenia Europejskiej Strategii Zatrudnienia, a w szczególności przyjętych przez Radę Europejską w dniu 22 lipca 2003 r. Wytycznych Polityki Zatrudnienia – 2003/578/EC, oraz Europejskiej Karty Społecznej i Karty Podstawowych Praw Pracowniczych.

Wytyczne Polityki Zatrudnienia bazują między innymi na zapisach art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, który formułuje cel promowania postępu ekonomicznego i społecznego oraz zapewnienie przez kraje członkowskie pełnego zatrudnienia, oraz art. 125 Traktatu o Wspólnocie Europejskiej, który stanowi, że kraje członkowskie i Wspólnota powinny dążyć do wypracowania skoordynowanej strategii zatrudnienia oraz promowania wykwalifikowanych i adaptujących się do zmian pracowników. Obecna sytuacja rynku pracy w Polsce w znaczący sposób różni się od sytuacji na rynkach pracy Wspólnoty Europejskiej. Nowe wyzwania stojące przed Polską w obliczu integracji z Unią Europejską to realizacja zadań określonych w Wytycznych Polityki Zatrudnienia, których podstawowym punktem jest osiągnięcie stanu pełnego zatrudnienia.

W Polsce w końcu września 2003 r. bezrobocie rejestrowane obejmowało 3.073,3 tys. osób, stanowiąc 17,5% ogółu osób aktywnych zawodowo. Średni wskaźnik zatrudnienia dla UE wynosi obecnie ok. 64%, według Agendy Lizbońskiej ma ulec zwiększeniu do 70% w roku 2010, natomiast w Polsce wskaźnik zatrudnienia według BAEL wyniósł w II kwartale 2003 roku 44,1 %. Trzeba jednak pamiętać, że wskaźnik ten jest obliczany dla osób w wieku 15 lat i więcej i w związku z tym w tej grupie znajdują się osoby w wieku emerytalnym, zazwyczaj nie pracujące. Natomiast dla osób wieku 15 – 64 lata, wskaźnik zatrudnienia w II kwartale 2003 r. wyniósł 51,7%. Dlatego też w przypadku porównywania wskaźników zatrudnienia w

Polsce i w innych krajach, konieczne jest branie pod uwagę uśrednionego wskaźnika liczonego dla populacji 15 – 64 lata. W przeciwnym razie porównuje się bowiem dwie zupełnie różne, nieporównywalne liczby.

Projekt ustawy realizuje cele zawarte w Agendzie Lizbońskiej, która wyznacza dla Unii Europejskiej cel strategiczny w postaci najbardziej konkurencyjnej i dynamicznej gospodarki na świecie, opartej na wiedzy i osiągającej zrównoważony wzrost gospodarczy, tworzącej miejsca pracy oraz spójność społeczną. Ustalenia z Lizbony zostały potwierdzone w czasie sesji Rady Europejskiej w Barcelonie w marcu 2002 r. oraz w czasie sesji w Brukseli w marcu 2003 roku. Efektywne wdrażanie Agendy Lizbońskiej wymaga, aby polityka zatrudnienia państw członkowskich rozwijała trzy główne, spójne i wzajemnie się uzupełniające cele:

- pełne zatrudnienie,
- poprawa jakości i wydajności pracy,
- wzmocnienie spójności i integracji społecznej.

Powyższe cele będą realizowane przez ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; między innymi poprzez zgodne z zaleceniami Agendy aktywne i zapobiegawcze działania, umożliwiające bezrobotnym i nieaktywnym zawodowo włączyć się w rynek pracy i konkurowanie na nim oraz zapewnią tym osobom wsparcie instytucji rynku pracy.

Przedkładany projekt jest zgodny z Europejską Agendą Społeczną, zaakceptowaną w Nicei, w grudniu 2000 roku, gdzie jako jeden z celów wymienia się pełne zatrudnienie, którego osiągnięcie powinno być realizowane poprzez podnoszenie poziomu zatrudnienia i poprawę jakości miejsc pracy.

Dla zapewnienia pełnego zatrudnienia istotne znaczenie ma poziom kształcenia ustawicznego. Wyraz temu daje komunikat barcelońskiej sesji Rady Europejskiej, „Jak uczynić Europę obszarem kształcenia zawodowego?”. Również pkt IV Wytocznych w sprawie zatrudnienia poświęcony jest podnoszeniu poziomu zasobów ludzkich i problematyce kształcenia zawodowego. W związku z powyższym przedkładany projekt ustawy tworzy instytucje oraz regulacje mające wspierać proces kształcenia ustawicznego, między innymi poprzez powstanie funduszu szkoleniowego. Jest to istotny element promocji zatrudnienia, ponieważ wśród polskich bezrobotnych w końcu września 2003 roku z wykształceniem zasadniczym zawodowym były aż 1.084.163 osoby, zaś z wykształceniem gimnazjalnym i niższym aż 992.371 osób. Podno-

szenie kwalifikacji pracowników i osób bezrobotnych powinno być więc istotnym elementem rozwiązywania problemów polskiego rynku pracy.

Sformułowanie aktywnych i profilaktycznych środków dla bezrobotnych i biernych zawodowo – to kolejny element Wytycznych – szczególnie istotny jest tu problem długotrwale bezrobotnych. W Polsce wg stanu na koniec września 2003 roku bezrobotnych dłużej niż 12 miesięcy było 1.653.733 osoby. Dlatego też te środki powinny zapewnić wszystkim szukającym pracy w początkowym okresie bezrobocia pomoc w identyfikacji ich potrzeb, doradztwo i pośrednictwo pracy. Państwa członkowskie powinny każdej osobie pozostającej bez pracy (przed upływem 6 miesięcy w odniesieniu do młodych osób i 12 miesięcy w odniesieniu do osób starszych) zaproponować formy aktywizacji w postaci warsztatów, szkoleń, doskonalenia praktycznego, pracy lub innego środka podnoszącego zdolność do bycia zatrudnionym, lub jeśli wystąpi taka konieczność – udzielać stałego doradztwa w poszukiwaniu pracy. Podobne obowiązki nakłada na służby zatrudnienia niniejsza ustawa.

Projekt ustawy realizuje także cele równościowej polityki Wspólnoty Europejskiej. W Polsce sytuacja kobiet na rynku pracy odbiega od zaleceń Wspólnoty, w II kwartale 2003 r. wskaźnik zatrudnienia mężczyzn wynosił 50,2%, zaś wskaźnik zatrudnienia kobiet 38,4%. W tym samym okresie biernych zawodowo było 5.623 tys. mężczyzn i 8.435 tys. kobiet. Dlatego też projekt ustawy wprowadza mechanizmy mające na celu przeciwdziałanie dyskryminacji na rynku pracy i promuje zatrudnienie kobiet. Kolejnym celem zgodnym z Wytycznymi Wspólnoty jest podnoszenie zapotrzebowania na pracę i promocja aktywności zawodowej osób starszych. W Polsce w końcu września 2003 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych były 89.444 osoby powyżej 55 roku życia. Projekt ustawy – poprzez tworzenie programów aktywizujących tę grupę społeczną – realizuje punkt Wytycznych traktujący o promocji zawodowej osób starszych.

Ważnym elementem Wytycznych, jest zmiana przyzwyczajeń oraz promocja przystosowywania się i mobilności na rynku pracy. Ustawa realizuje te wytyczne między innymi poprzez refundacje z Funduszu Pracy kosztów przejazdu i zakwaterowania w miejscu pracy.

Projekt ustawy realizuje zalecenia zawarte w Wytycznych dotyczące *transformacji* zatrudnienia nielegalnego w legalne, m.in. poprzez zaostrzenie sankcji w stosunku do pracodawców zatrudniających pracowników nielegalnie.

W projekcie ustawy uwzględniono instytucje i rozwiązania funkcjonujące na europejskim rynku pracy. Należy do nich między innymi system EURES. Z dniem wejścia Polski do UE krajowe publiczne służby zatrudnienia staną się członkiem sieci Europejskich Służb Zatrudnienia – EURES. Podstawę prawną działania sieci EURES w Polsce po wejściu do UE stanowią: Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1612/68 z dnia 15 października 1968 r. dotyczące swobody przemieszczania się pracowników wewnątrz Wspólnoty¹⁾, znowelizowane rozporządzeniem (EWG) nr 2434/92²⁾ (w szczególności art. 44 tego rozporządzenia) oraz Decyzja Komisji Europejskiej (2003/8/EC) z dnia 23 grudnia 2002 r.³⁾, a także Statut EURES, który powstał konsumując delegację do jego utworzenia, zawartą w wyżej wymienionej Decyzji. Podstawę działań EURES w Polsce stanowią również Wytyczne Komisji Europejskiej na lata 2004-2007 w sprawie EURES, zatwierdzone w lipcu 2003 r. przez szefów publicznych służb zatrudnienia państw członkowskich UE oraz państw wstępujących do UE.

Projekt wprowadza również do obrotu prawnego dokument planistyczny pod nazwą „Narodowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia” na wzór dokumentów o podobnej funkcji obowiązujących w krajach UE dla potrzeb realizacji Europejskiej Strategii Zatrudnienia.

Projekt ustawy dostosowuje do polskiego ustawodawstwa przepisy wspólnotowe dotyczące swobody przepływu osób oraz koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń z tytułu bezrobocia, tj.:

- Rozporządzenia Rady 1612/68 o swobodzie przemieszczania się pracowników we Wspólnocie,
- Rozporządzenia Rady 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników, osób pracujących na własny rachunek i członków ich rodzin przemieszczających się w obrębie Wspólnoty,
- Rozporządzenia Rady 574/72 w sprawie wykonania rozporządzenia Rady 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników, osób pracujących na własny rachunek i członków ich rodzin przemieszczających się w obrębie Wspólnoty,

---

¹⁾ Dz. Urz. WE L 257, 19.10.1968 r., str. 2

²⁾ Dz. Urz. WE L 245, 26.08.1992 r., str. 1

³⁾ Dz. Urz. UE L 5, 10.1.2003 r., str. 16

- Dyrektywy Rady 68/360 o zniesieniu restrykcji dotyczących przemieszczania się oraz pobytu we Wspólnocie pracowników z państw członkowskich oraz ich rodzin,
- Dyrektywy Rady 90/364 o prawie pobytu,
- Dyrektywy Rady 90/365 o prawie pobytu pracowników i osób prowadzących działalność na własny rachunek, którzy zakończyli działalność zawodową,
- Dyrektywy Rady 93/96 o prawie pobytu studentów.

Zgodnie w wyżej wymienionymi przepisami obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej, obywatele państw, z którymi Unia Europejska zawarła umowy o swobodzie przepływu osób oraz członkowie ich rodzin uzyskają dostęp do rynku pracy. Zasada swobody przepływu pracowników będzie stosowana od dnia uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej, na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Na zasadach przewidzianych przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego obywatele Unii uzyskają prawo zaliczenia okresów zatrudnienia lub ubezpieczenia do wymiaru, od którego zależy wysokość zasiłków dla bezrobotnych oraz prawo transferu tego zasiłku w przypadku poszukiwania pracy za granicą.

Projekt ustawy uwzględnia również przepisy wspólnotowe dotyczące swobody świadczenia usług w zakresie Agencji Zatrudnienia, zgodnie z art. 49 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Projekt ustawy uwzględnia również zapisane w prawie wspólnotowym kwestie dotyczące wsparcia pracodawców uregulowane w art. 87 i 88 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz Rozporządzenia Komisji Europejskiej 2204/2002 z dnia 12 grudnia 2002 r. o zasadach stosowania art. 87 i 88 TWE do pomocy państwa udzielanej przy zatrudnieniu⁴⁾, oraz Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. o zasadach stosowania art. 87 i 88 TWE do pomocy publicznej na szkolenia⁵⁾.

Treść projektu ustawy realizuje wymogi ratyfikowanych przez Polskę Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy, a w szczególności:

---

⁴⁾ Dz. Urz. WE L 337, 13/12/2002 r.

⁵⁾ Dz. Urz. WE L 10, 13/01/2001 r.

- Konwencji nr 102 dotyczącej minimalnych norm zabezpieczenia społecznego (ratyfikowana w 2003 roku), która m.in. wskazuje na konieczność zapewnienia osobom chronionym świadczeń w razie bezrobocia.
- Konwencji nr 122 dotyczącej polityki zatrudnienia (ratyfikowana w 1964 roku), która wskazuje na konieczność określenia i stosowania aktywnej polityki zmierzającej do popierania pełnego, produktywnego i swobodnie wybranego zatrudnienia.
- Konwencji nr 142 dotyczącej roli poradnictwa i kształcenia zawodowego w rozwoju zasobów ludzkich (ratyfikowana w 1975 roku), która stanowi, iż każde państwo członkowskie przyjmie i będzie rozwijało wszechstronną i skoordynowaną politykę oraz programy poradnictwa i kształcenia zawodowego zapewniające ścisły związek między poradnictwem i kształceniem zawodowym a zatrudnieniem, w szczególności przez publiczne służby zatrudnienia.

Projekt ustawy realizuje również zapisy Europejskiej Karty Społecznej chroniącej podstawowe prawa społeczne i ekonomiczne obywateli państw sygnatariuszy, którą Polska ratyfikowała w 1997 roku, realizując m.in. takie zapisy, jak:

- dążenie do możliwie najwyższego i stabilnego poziomu zatrudnienia w celu osiągnięcia stanu pełnego zatrudnienia (Art. 1),
- utrzymanie bezpłatnych służb zatrudnienia dla wszystkich pracowników (Art. 1),
- popieranie odpowiedniego poradnictwa zawodowego, szkolenia i readaptacji zawodowej (Art. 1),
- uznanie prawa pracowników, mężczyzn i kobiet, do jednakowego wynagrodzenia za pracę jednakowej wartości (Art. 4).

I.2. Cele związane z funkcjonowaniem polskiego rynku pracy

Potrzeba kompleksowych zmian w funkcjonowaniu instytucji i instrumentów rynku pracy przewidziana w projekcie ustawy wynika z konieczności:

- usprawnienia funkcjonowania systemu publicznych służb zatrudnienia, które zostały rozproszone po reformie samorządowej w 1999 r.,

- dostosowania tego systemu do efektywniejszego i kompleksowego rozwiązywania problemów społecznych wymagających interwencji państwa, zwłaszcza takich jak bezrobocie, ubóstwo i wykluczenie społeczne – w powiązaniu z reformą systemu zabezpieczenia społecznego,
- ukierunkowania działań instytucji i instrumentów rynku pracy na rzecz promocji zatrudnienia, a nie łagodzenia skutków bezrobocia – w szczególności na rzecz rozwoju zasobów ludzkich poprzez rozwój systemu kształcenia ustawicznego,
- dostosowania systemu instytucji i instrumentów rynku pracy do wymogów i standardów Unii Europejskiej w celu efektywnego włączenia się w realizację Europejskiej Strategii Zatrudnienia, europejskich służb zatrudnienia oraz skutecznej absorpcji środków Europejskiego Funduszu Społecznego,
- wykorzystania nowych możliwości stworzonych przez technologie teleinformatyczne w zakresie realizacji zadań związanych z aktywizacją zawodową,
- szerszego włączenia partnerów społecznych do działania na rzecz promocji zatrudnienia i poprawy efektywności i skuteczności działań służb rynku pracy.

Realizacja zmian w funkcjonowaniu instytucji i instrumentów rynku pracy uwzględnia następujące przesłanki:

- polityka rynku pracy obowiązana jest gwarantować zapisane w art. 65 ust. 5 Konstytucji RP obowiązki państwa, określające, iż *„władze publiczne prowadzą politykę zmierzającą do pełnego, produktywnego zatrudnienia poprzez realizowanie programów zwalczania bezrobocia, w tym organizowanie i wspieranie poradnictwa i szkolenia zawodowego oraz robót publicznych i prac interwencyjnych”*,
- polityka rynku pracy obowiązana jest gwarantować zapisane w art. 67 ust. 2 Konstytucji RP prawa socjalne, określające iż *„obywatel pozostający bez pracy nie z własnej woli i nie mający innych środków utrzymania ma prawo o zabezpieczenia społecznego, którego zakres i formy określa ustawa”*,
- polityka rynku pracy, i jak cała polityka społeczna państwa, opiera się na zasadzie pomocniczości umacniającej uprawnienia obywateli i ich wspólnot, co oznacza znaczące wzmocnienie sektora społecznego i dialogu obywatelskiego; również opiera się na zasadzie przeciwdziałania dyskryminacji,

- kontynuowana będzie reforma samorządowa, która jednocześnie musi gwarantować sprawność polityki rynku pracy, działań gwarantowanych ustawowo i koordynowanych przez Rząd, w tym skoordynowania działalności służb społecznych różnego typu i szczebla.

b)

c) **II. Stan obecny**

II.1. Publiczne służby zatrudnienia

Reforma samorządowa w 2000 r. spowodowała stworzenie unikatowej w skali Europy struktury administracyjnej do realizacji zadań związanych z łagodzeniem skutków bezrobocia i przeciwdziałaniem jego wzrostowi – 338 niezależnych samorządowych jednostek powiatowych, 16 niezależnych samorządowych jednostek wojewódzkich, 16 jednostek w ramach administracji rządowej w województwie oraz Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, połączone w 2002 r. z Ministerstwem Gospodarki.

Trzy lata funkcjonowania obecnej struktury, w tym ponad rok – bez Krajowego Urzędu Pracy, wykazało liczne jej wady i słabości. Urzędy pracy funkcjonują coraz gorzej. Według danych Ministerstwa, w powiatowych urzędach pracy w 2002 r. zatrudnionych było 14.747 pracowników, w stosunku do 16.061 w 2000 r. (spadek o 8,7%)⁶⁾.

Liczba pośredników pracy w powiatowych urzędach pracy w 2002 r. wyniosła 1.349, wobec 1.651 w 2000 r. (spadek o 8,3%), zaś liczba doradców zawodowych w tym samym okresie wzrosła z 477 do 482 (wzrost jedynie o 1%). Liczba osób bezrobotnych w tym samym okresie znacznie wzrosła (o 19%), co spowodowało znaczące zwiększenie liczby bezrobotnych przypadających na jednego pośrednika i jednego doradcę zawodowego.

Tab. Proporcje liczby pośredników i doradców do liczby bezrobotnych

Wyszczególnienie	Rok 2000	Rok 2002
Liczba bezrobotnych przypadająca na 1 pośrednika pracy w powiatowych urzędach pracy	1.637	2.385

⁶⁾ MGPIPS, Instytucjonalna obsługa rynku pracy w 2002 r., Warszawa, kwiecień 2003 r.

Liczba bezrobotnych przypadająca na 1 doradcę zawodowego w powiatowych urzędach pracy	5.665	7.101
---	-------	-------

Źródło: Departament Rynku Pracy MGPIPS

Tak znaczna liczba bezrobotnych przypadająca na 1 pośrednika czy doradcę zawodowego w porównaniu z sytuacją w europejskich służbach zatrudnienia, gdzie na 1 pośrednika przypada ok. 300 bezrobotnych, oznacza potrzebę znacznego zwiększenia tej grupy pracowników.

Według raportu Związku Powiatów Polskich z 2002 r.⁷⁾ w ankietowanych powiatowych urzędach pracy, wśród osób zatrudnionych w powiatowych urzędach pracy w styczniu 2002 r., ok. 18% (2.350 osób) stanowili pracownicy zatrudnieni w ramach robót publicznych i innych form finansowanych z Funduszu Pracy.

Jest to powszechnie stosowana praktyka, której zakres prawdopodobnie zwiększa się.

Dane Ministerstwa wskazują, iż w 2002 r. w powiatowych urzędach pracy zwolniono 6.991 pracowników i jednocześnie przyjęto 6.947, co oznacza, iż płynność zatrudnienia dotyczy ponad 47% zatrudnionych.

Według raportu Związku Powiatów Polskich – są urzędy pracy, które zatrudniają w tej formie 83% pracowników. Najbardziej niepokojące są tendencje:

- obciążenie systemu służb zatrudnienia szeregiem usług o charakterze czysto administracyjno-socjalnym,
- brak stabilizacji i pogarszanie jakości świadczonych usług zatrudnieniowych,
- autonomizacja służb zatrudnienia w wymiarze poziomym i pionowym oraz izolacja względem innych instytucji rynku pracy oraz służb społecznych,
- brak realnych możliwości sprawnej wymiany informacji w układzie pionowym i poziomym między urzędami pracy i Ministerstwem; brak dynamicznego systemu analizy zjawisk rynku pracy, określania efektywności wydatkowania środków finansowych i skuteczności działania służb publicznych,
- brak stymulatorów wobec samorządów na rzecz ich starań o zmniejszenie bezrobocia.

W projektowanej reformie publicznych służb zatrudnienia nie będą dokonywane jednak zmiany o charakterze rewolucyjnym, zwłaszcza, że mogłoby to spowodować paraliż

⁷⁾ Związek Powiatów Polskich, Raport dotyczący warunków funkcjonowania powiatowych urzędów pracy w 2001 r., marzec 2002 r.

w funkcjonowaniu obecnego systemu. Działania przewidziane w projekcie ustawy są skupione na takiej reformie, która wykorzysta i wzmocni istniejący potencjał i dostępne środki budżetu państwa, poprzez odciążenie służb zatrudnienia od działań o charakterze biurokratycznym na rzecz działań o charakterze aktywizacyjnym.

II.2. Usługi i instrumenty rynku pracy

Usługi i instrumenty rynku pracy rozbudowywane są od 1990 r. Obecnie część z nich uregulowana jest ustawą z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu. Część odrębnych usług i instrumentów regulują dodatkowo:

- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 10 grudnia 1998 r. w sprawie programów specjalnych przeciwdziałania bezrobociu,
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 maja 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków, zakresu i trybu wspierania środkami Funduszu Pracy programów inicjowanych przez organy samorządu województwa.

i. Ponadto funkcjonuje szereg ustaw regulujących specyficzne usługi i instrumenty rynku pracy adresowane do poszczególnych grup zawodowych lub określonych podmiotów, m. in.:

- ustawa z dnia 18 września 2001 r. o ułatwieniu zatrudnienia absolwentom szkół,
- ustawa z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa,
- ustawa z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości,
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o restrukturyzacji hutnictwa żelaza i stali (przestała obowiązywać 31 grudnia 2003 r., część zapisów obowiązywała do dnia 31 grudnia 2006 r.),

Wymagane jest zatem usystematyzowanie usług i instrumentów rynku pracy tak, aby nie tworzyć obszarów nieobjętych działaniami polityki rynku pracy.

Jednym z podstawowych instrumentów rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich powinno być kształcenie ustawiczne. Szacuje się, iż w kształceniu ustawicznym w Polsce uczestniczy 13% dorosłych, podczas gdy w krajach OECD – 31%⁸⁾. W Polsce 39% firm współfinansuje kształcenie i doskonalenie kwalifikacji pracowników⁹⁾. Jest to wynik poniżej przeciętnej wśród krajów kandydujących do Unii (np. w Republice Czeskiej wskaźnik udziału firm w finansowaniu szkoleń pracowniczych wynosi 69%, w Estonii 63%). W 11 krajach Unii Europejskiej (na 15) systematycznie inwestuje w szkolenie pracowników od 70% do 96% firm. Udział kosztów szkolenia w strukturze kosztów pracy w Polsce kształtuje się na poziomie 0,8%; wśród krajów kandydujących do Unii gorszy wskaźnik ma tylko Rumunia, natomiast w krajach Unii wskaźnik ten wynosi od 0,9% w Grecji do 3,6% w Wielkiej Brytanii (w 7 krajach na 15 wskaźnik ten przekracza 2%).

Nie ulega wątpliwości, że nadal podstawowym instrumentem rynku pracy są działania osłowne, które pochłaniają większość środków przeznaczonych na działania na rynku pracy. Szczególną rolę spełniają od ponad sześciu lat zasiłki i świadczenia przedemerytalne, które zamiast tworzenia nowych miejsc pracy lub ograniczania skali zwolnień, stały się podstawowym instrumentem działań restrukturyzacyjnych.

Tab. Wydatki na zasiłki i świadczenia w latach 1997-2003 (w mln zł) układ kasowy

<i>Wyszczególnienie</i>	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 (plan)
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8
Wydatki Funduszu Pracy – ogółem	6.799,6	5.215,0	5.712,1	6.945,9	8.597,2	9.972,6	11.749,8

⁸⁾ Na podstawie Education at a Glance, OECD indicators, 2001, dane za rok 1998. W 1999 roku w kształceniu ustawicznym w formach szkolnych (także na poziomie wyższym) i kursowych uczestniczyło 16,35% ogółu aktywnych zawodowo (dane GUS).

⁹⁾ Na podstawie badań Eurostatu CVTS2, dane za rok 1999.

z tego:							
zasiłki i świadczenia	5.278,0	3.060,3	3.953,9	5.749,9	7.293,8	8.879,2	10.063,7
zasiłki dla bezrobotnych	4.844,2	2.374,2	2.795,8	3.528,0	3.910,4	4.285,1	5.007,1
zasiłki przedemerytalne	427,5	671,2	1.014,1	1.577,4	2.196,1	2.760,1	2.706,7*
świadczenia przedemerytalne	6,3	14,9	144,0	644,5	1.187,3	1.834,0	2.350,0*

Źródło: Sprawozdania MPiPS - 02

*) plan na 2003 r. przewidywał wypłacenie (średniorocznie) 330 tys. zasiłków przedemerytalnych oraz 170 tys. świadczeń przedemerytalnych.

Sytuacja ta spowodowała, iż obok ponad 3 milionów bezrobotnych, powstała ponad 500 tysięczna grupa społeczna, która została świadomie wycofana z rynku pracy. Do tego dochodzą instrumenty osłonowe w restrukturyzowanych branżach przemysłowych.

Duża liczba bezrobotnych oraz pobierających zasiłki i świadczenia przedemerytalne, jak również duży wysiłek finansowy państwa, przy niskiej efektywności wykorzystania środków powoduje sytuację, która wymaga uelastycznienia wydatków budżetowych i zwiększenia bezpieczeństwa socjalnego.

Pilna potrzeba zmian w systemie usług i instrumentów rynku pracy, powinna, przede wszystkim uwzględniać:

- zdecydowaną poprawę działań pośrednictwa pracy i usług poradnictwa zawodowego,
- wprowadzenie mechanizmów na rzecz radykalnego zwiększenia udziału pracowników i bezrobotnych w kształceniu ustawicznym (rozumianym jako kształcenie w szkołach dla dorosłych oraz szkolenia – czyli uzyskiwanie i uzupełnianie umiejętności i kwalifikacji zawodowych i ogólnych w formach pozaszkolnych przez osoby nie objęte obowiązkiem szkolnym),
- ograniczenie działań wyprowadzających osoby aktywne poza rynek pracy,
- reformę na rzecz zwiększenia efektywności usług i instrumentów polityki rynku pracy i ich komplementarnego stosowania wobec osób poszukujących pracy.

2) III. Kierunki zmian przewidziane w projekcie ustawy

i) **III.1. Zasady funkcjonowania służb zatrudnienia**

1) *uporządkowanie definicyjne w zakresie funkcjonowania służb zatrudnienia i innych instytucji rynku pracy*

Projekt ustawy wyraźnie określa definicję publicznych służb zatrudnienia, jako systemu powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy powoływanych przez władze samorządowe odpowiedniego szczebla i funkcjonujących w ramach samorządów oraz struktur ministra właściwego do spraw pracy, realizujących zadania związane bezpośrednio z rynkiem pracy. Koordynację nadzoru w zakresie metod działania, wykorzystania instrumentów polityki rynku pracy i efektywności podjętych działań wykonuje minister właściwy do spraw pracy. Usługi rynku pracy świadczone przez publiczne służby zatrudnienia są finansowane z budżetu państwa, budżetów samorządów terytorialnych oraz Funduszu Pracy.

Zdefiniowano również inne instytucje rynku pracy – Ochotnicze Hufce Pracy, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe oraz instytucje dialogu społecznego i partnerstwa lokalnego, czyli wszystkie instytucje publiczne i niepubliczne służące kojarzeniu pracowników i pracodawców bądź prowadzące działania na rynku pracy na rzecz aktywizacji zawodowej, także poprzez świadczenie usług w zakresie kształcenia ustawicznego na rzecz bezrobotnych, zagrożonych utratą pracy i pracujących. W tej materii rozszerzono dotychczasowe uregulowania dotyczące rejestru – agencji pośrednictwa pracy, agencji pracy tymczasowej, agencji doradztwa personalnego i agencji poradnictwa zawodowego, a także rejestru instytucji szkoleniowych – wyraźnie zostały wskazane instytucje rynku pracy, które będą wspierały publiczne służby zatrudnienia. Ponadto zdefiniowano w ustawie pojęcie kształcenia ustawicznego.

Określono definicję krajowej kadry EURES realizującej zadania związane ze współpracą służb zatrudnienia w zakresie pośrednictwa pracy oraz doradztwa z zakresu mobilności na rynku pracy w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Sprecyzowano definicję usługi EURES, jak również zadania publicznych służb zatrudnienia z zakresu udziału w EURES.

2) *uporządkowanie wymagań kwalifikacyjnych pracowników publicznych służb zatrudnienia*

Celem podniesienia kwalifikacji pracowników służb zatrudnienia, projekt ustawy określa kluczowe zawody w publicznych służbach zatrudnienia i wymagania kwalifikacyjne osób wykonujących te zawody oraz otwiera możliwość wypłacania dodatków do wynagrodzeń uzależnionych od posiadanej licencji, a przede wszystkim ilości i jakości wykonywanej pracy.

Osoby pracujące jako pośrednicy pracy i doradcy zawodowi w publicznych służbach zatrudnienia będą musiały posiadać licencje wydane przez właściwego wojewodę. Osoby pracujące, co najmniej dwanaście miesięcy, na stanowiskach pośrednika pracy lub doradcy w publicznych służbach zatrudnienia przed dniem wejścia w życie ustawy, stają się z dniem wejścia w życie ustawy pośrednikami pracy i doradcami zawodowymi. Ponadto do kluczowych zawodów zakwalifikowano specjalistów do spraw rozwoju zawodowego i szkoleń, specjalistów do spraw programów, liderów klubów pracy oraz krajową kadrę EURES.

Rozporządzenie ureguluje kwestie związane z uznawaniem kwalifikacji osób, które posiadają uprawnienia wydane przez właściwe instytucje państw członkowskich UE, zgodnie z art. 12 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Minister właściwy do spraw pracy będzie koordynował działania w zakresie szkolenia zawodowego, zapewniające wysoką jakość usług oferowanych przez publiczne służby zatrudnienia (a w przyszłości – agencje zatrudnienia). Minister właściwy do spraw pracy będzie współpracował z ministrem właściwym do spraw oświaty i właściwym do spraw szkolnictwa wyższego w rozwijaniu spójnego systemu kształcenia i szkolenia zawodowego pracowników socjalnych, pośredników pracy, doradców zawodowych i doradców do spraw niepełnosprawnych w szkołach wyższych, jak również dotychczasowych Szkołach Służb Społecznych, co umożliwi integrację służb społecznych.

Uregulowane zostało również zatrudnienie kadr kierowniczych powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy. Nie ulega wątpliwości, że prawidłowa i kompetentna polityka rynku pracy wymaga stabilizacji w zatrudnieniu kadr. Dlatego też projekt ustawy określa wymogi kwalifikacyjne kadr kierowniczych urzędów pracy (wymóg 5 lat pracy w publicznych służbach zatrudnienia lub 7 lat w instytucjach rynku pracy lub innych instytucjach związanych z zasobami ludzkimi) oraz wpro-

wadza system wyłaniania nowych kierowników (dyrektorów) w drodze konkursów. Powinno to doprowadzić do stabilizacji działań publicznych służb zatrudnienia.

III.2. Zasady odciążenia systemu publicznych służb zatrudnienia od działań *stricto* zabezpieczeniowych

1) *wypłacanie zasiłków i świadczeń przedemerytalnych*

(b) Wypłata zasiłków i świadczeń przedemerytalnych oraz decyzje o prawie do świadczeń zostaną przeniesione do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W tym celu przyjęta zostanie odrębna ustawa o świadczeniach przedemerytalnych. Oznacza to zmniejszenie liczby osób obsługiwanych przez powiatowe urzędy pracy o ok. 500 tys. osób uprawnionych do tych zasiłków i świadczeń.

2) *wypłacanie świadczeń rodzinnych*

(c) Świadczenia rodzinne dla wszystkich bezrobotnych przeniesione zostaną w ramach ustawy z dnia 12 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych do gmin jako zadanie zlecone. Jest to pierwszy duży krok na rzecz porządkowania systemu zabezpieczenia społecznego.

III.3. Struktura publicznych służb zatrudnienia i instytucji rynku pracy

1) *rola gmin*

Projekt ustawy nie nakłada na gminy nowych obowiązków związanych z promocją zatrudnienia. Wprowadza jednak – poprzez nowelizację ustawy o pomocy społecznej – wskazanie zasad współpracy pomiędzy samorządem gminy a samorządem powiatu w zakresie rynku pracy jako uszczegółowienie zadań w zakresie pracy socjalnej.

Ze względu na bliskość do obywatela oraz istniejący i funkcjonujący system pomocy społecznej najistotniejsze są trzy kwestie:

- problem aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- problem dostępności do informacji o możliwości podjęcia pracy,
- problem informacji obywatelskiej o usługach służb społecznych.

Aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym może być realizowana w ramach pracy socjalnej poprzez:

- zatrudnienie socjalne – regulowane ustawą o zatrudnieniu socjalnym oraz
- umożliwienie ośrodkom pomocy społecznej w większym niż dotychczas stopniu wykorzystania instrumentu robót publicznych, jako elementu zatrudnienia socjalnego, które będą zapewniać prace aktywizujące osoby w najtrudniejszej sytuacji (redystrybucję środków prowadzić będzie dalej powiatowy urząd pracy).

Problem informacji będzie rozwiązany poprzez wkomponowanie w system pomocy społecznej tworzonej przy pomocy środków budżetowych sieci Gminnych Centrów Informacji, które mają udzielać obywatelom informacji o przysługujących uprawnieniach w zakresie polityki społecznej oraz stwarzać możliwość napisania podania, przejrzania internetowej oferty zatrudnienia, pomocy doradczej. Charakter konsultacyjny Centrów będzie rozszerzony o działania filtracyjne na rzecz właściwego kierowania osób po świadczenie – zasiłek – aktywizację – zatrudnienie socjalne. Centra powinny być prowadzone przez organizacje pozarządowe lub samodzielnie przez gminy. Wskazane też jest, aby przy Centrach powstawały Kluby Pracy i Kluby Integracji Społecznej i inne formy wsparcia.

2) *rola powiatów*

Do zadań samorządów powiatowych będzie należała realizacja zadań w zakresie:

- rejestracji osób bezrobotnych i osób poszukujących pracy,
- przyznawania i wypłacania zasiłków dla bezrobotnych,
- pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego,
- organizowania i finansowania szkoleń i wspierania kontynuacji nauki przez młodych bezrobotnych, starających się o podjęcie pierwszej pracy. Do młodych bezrobotnych kierowane będą specjalne instrumenty/programy aktywizacji zawodowej zawierające komponent szkoleń zawodowych. Wspieranie kontynuacji nauki oznacza przede wszystkim pomoc stypendialną dla młodych bezrobotnych, kontynuujących naukę w formach szkolnych,
- prowadzenia zajęć aktywnego poszukiwania pracy w ramach klubów pracy,

- organizowania i finansowania zatrudnienia subsydiowanego (prace interwencyjne, staże, refundacja składek na ubezpieczenia),
- pomocy dla bezrobotnych za pomocą innych instrumentów o charakterze wspierającym,
- współpracy przy świadczeniu usług z zakresu EURES,
- udzielania wsparcia pracodawcom zamierzającym tworzyć dodatkowe miejsca pracy,
- wspierania pracodawców w realizacji strategii rozwoju kadr i rozwoju szkoleń,
- realizacji programów zwolnień monitorowanych (*outplacement*) – podejmowania działań na rzecz osób objętych zwolnieniami grupowymi,
- współpracy ze szkołami i placówkami oświatowymi w zakresie udostępniania informacji o lokalnym rynku pracy.

3) rola samorządu województwa

Do samorządu wojewódzkiego będzie należała realizacja zadań w zakresie:

- określania regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do polityki krajowej poprzez Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia,
- podziału środków na działania aktywizujące i stymulujące rozwój zasobów ludzkich zgodnie z priorytetami Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia,
  - prowadzenia analiz rynku pracy i badania popytu na pracę oraz prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- badania efektywności programów rynku pracy,
- realizacji zadań z obszaru koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (instytucja właściwa),
- świadczenia usług poradnictwa zawodowego,
- opracowywania, gromadzenia i aktualizowania informacji zawodowych.

Za szczególnie istotne należy uznać zadania samorządu województwa w zakresie:

- programowania i wykonywania działań realizowanych przy wsparciu Europejskiego Funduszu Społecznego poprzez:
  - projektowanie, realizację i finansowanie programów regionalnych (lokalnych) – we współpracy z powiatami i gminami – na zasadach partnerstwa lokalnego,
  - realizację działań wynikających z Sektorowego Programu Operacyjnego „Rozwój Zasobów Ludzkich” i Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego,
- organizowania i koordynowania rozwoju usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej na terenie województwa – w tym obowiązkowe prowadzenie Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej,
- realizacji zadań z obszaru swobody przepływu osób (instytucja właściwa oraz świadczenie usług EURES),
- koordynowania wspólnie z organami właściwymi do spraw oświaty działań w zakresie kształcenia młodzieży i ustawicznego kształcenia zawodowego pracowników i osób bezrobotnych, a w szczególności:
  - diagnozowania potrzeb rynku pracy w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego,
  - określania i wdrażania instrumentów służących dostosowaniu kierunków kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy,
  - prowadzenia wojewódzkiego rejestru instytucji szkoleniowych ubiegających się o środki publiczne na szkolenia z Funduszu Pracy i z Europejskiego Funduszu Społecznego. Rejestr będzie stanowił bazę danych na potrzeby orientacji i doradztwa zawodowego oraz kontraktowania szkoleń dla osób bezrobotnych, zagrożonych utratą pracy i poszukujących pracy (listy organizacji szkoleniowych są opracowywane w większości urzędów pracy),
  - prowadzenia dialogu społecznego w kwestiach polityki zatrudnienia i kształcenia ustawicznego pracowników i poszukujących pracy,

- organizowania, prowadzenia i finansowania szkolenia kadry publicznych służb zatrudnienia – w tym poprzez przyszłe Kolegia Pracowników Służb Społecznych oraz poprzez pozaszkolne formy kształcenia ustawicznego.

4) *rola administracji rządowej w województwie*

Rolą wojewody w zakresie rynku pracy będzie:

- nadzór nad realizacją przyjętych standardów usług zatrudnieniowych przez powiaty i samorząd województwa oraz inne instytucje rynku pracy, na zasadach analogicznych jak w ustawie o pomocy społecznej,
- nadzór nad przestrzeganiem wymogów dotyczących kwalifikacji, określonych w standardach kwalifikacji zawodowych w stosunku do kadry urzędów pracy,
- wykonywanie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ustawy,
- wydawanie zezwoleń na zatrudnienie cudzoziemców,
- wydawanie licencji dla pośredników i doradców zawodowych,
- realizacja zadań organu wyższego stopnia w postępowaniu administracyjnym w sprawach dotyczących świadczeń z tytułu pozostawania bez pracy.

5) *integracja służb społecznych*

Istotnym problemem jest doprowadzenie do zintegrowania działań różnych służb społecznych na tym samym szczeblu samorządowym, jak również skoordynowanie działań pomiędzy poszczególnymi szczeblami samorządu.

Koordynacja ta będzie realizowana poprzez:

- *integrację programową* – ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminy, powiaty i województwa opracowanie i realizację gminnej strategii integracji i polityki społecznej obejmujących konstytucyjne zadania poszczególnych szczebli samorządowych oraz zasady konsultowania programów powiatowych z gminami, zaś wojewódzkich z powiatami. Zapisy te znajdują również odzwierciedlenie w nowej ustawie,
- *integrację projektową* – poprzez wbudowanie mechanizmów stymulujących uzgadnianie pomiędzy województwami i powiatami kwestii dotyczących projektów oraz finansowania programów regionalnych i lokalnych,

- *integrację informacyjną* – poprzez zbudowanie zintegrowanego systemu informatycznego pomiędzy sferą zabezpieczenia społecznego a sferą rynku pracy umożliwiającego skuteczny przepływ informacji o beneficjentach i partnerach pomocy społecznej oraz rynku pracy. Działanie to będzie realizowane w ramach systemu informatycznego SYRIUSZ, który zintegruje systemy PULS i POMOST. Działanie to również posłuży odbiurokratyzowaniu działań systemu urzędów pracy i ośrodków pomocy społecznej.

6) *rola Ochotniczych Hufców Pracy*

W nowej ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – status Ochotniczych Hufców Pracy nie ulega zmianie – nadal pozostają państwową jednostką sektora finansów publicznych, których zasady gospodarki finansowej określa ustawa o finansach publicznych. Rozszerzono zakres statutowej działalności OHP o zadania w obszarze rynku pracy dotyczące organizowania i prowadzenia mobilnych centrów informacji zawodowej oraz refundacji wynagrodzeń młodocianych pracowników zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego. Stanowiąc to będzie istotne uzupełnienie systemu usług publicznych służb zatrudnienia w zakresie aktywizacji zawodowej młodzieży. Struktury organizacyjne OHP będą głównym partnerem urzędów pracy w tym zakresie. Z racji ustawowych zadań, jakie wykonują OHP w zakresie zatrudnienia, wychowania i kształcenia młodzieży, będących na styku kompetencji zarówno resortu pracy jak i oświaty, należy uznać za zasadne pozostawienie dotychczasowych uregulowań w tym zakresie – zawartych obecnie w ustawie o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz ustawie o systemie oświaty. Niemniej wobec kompleksowego uregulowania w obecnej ustawie zasad i zakresu działania OHP, proponuje się – na wniosek MENiS – przeniesienie z ustawy o systemie oświaty z art. 69 przepisu ust. 2 i 3 do projektu obecnej ustawy. „Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zasadę kształcenia młodzieży rekrutowanej do OHP.”. W ustawie o systemie oświaty nadal pozostałby art. 69, o treści „*zadania w zakresie kształcenia i wychowania młodzieży wykonują także OHP organizowane na zasadach określonych w odrębnych przepisach*”.

7) *rola ministra właściwego do spraw pracy*

Do zadań ministra właściwego do spraw pracy, zgodnie z ustawą, będzie należeć:

- kreowanie polityki w zakresie polityki zatrudnienia na podstawie Europejskiej Strategii Zatrudnienia, w tym przygotowanie Narodowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia (ustalanie celów i priorytetów w sposób wiążący dla wszystkich publicznych służb zatrudnienia, określanie narzędzi i wytyczanie wskaźników wykonania). Narodowy Plan Działań będzie przyjęty przez Radę Ministrów na podstawie delegacji ustawowej w drodze uchwały. Cele i wskaźniki określone w Narodowym Planie Działań będą przełożone w rozporządzeniu Rady Ministrów na podział środków Funduszu Pracy pomiędzy województwa i powiaty,
- pełnienie funkcji krajowego koordynatora służb zatrudnienia poprzez:
  - koordynację polityki rynku pracy w zakresie realizacji przez publiczne służby zatrudnienia Narodowego Planu Działań,
  - planowanie i wnioskowanie wielkości środków niezbędnych dla realizacji zadań państwa w zakresie polityki rynku pracy, w tym również środków Europejskiego Funduszu Społecznego,
  - realizowanie zadań z obszaru koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie zasiłków i innych świadczeń z tytułu pozostawania bez pracy,
  - realizowanie i koordynowanie zadań w zakresie udziału w sieci europejskich służb zatrudnienia,
  - określanie standardów usług zatrudnienia w publicznych służbach zatrudnienia, w tym: pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w ramach klubu pracy, planowania rozwoju zawodowego i organizacji szkoleń dla bezrobotnych, zagrożonych bezrobociem i poszukujących pracy,
  - reprezentowanie interesów publicznych służb zatrudnienia wobec publicznych służb zatrudnienia innych krajów,
  - nadzorowanie systemu informatycznego publicznych służb zatrudnienia i rozwój jednolitego systemu informatycznego,
  - ustalanie wskaźników do planowania i podziału środków na pokrywanie kosztów administracyjnych,

- zapewnianie jednolitości stosowania prawa przez organy zatrudnienia poprzez przygotowywanie wyjaśnień o charakterze interpretacyjnym,
- programowanie absorpcji środków Europejskiego Funduszu Społecznego, pełnienie funkcji jednostki zarządzającej i monitorującej Europejski Fundusz Społeczny,
- zapewnianie wysokiej jakości i rozwoju zasobów ludzkich poprzez:
  - prowadzenie badań i analiz rynku pracy,
  - koordynację opracowywania modułowych programów szkoleń zawodowych finansowanych albo refundowanych ze środków publicznych (Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego) dla bezrobotnych, zagrożonych utratą pracy i poszukujących pracy, a także prowadzenie baz danych tych programów,
  - ustalanie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności dla potrzeb rynku pracy,
  - ustalanie standardów kwalifikacji zawodowych dla zawodów występujących w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności oraz prowadzenie baz danych o standardach kwalifikacji,
  - określanie instrumentów stymulujących rozwój kształcenia ustawicznego w odniesieniu do poszukujących pracy, pracowników i pracodawców; propozycje dotyczące zachęt do inwestowania w doksztalanie, doskonalenie i szkolenie zawodowe są skoordynowane z zapisami „Strategii Rozwoju Kształcenia Ustawicznego”,
  - tworzenie centralnej bazy informacji zawodowej,
  - tworzenie i upowszechnianie narzędzi i metod dla potrzeb poradnictwa zawodowego i klubów pracy, w tym metod diagnostyki psychologicznej,
- sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem (określonych w ustawie) zadań realizowanych przez instytucje rynku pracy nie będące publicznymi służbami zatrudnienia, w tym prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia.

III.4. Finansowanie służb zatrudnienia

Zgodnie z przyjętym przez Sejm projektem ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego finansowanie powiatowych urzędów pracy i wojewódzkich urzędów pracy od 2004 r.

będzie zadaniem własnym finansowanym z dochodów własnych samorządów terytorialnych. Umożliwi to pełną swobodę w określaniu działań powiatu i województwa w tym zakresie.

W projekcie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zostaną określone zasady finansowania dodatków do wynagrodzeń (ze środków Funduszu Pracy) kluczowych zawodów publicznych służb zatrudnienia – pośredników pracy, doradców zawodowych, krajowej kadry EURES oraz specjalistów do spraw programów, specjalistów do spraw rozwoju zawodowego oraz liderów klubów pracy.

Działanie to w połączeniu z nałożonymi standardami kwalifikacji, powinno stymulować napływ do urzędów pracy odpowiedniej i pożądanej kadry pracowników, która zajmuje się promocją zatrudnienia. Będzie też stymulowało powiaty do zwiększania zatrudnienia tych pracowników, co powinno doprowadzić do poprawy efektywności funkcjonowania urzędów pracy.

Wsparcie funkcjonowania samorządowych służb zatrudnienia realizowane będzie także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego – Rozwój Zasobów Ludzkich, a także programów PHARE.

III.5. Instrumenty i usługi rynku pracy

Projekt ustawy jasno określa preferencje ustawodawcy w kreowaniu aktywności na rynku pracy. Projekt ustawy dzieli formy wsparcia na:

1) podstawowe usługi rynku pracy

- pośrednictwo pracy – rozumiane jako pomoc w podjęciu „odpowiedniego zatrudnienia”, które będzie obejmować nie tylko zatrudnienie na podstawie stosunku pracy (stosunku służbowego, pracy nakładczej) ale również zatrudnienie na podstawie umów cywilnoprawnych, o ile umowy te będą objęte ubezpieczeniem społecznym,
- usługi EURES,
- poradnictwo zawodowe i informację zawodową,
- planowanie rozwoju zawodowego i organizowanie szkoleń,
- pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy i prowadzenie klubów pracy.

2) instrumenty wspierające podstawowe usługi rynku pracy

- finansowanie kosztów przejazdu do miejsca pracy, odbywania stażu, szkolenia i odbywania zajęć w zakresie poradnictwa zawodowego poza miejscem stałego zamieszkania, w związku ze skierowaniem przez urząd pracy,
- finansowanie kosztów zakwaterowania w miejscu pracy, osobie która podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, staż, szkolenie lub zajęcia w zakresie poradnictwa zawodowego poza miejscem stałego zamieszkania, w przypadku skierowania przez urząd pracy,
- dofinansowanie na wyposażenie miejsca pracy, podjęcie działalności gospodarczej lub koszty pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa,
- refundowanie poniesionych kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego,
- finansowanie dodatków aktywizacyjnych przy podjęciu zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy.

3) *instrumenty aktywizacyjne skierowane do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy*

Projekt ustawy definiuje osoby będące w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, wobec których stosowane będą, oprócz usług i instrumentów wspierających, dodatkowe instrumenty aktywizacyjne:

- osoby do 24 roku życia (z tym, że niektóre instrumenty skierowane są również do absolwentów szkół wyższych, którzy przekroczyli 24 rok życia),
- osoby powyżej 55 roku życia, osoby bezrobotne długoterminowo – pozostające w rejestrach pracy od co najmniej 12 miesięcy,
- osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych,
- osoby bezrobotne samotnie wychowujące dzieci do 7 roku życia.

Wobec tych osób stosowane będą następujące instrumenty:

- organizowanie i finansowanie zatrudnienia wspieranego (dotacja dla pracodawcy na wyposażenie miejsca pracy oraz refundacja części wynagrodzeń lub składek na ubezpieczenie społeczne – prace interwencyjne, staże, refundacja składki ubezpieczeniowej, programy wsparcia);
- pokrywanie części kosztów z tytułu opłat ponoszonych za korzystanie z placówek opiekuńczych lub pomocy domowej dla osób samotnie wychowujących dzieci, które podejmą zatrudnienie,

- stypendia na szkolenie lub podjęcie dalszej nauki,
- zatrudnienie socjalne (uczestnictwo w Centrum Integracji Społecznej, roboty publiczne),
- refundowanie całości lub części kosztów związanych z zapewnieniem opieki nad dzieckiem – w związku z podjęciem pracy przez bezrobotnego opiekującego się dzieckiem do lat 7 – w sposób pozwalający każdorazowo staroście na indywidualizowanie, w granicach wynikających z ustawy, warunków umowy dotyczącej refundacji dla danej osoby w kontekście sytuacji, w jakiej się znalazła.

W stosunku do osób uprawnionych do świadczeń przedemerytalnych, na podstawie odrębnej ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, przewidziane będą działania polegające na tym, iż osoba uprawniona do świadczenia przedemerytalnego będzie zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy przez okres 6 miesięcy. Urząd w tym czasie powinien jej przedstawić ofertę pracy lub program aktywizacyjny. W przypadku braku możliwości zatrudnienia lub aktywizacji po okresie 6 miesięcy, uprawniony będzie mógł nabyć prawo do świadczenia przedemerytalnego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

4) projekty lokalne

Projekty lokalne tworzone przez powiatowe urzędy pracy samodzielnie lub we współpracy z gminami i partnerami społecznymi, mogą stanowić działania autonomiczne lub element programów regionalnych. Stanowią one zespół działań łączących podstawowe usługi rynku pracy, instrumenty skierowane do grup zagrożonych oraz instrumenty wspierające korzystanie z usług. Projekty będą realizowane przy zasadzie partnerstwa lokalnego, czyli jak najszerszego udziału partnerów społecznych w przygotowaniu programu oraz udziału w jego realizacji.

5) programy regionalne

Programy regionalne będą realizowane przez wojewódzkie urzędy pracy samodzielnie lub we współpracy z powiatami. Programy (na podstawie delegacji ustawowych) będą tworzone jako montaż usług i instrumentów rynku pracy realizowanych przez powiatowe urzędy pracy. Programy realizowane będą z zastosowaniem zasady partnerstwa, czyli jak najszerszego udziału partnerów społecznych w przygotowaniu programu oraz udziału w jego realizacji.

Programy regionalne będą podstawą do absorpcji środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Rozwój Zasobów Ludzkich” oraz Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

Tworzenie programów regionalnych, procedury ich przygotowania, oraz procedury przeznaczania środków, w tym w systemie przetargów i konkursów, zostaną określone w drodze rozporządzenia.

6) *formy wsparcia ukierunkowane na tworzenie, utrzymanie i rozwój miejsc pracy przez pracodawców*

Celem ograniczenia zwolnień pracowników oraz pomocy pracownikom w trakcie zwalniania z przyczyn ekonomicznych realizowane będą usługi:

- wspieranie szkolenia pracowników – dofinansowanie z Funduszu Pracy szkoleń pracowników zagrożonych utratą pracy z powodu braku kwalifikacji,
- finansowanie z Funduszu Pracy kosztów szkolenia pracowników będących w okresie wypowiedzenia stosunku pracy,
- programy zwolnień monitorowanych (*outplacement*) – działania w przypadku dokonywania zwolnień grupowych,
- refundowanie części kosztów poniesionych na wyposażenie (doposażenie) stanowiska pracy dla osób skierowanych, pod warunkiem ich zatrudnienia przez określony czas,
- programy prac rotacyjnych.

Szczególnym instrumentem ukierunkowanym na tworzenie, utrzymanie i rozwój miejsc pracy przez pracodawców jest Fundusz Szkoleniowy tworzony fakultatywnie przez pracodawcę.

W przypadku gdy pracodawca przyzna płatny urlop szkoleniowy pracownikowi w wymiarze co najmniej 22 dni, ma prawo zatrudnić bezrobotnego na zastępstwo (w ramach programów rotacji pracy), a jego wynagrodzenie i składki na ubezpieczenie społeczne będą mogły być refundowane przez starostę ze środków Funduszu Pracy, w ramach środków przeznaczonych na aktywne programy rynku pracy. Instrument ten stwarza dodatkowe zachęty dla pracodawców do udzielania urlopów szkolnych określonych w rozporządzeniu w sprawie zasad i warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych i wykształcenia ogólnego dorosłych.

7) instytucja spółdzielni socjalnej

Projekt ustawy wprowadza nową instytucję aktywizacji bezrobotnych – spółdzielnie socjalne. Spółdzielnie socjalne mają na celu aktywizację zawodową i ułatwienie zaistnienia na rynku pracy bezrobotnych w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i rynku pracy, oraz osób, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, a więc: bezdomnych, którzy realizują indywidualny program wychodzenia z bezdomności; uzależnionych od alkoholu, którzy zakończyli program psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego; uzależnionych od narkotyków po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej; chorych psychicznie – w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego; zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem; uchodźców realizujących indywidualny program integracji; oraz bezrobotnych, pozostających bez pracy co najmniej 36 miesięcy.

Propozycja ta została zdecydowanie poparta przez Ogólnopolski Związek Organizacji na rzecz Zatrudnienia Socjalnego zrzeszający: Caritas, Cieszyńskie Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej Barka, Fundację Pomocy Wzajemnej Barka, Fundację Pomocy Samotnej Matce, Monar-Markot, Stowarzyszenie Św. Brata Alberta, Stowarzyszenie Św. Franciszka, Stowarzyszenie Otwarte Drzwi, Strzeleckie Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej Barka, Wspólnota Chleb Życia. W stanowisku stwierdzono między innymi, iż *„bardzo słaba spółdzielczość polska może odrodzić się dzięki wprowadzeniu nowego instrumentu, jakim jest promocja zatrudnienia w formie spółdzielni socjalnych”*.

Spółdzielnia socjalna liczy co najmniej 5 osób. Przesłaniem takiej regulacji jest stworzenie możliwości wspólnej pracy dla osób, które w pojedynkę miałyby trudności w uruchomieniu i prowadzeniu działalności gospodarczej. Ta forma wspólnej pracy pozwoli takim osobom na tworzenie sobie miejsc pracy, a także realizować będzie ważne cele społeczne, jak tworzenie więzi międzyludzkich oraz reintegrację społeczną. W spółdzielni socjalnej praca opierać się będzie na wspólnym zaufaniu członków, ich wzajemnej współpracy i bliskich relacjach. Celem tworzenia spółdzielni socjalnych jest nie tylko tworzenie miejsc pracy, ale też społeczna reintegracja jej członków.

Spółdzielnia socjalna będzie mogła zatrudniać fachowców, nie należących do grup zagrożonych, w sytuacji, kiedy członkowie spółdzielni nie posiadają odpowiednich kwalifikacji, zaś wykonywanie zadań, do których takie umiejętności są potrzebne jest niezbędne.

Jednak liczba osób zatrudnionych w takiej sytuacji nie może przekroczyć 1/10 liczby członków spółdzielni.

Aby ułatwić funkcjonowanie spółdzielni, w spółdzielniach, w których liczba członków nie będzie przekraczać 15 osób, nie będzie się powoływać rady nadzorczej, której zadania wykonywać będzie walne zgromadzenie. Prawo kontroli działalności spółdzielni przysługuje każdemu członkowi.

Aby wzmocnić pozycję ekonomiczną spółdzielni, wprowadzony zostaje przepis mówiący o tym, że co najmniej 50% nadwyżki bilansowej walne zgromadzenie przeznaczają na fundusz zasobowy spółdzielni.

7) zasady finansowania aktywizacji zawodowej

(i) Projekt ustawy określa zasady finansowania (maksymalne kwoty) poszczególnych usług i instrumentów zgodnie z przepisami o pomocy publicznej, umożliwiając jednak urzędowi pracy elastyczne finansowanie działań aktywizujących na rynku pracy.

Projekt przewiduje, że każda pomoc udzielana przedsiębiorcom/pracodawcom będzie zgodna z zasadami określonymi w rozporządzeniach wykonawczych Komisji Europejskiej, tj. w rozporządzeniu KE nr 2204/2002 z dnia 12 grudnia 2002 r. o zasadach stosowania art. 87 i 88 TWE pomocy państwa udzielanej przy zatrudnieniu.

Projekt przewiduje, iż zlecenie realizacji zadań z zakresu promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej jest potraktowane jako rekompensata dla przedsiębiorcy z tytułu jego udziału w realizacji zadań publicznych zgodnie z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie Almark Trans GmbH (OJ C 208/00). Część warunków pomocy wynika z ustawy, a część zostanie określona w rozporządzeniach wykonawczych.

III.6. Świadczenia na rzecz bezrobotnych

Projekt ustawy nie dokonuje istotnych zmian w zakresie definicji bezrobotnego. Zasiłek dla bezrobotnych będzie nadal przysługiwać po udokumentowaniu 365 dni zatrudnienia w okresie ostatnich 18 miesięcy.

W projekcie proponuje się zmiany dotyczące parametru wiążącego okres pobierania zasiłku ze stopą bezrobocia w danym powiecie poprzez podwyższenie progu, który powoduje przyznanie zasiłku dla bezrobotnych na okres do 12 miesięcy. Dotychczasowym kryterium jest fakt, iż w danym powiecie stopa bezrobocia nie przekraczała przeciętnej stopy bezrobocia w kraju. W nowej ustawie będzie to 150% stopy bezrobocia. Nie proponuje się natomiast zmia-

ny kryteriów uprawniających do 18-miesięcznego okresu pobierania zasiłku. Krótszy okres pobierania zasiłku rekompensowany ma być działaniami aktywizacyjnymi.

W celu zaktywizowania bezrobotnych przewiduje się możliwość połączenia pracy i zasiłku w taki sposób, że bezrobotny z prawem do zasiłku podejmujący zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy (wynagrodzenie niższe od najniższego wynagrodzenia), będzie miał prawo do dodatku aktywizacyjnego w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy otrzymywanym wynagrodzeniem a wynagrodzeniem minimalnym przez okres, w trakcie którego przysługiwałoby mu prawo do zasiłku. Bezrobotny podejmujący samodzielnie zatrudnienie na okres nie krótszy niż 12 miesięcy, będzie miał prawo do dodatku aktywizacyjnego w wysokości 30% zasiłku przez okres 6 miesięcy. W tym przypadku bardziej istotny, niż wydatkowana na cele dodatku aktywizacyjnego kwota, jest efekt zatrudnieniowy.

III.7. Partnerzy na rynku pracy

Projekt ustawy określa zasady współpracy partnerów na rynku pracy przy zachowaniu procedur konsultacyjnych i kieruje ją w stronę aktywnego udziału partnerów społecznych w działaniach państwa na rynku pracy. Będzie to możliwe m. in. dzięki:

1) *poszerzeniu możliwości wykonywania usług zatrudnieniowych poprzez sektor pozarządowy i organizacje partnerów społecznych*

System publicznych służb zatrudnienia będzie wsparty poprzez możliwość zlecania i kontraktowania usług zatrudnieniowych realizowanych przez publiczne służby zatrudnienia – organizacjom pożytku publicznego, związkom zawodowym i organizacjom pracodawców oraz agencjom zatrudnienia na podobnych zasadach, jak w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

2) *dialogowi społecznemu na rynku pracy*

W projekcie ustawy przyjmuje się utrzymanie osobnych instytucji dialogu społecznego dla rynku pracy – naczelnej, wojewódzkich i powiatowych rad zatrudnienia.

Projekt ustawy określa jednak szerszą formułę rad zatrudnienia. Składać się one będą z przedstawicieli administracji rządowej, samorządowej, publicznych służb zatrudnienia, związków zawodowych, pracodawców, organizacji pozarządowych oraz – zgodnie z postulatami Komitetu Nauk o Pracy i Polityce Społecznej PAN – przedstawicieli świata nauki. Formuła rad przekracza ich dotychczasowy trójstronny charakter na rzecz szerszej, pluralistycznej formuły.

3) *partnerstwu lokalnemu*

Projekt ustawy określa nową formułę działań na rynku pracy jako działań opartych na partnerstwie lokalnym, czyli inicjatyw partnerów rynku pracy tworzonych na rzecz realizacji zadań określonych ustawą przy wsparciu organów samorządu terytorialnego.

III.8. Fundusz Pracy, udział Europejskiego Funduszu Społecznego, EURES

1) *stymulowanie zachowań powiatów przez premiowanie większymi środkami na aktywne formy promocji zatrudnienia za większą aktywność i płynność na rynku pracy*

Środki na aktywne formy promocji zatrudnienia dzielone są obecnie na powiaty według kryteriów preferujących poziom i stopę bezrobocia. Sytuacja ta powoduje, iż nie tworzy to bodźców do weryfikowania gotowości bezrobotnych do podjęcia pracy.

Od 2004 r. podział środków będzie w znacznie większym stopniu oparty o wskaźnik płynności bezrobotnych. Ten wskaźnik jest już przewidziany obowiązującą ustawą, ale zostanie wzmocniony w taki sposób, aby promował aktywność służb zatrudnienia na rzecz płynności, a nie utrzymywania stanu bezrobocia.

2) *reforma podziału Funduszu Pracy na powiaty i województwa w związku z udziałem Europejskiego Funduszu Społecznego*

W związku z wejściem Polski w struktury Unii Europejskiej, absorpcją Europejskiego Funduszu Społecznego i roli wojewódzkich urzędów pracy określone będą następujące zasady finansowania aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu:

- część środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu otrzymają powiatowe urzędy pracy na realizację lokalnych programów rynku pracy związanych z dofinansowaniem ze środków Europejskiego Funduszu Szkoleniowego oraz działań nie finansowanych ze środków europejskich,
- część środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu otrzymają wojewódzkie urzędy pracy na realizację regionalnych programów rynku pracy, w tym również związanych z dofinansowaniem ze środków Europejskiego Funduszu Szkoleniowego,
- część środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu pozostawać będzie w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy jako rezerwa na nieprzewidziane działania oraz wspieranie programów realizowanych w związku z realizacją Narodowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia.

Programy regionalne (lokalne) finansowane przez wojewódzkie urzędy pracy będą realizowane na podstawie projektów przygotowywanych przez powiatowe urzędy pracy, a także agencje pracy. Komponenty programów regionalnych będą uzyskiwały wsparcie ze strony ministra właściwego do spraw pracy w zakresie określonym celami i priorytetami Narodowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia.

3) *współfinansowanie działań związanych ze świadczeniem usług EURES*

Funkcjonowanie EURES współfinansowane będzie ze środków unijnych w formie rocznych dotacji przyznawanych na realizację działań od 1 kwietnia do 30 marca następnego roku. Dotacja ta będzie przekazywana do Funduszu Pracy i wydzielona w sposób umożliwiający bieżący monitoring realizacji budżetu.

4) *Zmiana zasad potrącania w przypadku zbiegu świadczeń z Funduszu Pracy oraz emerytur i rent z FUS.*

Przewiduje się inny sposób rozliczania pomiędzy Funduszem Pracy a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, mający uprościć system potrącania. W związku z tym konieczne było wprowadzenie zmian w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia oraz w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

III.9. Cudzoziemcy

Projekt ustawy pozostawia konieczność uzyskania zezwolenia na zatrudnienie cudzoziemca. Zasady te nie będą stosowane w stosunku do obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej od dnia przystąpienia Polski do UE, w związku z czym będzie istniała konieczność odpowiedniego odmiennego ujęcia sytuacji niektórych cudzoziemców od dnia wstąpienia do UE. Ponadto w projekcie ustawy następuje:

- dookreślenie kryterium oceny rynku pracy, zwłaszcza iż znowelizowana obecnie ustawa o cudzoziemcach zakłada obligatoryjnie przyznanie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony każdemu cudzoziemcowi posiadającemu przyrzeczenie wydania zezwolenia na pracę. Uszczegółowienie to powinno odnosić się np. do weryfikacji podmiotu w zakresie jego przydatności na rynku pracy (zwłaszcza podmiotów zagranicznych), tak aby tworzyć bariery tworzenia firm

mających na celu jedynie przesłankę otrzymania przez cudzoziemca zezwolenia na pobyt,

- wprowadzenie przepisów umożliwiających cofnięcie wydanych decyzji w przypadku stwierdzenia przez organ nowych okoliczności, np. braku podmiotu pod wskazanym adresem, stwierdzenia przedstawienia fałszywych załączników do wniosku itp. Unieważnienie decyzji jest obecnie możliwe na gruncie przepisów Kpa, jednak wskazane jest określenie ich także w przepisach o zatrudnieniu,
- określenie podstawy upoważnienia do wydania przez wojewodę *kryteriów wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców*. Obecny brak takiego upoważnienia powoduje, iż kryteria te wydawane są w różnych formach prawnych, co kwestionowane jest niekiedy w trybie odwoławczym od decyzji.

IV. Koszty dla budżetu państwa

Propozycje zawarte w projekcie ustawy nie spowodują dodatkowych kosztów dla budżetu państwa, jak również budżetów samorządów terytorialnych. Wszelkie zmiany w usługach i instrumentach rynku pracy jak również związane z wydatkowaniem środków na zawody kluczowe realizowane będą w ramach przyznanych środków Funduszu Pracy.

IV.1. Zmiany w strukturze wydatków Funduszu Pracy

Plan finansowy Funduszu Pracy na 2004 r. przewiduje następujące grupy dochodów:

• składki (2,45%)	5.640.000 tys. zł,
• dotacje	3.144.000 tys. zł,
• pozostałe dochody	180.000 tys. zł,
Paragraf 1.02 RAZEM	8.964.000 tys. zł.

Plan finansowy Funduszu Pracy na 2004 r. przewiduje następujące grupy wydatków:

• zasiłki dla bezrobotnych	4.015.000 tys. zł,
• zasiłki i świadczenia przedemerytalne	5.214.000 tys. zł,
• aktywne formy	1.500.000 tys. zł,
• pozostałe	400.000 tys. zł,
Paragraf 1.03 RAZEM	11.129.000 tys. zł.

Jednocześnie założono, że stan zadłużenia Funduszu Pracy z tytułu zaciągniętych kredytów na koniec 2004 r. wyniesie ok. 5.300 mln zł (na koniec 2003 r. – wyniesie 3.100 mln zł). Spłata tego zadłużenia realizowana będzie od 2005 r. z dotacji budżetu państwa oraz przychodów Funduszu Pracy pochodzących ze składek i pozostałych przychodów własnych.

Zmiany wynikające z ustawy nie spowodują zmian po stronie dochodów z wyjątkiem przesunięcia dotacji budżetowej do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w związku z przejęciem przez ZUS wypłaty zasiłków i świadczeń przedemerytalnych. Natomiast po stronie wydatków głównie dotyczą:

- 1) przesunięcia od dnia 1 czerwca 2004 r. wypłaty zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych do ZUS,
- 2) finansowanie (refundowanie) z Funduszu Pracy dodatków do wynagrodzeń pracowników kluczowych zawodów publicznych służb zatrudnienia od czerwca 2004,
- 3) włączenia służb zatrudnienia do sieci EURES.

Ad 1

(a) Przeniesienie wypłat zasiłków i świadczeń przedemerytalnych do ZUS zostanie zrealizowane poprzez przeniesienie dotacji budżetu państwa z Funduszu Pracy do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Szczegóły rozliczenia określone są w uzasadnieniu do projektu ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

(b) Ad 2

Według stanu na koniec 2002 r. w powiatowych urzędach pracy zatrudnionych było 1.349 pośredników pracy i 482 doradców zawodowych.

Według założeń projektu ustawy, ze środków Funduszu Pracy finansowane będą dodatki do wynagrodzenia dla obecnie zatrudnionych:

- pośredników pracy 1.349 osób (powiatowe urzędy pracy),
- doradców zawodowych 482 osoby (powiatowe urzędy pracy),
- doradców EURES 38 osób (wojewódzkie urzędy pracy).

Łącznie 1.869 pracowników x 760 zł x 6 miesięcy = 8,5 mln zł. Zakłada się, że w ciągu roku ulegnie podwojeniu liczba pośredników i doradców zawodowych oraz pojawi się po ok. 350 specjalistów do spraw programów, specjalistów rozwoju zawodowego i liderów klubów pracy w powiatowych urzędach pracy, co oznacza, że liczba refundacji wzrośnie o 2.863. Łącznie 2.8631 x 760 zł x 3 miesiące = 6,5 mln zł. Oznacza to maksymalne wydatki w kwocie 15 mln zł w roku 2004, przy założeniu wzrostu zatrudnienia oraz, że dodatki będą przyznawane w pełnej wysokości (co może mieć miejsce jedynie w przypadku maksymalnej efektywności działań służb zatrudnienia).

Minimalne wynagrodzenie za pracę jest maksymalną kwotą bazową dla obliczania wysokości dodatków, które przyznawane będą najbardziej efektywnym pracownikom, posiadającym określone kwalifikacje. Przewiduje się, że ok. 50% - 70% dodatku będzie uzależnione od efektywności wykonywanej pracy. Dodatki będą zatem faktycznie niższe i będą wzrastały stopniowo zgodnie z procedurą kwalifikacyjną.

Ponadto, w ramach odrębnego „Projektu wsparcia wojewódzkich urzędów pracy w absorpcji środków Europejskiego Funduszu Społecznego”, wydatkowana będzie kwota roczna w wysokości 11,4 mln zł. Część tych środków zostanie zrefundowana w ramach pomocy technicznej Europejskiego Funduszu Społecznego.

Tym samym łączna kwota zasilająca budżety powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w 2004 r. wyniesie maksymalnie 26,4 mln zł.

Wydatki na ten cel zostaną sfinansowane w ramach odrębnej kwoty przeznaczonej na finansowanie wsparcia systemu urzędów pracy, wygospodarowanej z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Warto zwrócić uwagę, iż stabilizacja, wzrost liczebny i doskonalenie kwalifikacji pracowników zatrudnionych w kluczowych zawodach w publicznych służbach zatrudnienia pozwoli na:

- większą aktywność i mobilność pośredników pracy, co powinno skutkować odzyskaniem zaufania pracodawców, większą ilością ofert pracy oraz zwiększoną liczbą odpływu bezrobotnych z powodu uzyskania zatrudnienia,
- większą aktywność doradców zawodowych, co powinno spowodować większą mobilność zawodową bezrobotnych. W 2002 r. na 271.569 bezrobotnych, którzy skorzystali z usług poradnictwa zawodowego, 46,5% podjęło pracę, szkolenie,

rozpoczęło zajęcia w klubie pracy lub zostało objętych innymi działaniami aktywizującymi,

- stabilizację kadr związanych z absorpcją środków Europejskiego Funduszu Społecznego, co umożliwi jego efektywne wykorzystanie.

1) **Ad 3**

Koszty związane z udziałem w sieci EURES w 2004 r. wyniosą 2.275 tys. zł, z czego kwota 1.680 tys. zł zostanie zrefundowana ze środków Komisji Europejskiej, zaś 595 tys. zł pochodzić będzie ze środków krajowych.

System urzędów pracy w zakresie kształcenia pracowników, jak i wyposażenia w sprzęt, będzie dodatkowo finansowany ze środków PHARE oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.

V. Ocena przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych wynikających z projektu ustawy

Regulacje zawarte w projekcie ustawy dotyczyć będą:

- pracodawców zatrudniających i zwalnających pracowników,
- osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
- osób zagrożonych utratą pracy lub będących w trakcie wypowiedzenia stosunku pracy,
- samorządów gminnych, powiatowych i wojewódzkich,
- instytucji rynku pracy: agencji zatrudnienia, instytucji szkoleniowych, ochotniczych hufców pracy,
- partnerów społecznych i instytucji dialogu społecznego.

1) *wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora finansów publicznych*

Środki na realizację ustawy pochodzą z państwowego funduszu celowego – Funduszu Pracy tworzonego ze składek pracodawców, dotacji budżetu państwa, środków samorządów terytorialnych oraz środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

a) w zakresie świadczeń dla bezrobotnych

Przewiduje się, że wprowadzone mechanizmy aktywizacji bezrobotnych oraz osób pobierających zasiłki i świadczenia przedemerytalne prowadzić będą do stopniowego zmniejszenia liczby wypłacanych świadczeń.

b) w zakresie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu

Przewiduje się, że wprowadzone w projekcie ustawy usługi i instrumenty rynku pracy finansowane będą w ramach limitów przyznanych w wydatkach Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Przewiduje się, że w roku 2004 na ten cele wydatkowane będzie 1.500 mln zł.

c) w zakresie refundacji dla młodocianych

Przewiduje się, że przeniesienie refundacji wynagrodzeń wypłacanych młodocianym oraz składek na ubezpieczenia społeczne od tych wynagrodzeń do ochotniczych hufców pracy oraz określenie kryteriów refundacji (wykaz zawodów, efektywność zatrudnienia) w efekcie spowoduje racjonalizację wydatków i możliwość wykorzystania środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

d) w zakresie funkcjonowania wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy

Wydatki na powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy, zgodnie z przyjętą w dniu 13 listopada 2003 r. przez Sejm ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, są od 1 stycznia 2004 r. finansowane ze środków własnych samorządów terytorialnych.

Projekt ustawy przewiduje wsparcie urzędów pracy ze środków Funduszu Pracy poprzez:

- wsparcie finansowe pracowników zawodów kluczowych (maksymalnie 15 mln zł),
- projekt wsparcia wojewódzkich urzędów pracy w absorpcji środków Europejskiego Funduszu Społecznego (11,4 mln zł – część tych środków zostanie zrefundowana w ramach pomocy technicznej Europejskiego Funduszu Społecznego),
- wsparcie ze środków budżetu państwa kosztów związanych z udziałem w sieci EURES w 2004 r. – 1.091 tys. zł, z czego kwota 496 tys. zł zostanie zrefundowana ze środków Komisji Europejskiej, zaś 595 tys. zł pochodzić będzie ze środków krajowych,
- kształcenie pracowników, jak i wyposażenie w sprzęt, dodatkowo finansowane ze środków PHARE oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.

Tym samym samorządy powiatowe i wojewódzkie wsparte zostaną dodatkowymi środkami na realizację zadań związanych z polityką rynku pracy. Projekt ustawy nie przewiduje dodatkowych wydatków w budżetach samorządów gminnych.

e) w zakresie funkcjonowania Funduszu Pracy

Projektowane zmiany dotyczące:

- wyprowadzenia z Funduszu Pracy zasiłków i świadczeń przedemerytalnych,
- precyzyjnego adresowania wydatków na zasiłki dla bezrobotnych,
- realizacji przez OHP refundacji wynagrodzeń młodocianych

umożliwią racjonalizację wydatków Funduszu Pracy i oddłużenie Funduszu do 2008 lub 2009 roku.

2) *Wpływ regulacji na rynek pracy*

- Proponowane regulacje umożliwią wzrost aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, skrócenie okresu pobierania zasiłków spowoduje zmniejszenie liczby osób pobierających zasiłki i tym samym – zgodnie z intencją projektodawcy – przejście tych osób do grupy aktywnych zawodowo. Proces ten będzie następował sukcesywnie i precyzyjne określenie tempa wzrostu grupy bezrobotnych bez prawa do zasiłku jest obecnie trudne do oszacowania.
- Przewiduje się, że rozwiązania zawarte w projekcie ustawy pozwolą w dłuższym okresie czasu na zmniejszenie wydatków na świadczenia pieniężne zarówno w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, jak i pomocy oraz umożliwią zwiększenie liczby osób aktywnych zawodowo.
- Działania w zakresie odbiurokratyzowania urzędów pracy, nowego systemu finansowania wynagrodzeń dla zawodów kluczowych oraz włączenie w międzynarodowe pośrednictwo pracy – sieć EURES, w istotny sposób zwiększą aktywność urzędów pracy w zakresie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego (zwiększenie udziału ofert pracy w urzędach pracy, zwiększenie udziału osób kierowanych do pracy przez urzędy pracy w stosunku do ogólnej liczby osób przyjmowanych do pracy), zwiększenie ilości i poprawa jakości szkoleń oraz ich efektywności.
- Działania w zakresie nowego układu instrumentów rynku pracy oraz włączenie w działania rynku pracy w szerszym stopniu instytucji niepublicznych spowoduje zwiększenie

szenie efektywności programów aktywizacji bezrobotnych (zwiększenie udziału kończących programy aktywne, zwiększenie udziału osób trwale aktywizowanych po zakończeniu programów aktywizacyjnych).

- Działania w zakresie nowego układu instytucjonalnego, przygotowanie do absorpcji środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zasada dialogu i partnerstwa lokalnego spowodują zwiększenie integracji i spójności środowisk lokalnych i regionalnych oraz włączenie ich w strategie rozwoju województw rozwijających gospodarkę regionów i lokalnych rynków pracy.

3) *Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki*

Proponowane zmiany pozwolą na lepsze zagospodarowanie istniejących zasobów pracy. Rynek pozyska lepiej przygotowaną kadre, która w większym stopniu odpowiadać będzie potrzebom konkurencyjnej gospodarki. Zawarte w projekcie ustawy rozwiązania przybliżają perspektywę osiągnięcia celów zawartych w Europejskiej Strategii Zatrudnienia. Oczekiwać należy, że zmiany przyniosą w konsekwencji redukcję wydatków budżetu na świadczenia społeczne, co przyczyni się do poprawy stanu finansów publicznych i ułatwi realizację zamierzeń rozwojowych w gospodarce. Ponadto przepisy projektu ustawy dotyczące zatrudnienia cudzoziemców umożliwiają wzmocnienie ochrony polskiego rynku pracy. Projekt ustawy sprzyja również usprawnieniu kontroli legalności zatrudnienia i eliminowania zatrudnienia w szarej strefie.

4) *Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów*

Proponowane zmiany zakładają wprowadzenie koordynacji działań na rynku pracy oraz wdrożenie wysokiego poziom standaryzacji usług podejmowanych na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Oznacza to wyrównywanie szans mieszkańców różnych regionów kraju w zakresie dostępu do zatrudnienia, a zatem także wyrównywanie ich szans rozwojowych. To z kolei przekładać się będzie na lokalny rozwój gospodarczy. Z drugiej strony projekt ustawy zapewnia możliwość prowadzenia regionalnej polityki rynku pracy nakierowanej na rozwiązywanie szczególnych problemów lokalnych społeczności. Umożliwia także realizację regionalnych i lokalnych programów aktywizacji zawodowej.

5) *Skutki prawne regulacji*

Zaproponowany projekt ustawy zmierza do precyzyjnego określenia zasad i sposobów finansowania przez państwo aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. Określa kompetencje gmin, powiatów i województw w zakresie organizowania finansowania aktywizacji zawodowej bezrobotnych i innych osób poszukujących pracy. Wzmacnia decyzyjną i koordynacyjną rolę ministra właściwego do spraw pracy w zakresie realizacji spójnej polityki na rynku pracy.

VI. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy przeszedł procedurę uzgodnień międzyresortowych oraz został zaopiniowany przez Naczelną Radę Zatrudnienia, ogólnopolskie organizacje związków zawodowych – NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, organizacje pracodawców – Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych, Konfederację Pracodawców Polskich, Business Center Club, Zespół Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu oraz wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy. Projekt uzyskał również opinię Krajowej Rady Konsultacyjnej ds. Osób Niepełnosprawnych, Rady Pomocy Społecznej, Stowarzyszenia Doradców Personalnych, Ruchu Obrony Bezrobotnych oraz Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Bezrobotnych, a także organizacji pozarządowych zrzeszonych w Ogólnopolskim Związku Organizacji na rzecz Zatrudnienia Socjalnego.

Projekt ustawy zamieszczony został na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

W trakcie prac nad projektem ustawy przeprowadzono szerokie konsultacje społeczne. Uwzględniono szereg uwag zgłoszonych przez partnerów społecznych. Niektóre ze zgłoszonych uwag nie zostały jednak uwzględnione.

1) zgłoszone przez Forum Związków Zawodowych:

- pozostawienie definicji absolwenta, które w projekcie zostaje zastąpione pojęciem bezrobotnego do 24 roku życia – *zdaniem resortu pracy obecna definicja osoby do 24 roku życia jest bardziej elastyczna i umożliwia większy zakres podmiotowy,*
- powrót do zasady powoływania dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy po zasięgnięciu opinii wojewódzkiej rady zatrudnienia – *zdaniem resortu pracy po-*

wołanie dyrektora w drodze konkursu jest bardziej czytelne, rada deleguje przedstawiciela do komisji konkursowej,

- *zbyt duża restrykcyjność zapisu mówiącego o niedokonywaniu zwrotu wpłat w przypadku odmowy wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, jest zbyt restrykcyjny – zdaniem resortu pracy zapis ten ogranicza pochoćność składania wniosków,*
- *nieokreślenie liczebności wojewódzkich rad zatrudnienia – zdaniem resortu pracy jest to możliwość elastycznego kształtowania liczebności rad,*
- *inne, niż Fundusz Pracy, źródła finansowania dodatków dla pracowników publicznych służb zatrudnienia – zdaniem resortu pracy środki na ten cel powinny pochodzić z Funduszu Pracy. Włączenie ich w wydatki Funduszu daje lepszy obraz wydatków rynku pracy. Jednocześnie stopniowo ogranicza się finansowanie zatrudnienia z pomocą robót publicznych,*
- *podwyższenie progu stopy bezrobocia dla powiatów, który uprawnia do 12 miesięcznego okresu pobierania zasiłku – zdaniem resortu pracy działania urzędów muszą być skierowane przede wszystkim na działania aktywne, a nie pasywne,*

Artykuł II. 2) zgłoszone przez NSZZ „Solidarność”:

- *sprzeciw wobec finansowania działalności powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy ze środków własnych samorządów – zdaniem resortu pracy zarzut ten dotyczy ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,*
- *według Związku projekt zawęża katalog usług gwarantowanych przez Konstytucję oraz ratyfikowane przez RP Konwencje 102 i 122 Międzynarodowej Organizacji Pracy – zdaniem resortu pracy zarzut ten nie został udokumentowany,*
- *brak możliwości zwrotu bezrobotnemu kosztów szkolenia, które opłacił sam, by się zatrudnić – zdaniem resortu pracy może to stworzyć możliwość nadużyć – istnieje już pożyczka szkoleniowa i inne formy finansowania szkoleń i przekwalifikowań w tym również z inicjatywy bezrobotnego,*
- *brak możliwości sfinansowania szkolenia, dojazdu i zakwaterowania bezrobotnemu pobierającemu gwarantowany zasiłek okresowy z pomocy społecznej – zdaniem resortu pracy nie jest to możliwe z uwagi na fakt prowadzenia zasiłku okresowego gwarantowanego do systemu świadczeń rodzinnych w innej postaci,*

- obniżenie stypendium w okresie odbywania szkolenia przez absolwenta – *zdaniem resortu pracy nowa propozycja wynika z poszerzenia liczby instrumentów rynku pracy,*
- zróżnicowanie dodatku aktywizacyjnego w zależności od skierowania do pracy – *zdaniem resortu pracy jest to zasadne z uwagi na fakt różnych sytuacji podjęcia zatrudnienia w niepełnym lub pełnym wymiarze czasu pracy,*
- waloryzacja zasiłku dla bezrobotnych raz w roku zamiast dwa razy w roku – *zdaniem resortu pracy jest to zgodne z działaniami w całym systemie zabezpieczenia społecznego,*
- zmianę zasad ustalania okresu pobierania zasiłku, w sposób, który spowoduje, iż wielu bezrobotnych w wielu powiatach nie nabędzie prawa 12 miesięcznego okresu pobierania zasiłku – *zdaniem resortu pracy działania urzędów muszą być skierowane przede wszystkim na działania aktywne a nie pasywne,*
- brak możliwości zatrudnienia refundowanego w ramach prac interwencyjnych przez 24 miesiące dla bezrobotnych kobiet w wieku 53 lat i mężczyzn w wieku 58 lat – *zdaniem resortu pracy nowe rozwiązania przewidujące 2 i 4-letnie prace interwencyjne są dopasowane do nowej koncepcji świadczeń przedemerytalnych,*
- znaczące ograniczenie kwot przeznaczonych na zorganizowanie miejsc pracy i pożyczki dla bezrobotnych – *zdaniem resortu pracy nowa propozycje dopasowane są do rozwiązań przyjętych w Unii Europejskiej, m. in. zastąpienie pożyczek bezzwrotnym dofinansowaniem na utworzenie miejsca pracy,*
- brak refundacji części rzeczowych kosztów organizacji robót publicznych – *zdaniem resortu pracy środki Funduszu powinny dotyczyć wyłącznie sfinansowania kosztów osobowych przy robotach publicznych i nie powinny wspierać kosztów leżących po stronie organizatora robót,*

3) *zgłoszone przez Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych:*

- sprzeciw wobec skrócenia okresu pobierania zasiłków (podwyższenie stopy bezrobocia uprawniającego do 12 miesięcznego zasiłku) – *zdaniem resortu pracy działania urzędów muszą być skierowane przede wszystkim na działania aktywne, a nie pasywne,*

4) zgłoszone przez Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych oraz Business Centre Club:

- wykreślenie zapisu mówiącego o obowiązku pracodawcy informowania urzędu pracy o zatrudnieniu osoby zarejestrowanej – *zdaniem resortu pracy zapis ten uniemożliwi nadużycia w korzystaniu ze świadczeń dla bezrobotnych,*
- sprzeciw wobec regulacji dotyczących zwolnień monitorowanych, *zdaniem PKPP jest to zbyt duże obciążenie pracodawców – zdaniem resortu pracy jest to rozwiązanie wiążące działania pracodawcy i instytucji rynku pracy – również z korzyścią dla pracodawcy,*
- sprzeciw wobec klauzuli antydyskryminacyjnej, fakt dyskryminacji jest – *zdaniem PKPP – zdarzeniem podlegającym subiektywnej ocenie poszkodowanego, dlatego też niedopuszczalne jest zdaniem PKPP występowanie z wnioskiem o ukaranie osób trzecich, np. urzędników państwowych – zdaniem resortu pracy jest to rozwiązane zgodne z przepisami europejskimi,*

Artykuł III. 5) zgłoszone przez Związek Rzemiosła Polskiego:

- wykreślenie zapisu mówiącego o obowiązku pracodawcy informowania urzędu pracy o zatrudnieniu osoby zarejestrowanej – *zdaniem resortu pracy zapis ten uniemożliwi nadużycia w korzystaniu ze świadczeń dla bezrobotnych.*

6) zgłoszone przez Krajową Radę Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Bezrobotnych w Łodzi:

- niezbędne wprowadzenie ubezpieczenia od bezrobocia – *zdaniem resortu pracy dyskusja na ten temat jest możliwa, jednak wdrożenie systemu ubezpieczeniowego możliwe będzie dopiero po radykalnym obniżeniu stopy bezrobocia.*

7) zgłoszone przez Stowarzyszenie Doradców Personalnych

- wyłączyć doradztwo personalne z ustawy – *zdaniem resortu nie jest możliwe wyłączenie z uwagi na kompleksowe uregulowanie działań instytucji niepublicznych zajmujących się problematyką kojarzenia pracowników i pracodawców na rynku pracy.*

VII. Opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Proponowane regulacje są zgodne z przepisami Unii Europejskiej.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

MINISTER
Prof. dr hab. Danuta Hübner

Min. DH- 13 /03/DPE/as

Warszawa, 6.04.04.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

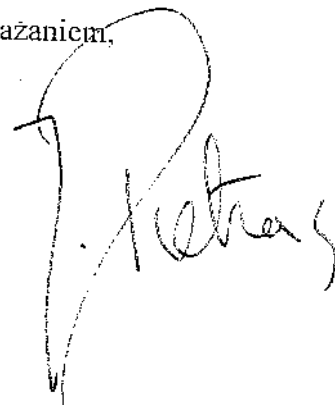
Opinia o zgodności projektu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o świadczeniach emerytalnych, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedstawionym projektem ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o świadczeniach emerytalnych (pismo nr RM-10-206-03; RM-10-207-03), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Celem projektowanego projektu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jest określenie zadań państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Ustawa podlega analizie zgodności z przepisami zarówno pierwotnego jak i wtórnego prawa Unii Europejskiej w wielu aspektach jej regulacji, w tym w zakresie pośrednictwa pracy, wsparcia dla osób bezrobotnych oraz wsparcia finansowego dla pracodawców zatrudniających ww. osoby, podejmowania pracy przez obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej w ramach swobody przepływu pracowników oraz delegowania pracowników do pracy poza granicami kraju. Konkluzje wynikające z przeprowadzonej analizy pozwalają na stwierdzenie, iż projektowana ustawa nie zawiera przepisów sprzecznych z wymogami *acquis*.

- II. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż przedstawiony projekt ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.
- III. Jednocześnie, w odniesieniu do przedstawionego projektu ustawy o świadczeniach emerytalnych, pozwalam sobie podkreślić, iż przewidziana w art. 17 tego projektu zmiana w ustawie z dnia 8 września 2000 roku o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. Nr 84, poz. 948 z późn. zm.), przewidująca przejęcie części kwoty świadczeń przedemerytalnych zwolnionych pracowników PKP. S.A., przez budżet państwa, stanowi podstawę do udzielenia pomocy państwa, w rozumieniu art. 87 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Należy jednak zauważyć, iż ma ona na celu zmniejszenie społecznych skutków restrukturyzacji i – w konsekwencji – mieści się w zakresie pomocy akceptowanej przez Komisję Europejską na podstawie wspólnotowych wytycznych w sprawie pomocy publicznej na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw w trudnej sytuacji (Dz. Urz. WE nr C 288, 09.0.1999). Koniecznym wydaje się jednak stwierdzenie, iż w przypadku stosowania powyższej formy pomocy po dniu akcesji, będzie ona musiała być przedmiotem notyfikacji Komisji Europejskiej w ramach programu restrukturyzacji tego przedsiębiorstwa.
- IV. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż projekt ustawy o świadczeniach przedemerytalnych jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Jerzy Hausner
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ ¹⁾**

z dnia .....

w sprawie refundowania ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom zatrudnionym przez pracodawców na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń oraz wymiar dopuszczalnej refundacji w granicach określonych w przepisach rozporządzenia Nr 68/2001 Komisji Europejskiej z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 TWE do pomocy publicznej udzielanej na szkolenia (Dz. Urz. WE Nr L 10, 13.01.2001 r., s. 20)

Na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy z dnia ..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr ....., poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy sposób, warunki i tryb refundowania ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom zatrudnionym przez pracodawców na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń oraz podmioty uprawnione do zawarcia umowy o refundację.

§ 2. Pracodawca zatrudniający młodocianych pracowników na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, zwanych dalej „młodocianymi”, może wystąpić z wnioskiem o zawarcie umowy dotyczącej refundacji wypłaconych im wynagrodzeń oraz opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia, zwanym dalej „wnioskiem o zawarcie umowy, jeżeli:

- 1) zatrudnia młodocianych w zawodach określonych w wykazie zawodów, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia ..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zwanej dalej „ustawą”;
- 2) spełnia warunki prowadzenia przygotowania zawodowego w zakresie wymagań zawodowych i pedagogicznych określonych w przepisach regulujących odbywanie przygotowania zawodowego wydanych na podstawie Kodeksu pracy;
- 3) w okresie roku poprzedzającego dzień złożenia wniosku nie został skazany prawomocnym wyrokiem za naruszenie przepisów ustawy.

§ 3. 1. Pracodawca składa wniosek o zawarcie umowy, którego wzór jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia jednostki organizacyjnej Ochotniczych Hufców Pracy, zwanej dalej „OHP”, właściwej ze względu na miejsce odbywania przez młodocianego przygotowania zawodowego bezpośrednio albo za pośrednictwem organizacji zrzeszającej pracodawców.

2. Wniosek o zawarcie umowy zawiera:

- 1) nazwę pracodawcy, adres siedziby i miejsce prowadzenia działalności;
- 2) numer identyfikacji nadany w krajowym rejestrze podmiotów gospodarki narodowej REGON;
- 3) numer identyfikacji podatkowej NIP;

---

¹⁾ Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – praca, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 1, poz. 5).

- 4) oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności;
  - 5) wykaz młodocianych, których dotyczy wnioski o refundację, zawierający:
    - a) imiona i nazwiska młodocianych,
    - b) datę zawarcia umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego i okres jej trwania,
    - c) nazwy zawodów i umiejętności, w których jest odbywane przygotowanie zawodowe.
3. Do wniosku o zawarcie umowy dołącza się:
- 1) oświadczenie o:
    - a) liczbie pracowników zatrudnionych w dniu składania wniosku, z uwzględnieniem wszystkich młodocianych i roku ich nauki,
    - b) liczbie młodocianych, którzy w okresie ostatnich trzech lat przed dniem złożenia wniosku ukończyli przygotowanie zawodowe u tego pracodawcy,
    - c) liczbie młodocianych, którzy ukończyli w okresie ostatnich trzech lat przed dniem złożenia wniosku przygotowanie zawodowe i kontynuowali zatrudnienie u tego pracodawcy przez okres co najmniej 12 miesięcy lub nadal je kontynuują;
  - 2) dokumenty potwierdzające spełnienie wymagań zawodowych i pedagogicznych do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych;
  - 3) oświadczenie o niekorzystaniu z refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne od tych wynagrodzeń młodocianych, o których mowa w ust. 2 pkt 5, z innej jednostki organizacyjnej OHP;
  - 4) oświadczenie o niekaralności za naruszenie przepisów ustawy;
  - 5) oświadczenie o możliwości uzyskania refundacji zgodnie z przepisami o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców;
  - 6) deklarację dalszego zatrudnienia młodocianych na podstawie umowy o pracę po zakończeniu przygotowania zawodowego.
4. Wniosek o zawarcie umowy może dotyczyć:
- 1) nie więcej niż dwóch młodocianych, jeżeli pracodawca zatrudnia wyłącznie młodocianych;
  - 2) młodocianych w liczbie nieprzekraczającej trzykrotnej liczby zatrudnionych u tego pracodawcy pracowników niebędących młodocianymi.
5. Wniosek o zawarcie umowy składany za pośrednictwem organizacji zrzeszającej pracodawców jest sporządzany przez tę organizację na podstawie zweryfikowanych wniosków pracodawców i zawiera informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 2 i 3.
6. Wniosek o zawarcie umowy dotyczącej młodocianych doksztalających się w formach szkolnych składa się w OHP w terminie do dnia 30 września każdego roku.
7. Wniosek o zawarcie umowy dotyczący młodocianych, którzy nie doksztalają się w formach szkolnych, może być składany w innych terminach ogłaszanych przez OHP.

§ 4.1. OHP w terminie 30 dni od daty, o której mowa odpowiednio w § 3 ust. 6 i 7, zawiadamia pracodawcę lub organizację zrzeszającą pracodawców o uwzględnieniu lub o przyczynach nieuwzględnienia wniosku o zawarcie umowy.

2. W przypadku uwzględnienia wniosku o zawarcie umowy, OHP zawiera umowę z pracodawcą lub organizacją zrzeszającą pracodawców o refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne za młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.

§ 5. 1. Pracodawca lub organizacja zrzeszająca pracodawców składają wniosek o dokonanie refundacji na warunkach i terminach określonych w umowie, o której mowa w § 4 ust.2, którego wzór określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się kopie dokumentów potwierdzających wypłatę wynagrodzeń oraz opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne od tych wynagrodzeń.

3. OHP przekazuje środki Funduszu Pracy z tytułu refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne od tych wynagrodzeń, na wskazany przez pracodawcę rachunek bankowy, w terminach określonych w umowie, o której mowa w § 4 ust. 2.

4. Refundacja wypłaconych wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne do tych wynagrodzeń za okres przygotowania zawodowego w przypadku powtarzania przez młodocianego roku nauki przysługuje jednokrotnie.

§ 6. 1. Maksymalna intensywność pomocy publicznej nie może przekroczyć 70% kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą.

2. Koszty, o których mowa w ust. 1, obejmują:

- 1) koszty wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego i składek na ubezpieczenia społeczne od tych wynagrodzeń;
- 2) koszty wynagrodzenia pracownika prowadzącego przygotowanie zawodowe;
- 3) koszty materiałów szkoleniowych oraz amortyzacji urządzeń i narzędzie koniecznych do prowadzenia przygotowania zawodowego;
- 4) inne wydatki konieczne do prowadzenia przygotowania zawodowego.

§ 7. Do młodocianych uczestników Ochotniczych Hufców Pracy zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Ochotniczych Hufców Pracy nie stosuje się § 3 ust. 3 pkt 6 i ust. 5.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

MINISTER GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

---

2) Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia utraciło moc rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 maja 2003 r. w sprawie refundowania ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom zatrudnionym przez pracodawców na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego oraz składek na ubezpieczenie społeczne od refundowanych wynagrodzeń (Dz. U. Nr 100, poz. 931) zachowane w mocy na podstawie art. 145 ustawy z dnia ..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Gospodarki, Pracy
i Polityki Społecznej
z dnia ..... (poz. ....)

Załącznik Nr 1

Warszawa, dnia.....

.....
(Pieczęć wnioskodawcy)

Ochotnicze Hufce Pracy

W.....

**Wniosek pracodawcy
o zawarcie umowy dotyczącej refundacji ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń
wypłacanych młodocianym pracownikom oraz składki na ubezpieczenie społeczne**

A. Dane ogólne(wypełnia pracodawca)

1. Nazwa i adres przedsiębiorstwa .....
2. Miejsce prowadzenia działalności .....
3. Regon.....NIP.....
4. Oznaczenie prowadzonej działalności w/g PKD.....
5. Forma prawna prowadzonej działalności .....
6. Nazwa(y) dokumentów poświadczających uprawnienia do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych(kserokopie w załączeniu):
  - a).....
  - b).....
  - c).....

7. Wykaz imienny młodocianych, których dotyczy wniosek:

Lp.	IMIĘ I NAZWISKO	Nr. PESEL	Data zawarcia umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego i okres jej trwania	Nazwy zawodów i umiejętności, w których odbywa się przygotowanie zawodowe	Forma odbywania przygotowania zawodowego (nauka zawodu lub przyuczenie do wykonania określonej pracy)
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

.....
(Podpis pracodawcy)

W załączeniu składam dokumenty potwierdzające spełnianie wymagań zawodowych i pedagogicznych do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych, oraz oświadczenie o spełnieniu warunków, o których mowa w § 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w 2003 roku w sprawie refundowania ze środków Funduszu pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom zatrudnionym przez pracodawców na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego oraz składek na ubezpieczenie społeczne od refundowanych wynagrodzeń.

Oświadczam, że:

(1) W dniu składania wniosku liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie wynosi :

L.p.	Liczba pracowników ogółem	W tym pracownicy młodociani według lat nauki		
		I rok	II rok	III rok

- (2) Liczba młodocianych, którzy ukończyli przygotowanie zawodowe w okresie ostatnich trzech lat przed dniem złożenia wniosku wynosi:.....osób
- (3) Liczba młodocianych, którzy ukończyli przygotowanie zawodowe w okresie ostatnich trzech lat przed dniem złożenia wniosku i kontynuowali zatrudnienie przez okres co najmniej 12 miesięcy lub nadal je kontynuują wynosi:.....osób.
- (4) Nie korzystam z refundacji i składek na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzeń młodocianych, których dotyczy wniosek z innej jednostki organizacyjnej OHP.
- (5) Nie byłem karany za naruszenia przepisów ustawy z 14 grudnia 1994 roku o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu.
- (6) Mogę przyjąć refundację bez naruszenia przepisów o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców.
- (7) Jednocześnie deklaruję, że nadal będę zatrudniał obecnie zatrudnionych młodocianych na podstawie umowy o pracę po zakończeniu ich przygotowania zawodowego.

Prawdziwość powyższych danych potwierdzam własnoręcznym podpisem , oraz deklaruję wolę zatrudnienia osób wymienionych we wniosku w poz. ...7 na podstawie umowy o pracę na okres.....po zakończeniu przygotowania zawodowego.

.....
(podpis pracodawcy)

B. Opinia w sprawie przyznania refundacji (wypełnia OHP):

1. Opinia w sprawie spełniania przez pracodawcę warunków wymaganych do prowadzenia przygotowania zawodowego:.....

.....

2. Decyzja o wstępnej kwalifikacji wniosku (podkreślić właściwą):

A) pozytywna   B) negatywna

3. Uzasadnienie:.....

.....

.....

(podpis osoby upoważnionej)

A. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEDSIĘBIORCY, KTÓRY OTRZYMAŁ POMOC PUBLICZNĄ.

1. Pełna nazwa(firma) przedsiębiorcy		
2. Adres lub siedziba przedsiębiorcy	województwo	powiat
	gmina	miejsowość
	ulica	nr domu
3. Numer identyfikacyjny REGON		4. Numer identyfikacji podatkowej NIP
5. Klasa rodzaju podstawowej działalności wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 października 1997 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U.Nr 128, poz. 829, z późn. zm.)		6. Forma prawna przedsiębiorcy
7. Wielkość przedsiębiorcy , w rozumieniu art. 54 i 55 ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej (Dz.U.Nr.101, poz.1178, z późn. zm)		

POMOC PUBLICZNA OTRZYMANA W OKRESIE OD DNIA..... DO DNIA.....

L.p.	Organ udzielający pomocy	Podstawa prawna otrzymanej pomocy	Dzień udzielenia pomocy	Nr programu pomocowego, decyzji lub umowy	Okres, na jaki została udzielona pomoc	Wartość pomocy w PLN	Forma pomocy	Przeznaczenie pomocy	Koszty kwalifikujące się do objęcia pomocą	Intensywność pomocy
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										

.....
(Miejscowość i data)

W Z Ó R

.....
(pieczęć zakładu pracy)

OCHOTNICZE HUFCE PRACY
W.....

Wniosek pracodawcy o dokonanie refundacji kosztów poniesionych na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu zatrudniania młodocianych pracowników w celu przygotowania zawodowego za okres.....

Zgodnie z umową z dnia.....nr..... o refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne za młodocianych , wnoszę o refundację ze środków Funduszu Pracy części wydatków poniesionych na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenie społeczne za młodocianych pracowników , odbywających przygotowanie zawodowe w naszym zakładzie pracy.

Ogólna kwota wydatków , poniesionych na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenie społeczne za pracowników młodocianych w okresie.....

wynosi.....(słownie)....., w tym

Wynagrodzenie .....

Składki na ubezpieczenie społeczne.....

Ogółem do refundacji.....

Jednocześnie nadmieniam, że warunki w/w umowy zawartej z OHP są przestrzegane.

Środki finansowe prosimy przekazać na nasze konto bankowe

nr:.....

.....

.....
Główny Księgowy

.....
Dyrektor lub osoba upoważniona

Załączniki:

- kopie list płac wraz z pokwitowaniem odbioru wynagrodzenia,
- kserokopie list obecności,
- kserokopie zwolnień lekarskich,
- dowód opłacania składek na ubezpieczenie społeczne,
- formularz informacji o pomocy publicznej otrzymanej przez przedsiębiorcę w okresie trzech kolejnych lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o udzielenie pomocy.

.....
(Pieczęć pracodawcy)

**Rozliczenie finansowe przygotowania zawodowego
pracowników młodocianych
za okres od.....do.....**

Lp.	miesiąc	Imię i nazwisko młodocianego	Rok nauki	Zawód	Stawka miesiąc zna brutto	Kwota wypłaconych wynagrodzeń osobowych brutto w m-c	Składka ZUS .....%	Wynagrodzenia chorobowe wypłacone za dany miesiąc	Kwota przyznana do refundacji ogółem
Razem									

Słownie.....

Imię, nazwisko osoby sporządzającej
.....

.....
(Główny Księgowy)

.....
(Dyrektor Zakładu)

UZASADNIENIE

I. Opis proponowanych rozwiązań:

Projekt rozporządzenia jest wykonaniem delegacji ustawowej wprowadzonej ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła refundację wynagrodzeń młodocianych pracowników jako element programów rynkowych, poprzez powiązanie możliwości ubiegania się przez pracodawców o refundację ze spełnieniem grupy warunków podmiotowych i przedmiotowych.

Refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne za młodocianych pracowników zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego opiera się na umowie cywilnoprawnej. Zawarcie umowy warunkuje możliwość realizacji wniosku o refundację. Mając powyższe na uwadze konieczne jest określenie procedury oraz treści wniosków o refundację, a w konsekwencji zawarcie umowy. Określenie minimalnych założeń konieczne jest z uwagi na ujednoczenie praktyki w skali całego kraju.

Przepisy rozporządzenia będą miały wyłącznie zastosowanie do pracodawców, którzy prowadzą przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników na podstawie umowy o pracę w zawodzie zgodnym z wykazem zawodów określonym przez samorząd wojewódzki i ogłoszonym w dzienniku urzędowym. O refundację mogą ubiegać się pracodawcy lub osoby prowadzące przygotowanie zawodowe, którzy spełniają warunki do prowadzenia przygotowania zawodowego oraz wcześniej nie byli karani za naruszenie przepisów ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu. Przyjęte w projekcie proporcje refundacji w zależności od ilości zatrudnionych przez pracodawcę pracowników jest jednym z warunków otrzymania refundacji. Takie rozwiązanie ma na celu spowodowanie prowadzenia przygotowania zawodowego w sposób bardziej efektywny. Natomiast konkretne liczby warunkujące otrzymanie refundacji są wynikiem kompromisu pomiędzy stanowiskami środowisk pracodawców i związków zawodowych.

Wg projektu rozporządzenia pracodawcy składają wnioski bezpośrednio lub za pośrednictwem organizacji zrzeszającej pracodawców do ochotniczych hufców pracy właściwych ze względu na miejsce odbywania przygotowania zawodowego przez młodocianego w terminie do dnia 30 września.

OHP i organizacje zrzeszające pracodawców dokonują przeglądu złożonych wniosków przez pracodawców pod kątem zgodności z zawodami określonymi przez samorząd województwa oraz biorąc pod uwagę spełnienie przez pracodawców warunków w zakresie wymagań zawodowych i pedagogicznych do prowadzenia przygotowania zawodowego na podstawie odrębnych przepisów.

Wnioski pracodawców są podstawą zawarcia umowy przewidującej refundację poniesionych kosztów. Umowa ta między innymi powinna określać liczbę młodocianych i cały okres za jaki ma nastąpić refundacja, zawody w jakich młodociani odbywają przygotowanie zawodowe, terminy i wysokość refundowanych kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne, zobowiązanie pracodawcy do dalszego zatrudnienia młodocianego przez okres co najmniej trzech miesięcy po zakończeniu przygotowania zawodowego oraz określenie sposobu przekazywania środków na refundację poniesionych kosztów przez pracodawcę.

Zawarta umowa z pracodawcą lub organizacją zrzeszającą pracodawców jest podstawą do dokonywania refundacji. Warunkiem uzyskania refundacji będzie przedłożenie wymaganych dokumentów potwierdzających faktyczne poniesienie kosztów na wynagrodzenia i składki za młodocianych pracowników.

Refundacja wypłacana jest przez ochotnicze hufce pracy bezpośrednio poszczególnym pracodawcom. W przypadku realizacji umowy zawartej z organizacją zrzeszającą pracodawców obowiązkiem tejże organizacji będzie ocena oraz przygotowanie wyczerpania kwoty refundacji należnej poszczególnym pracodawcom.

II. Ocena przewidywanych skutków społeczno - gospodarczych wynikających z projektu ustawy (OSR).

1. Podmioty objęte rozporządzeniem :

Regulacje zawarte w projekcie ustawy dotyczyć będą:

- pracodawców oraz organizacji zrzeszających pracodawców,
- młodocianych pracowników,
- szkoły i ośrodki kształcenia i doskonalenia zawodowego,
- ochotniczych hufców pracy.

2. Wpływ rozporządzenia między innymi na finanse publiczne, rynek pracy, konkurencyjność i rozwój regionalny.

Finansowanie refundacji wynagrodzeń młodocianych pracowników odbywać się będzie w ramach środków Funduszu Pracy, będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy przeznaczonych na finansowanie programów promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

Plan Funduszu Pracy na 2004r zakłada wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w wysokości 1.500.000 tys. zł, w tym na finansowanie refundacji wynagrodzeń młodocianych wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne – 350. 000 tys. złotych. Niższe prawdopodobnie wydatki na refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne będą mogły być wykorzystane na finansowanie programów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu.

Wpływ na rynek pracy

Przyjęcie projektu rozporządzenia spowoduje zwiększenie efektywności tej formy kształcenia zawodowego jakim jest umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego. Prowadzenie praktycznej nauki w zawodach zanikających bądź dających największe szansę na uzyskanie pracy oraz premiowanie pracodawców kontynuujących zatrudnienie z młodocianym po okresie refundacji powinno przyczynić się do zmniejszenia ilości osób rejestrujących się w urzędach pracy jako osoby bezrobotne.

Wpływ na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Proponowane zmiany nie powinny wpływać negatywnie na segmenty rynku i zakłócać mechanizmów konkurencji. Przedmiot regulacji nie stanowią bowiem kwestie konkurencji, monopolizacji, prywatyzacji itd. Proponowane regulacje nie zmieniają istoty funkcjonowania gospodarki oraz zadań i roli przedsiębiorców, będą powodować wzrost zatrudnienia i tym samym produkcji.

Refundacje wynagrodzeń będą udzielane i nadzorowane w trybie przepisów o dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców. Projekt uwzględnia zapisane w prawie wspólnotowym kwestie dotyczące wsparcia pracodawców uregulowane w art. 87 i 88 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. o zasadach stosowania art. 87 i 88 TWE do pomocy publicznej na szkolenia¹.

3. Konsultacje:

Projekt rozporządzenia zostanie skierowany do uzgodnień międzyresortowych, związków zawodowych, organizacji pracodawców oraz Naczelnej Rady Zatrudnienia, w której skład wchodzi przedstawiciele organizacji związków zawodowych, organizacji pracodawców i samorządów. Projekt zamieszczony zostanie także na stronie internetowej ministerstwa.

III. Wstępna opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej.

Proponowane regulacje są zgodne z przepisami Unii Europejskiej.

---

¹⁾ OJ L 10, 13/01/2001

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia .....

w sprawie rejestru agencji zatrudnienia

Na podstawie art. 19 ust. 14 ustawy z dnia ..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr.....poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa tryb i warunki dokonywania wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, odmowy dokonania wpisu, a także przypadki wykreślenia z rejestru, wzór wniosku o wpis i wzór certyfikatu, rodzaje dokumentów wymaganych do uzyskania wpisu, zakres składanych informacji oraz wzory formularzy składanych informacji, oraz warunki uznawania upoważnień do świadczenia usług w zakresie wskazanym w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia ..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr ..., poz. ...), zwanej dalej „ustawą”.

§ 2. 1. Wpis do rejestru agencji zatrudnienia, zwanego dalej „rejestrem”, jest dokonywany w formie elektronicznej w księdze rejestrowej, odpowiednio w jednym z czterech działów dotyczących:

- 1) dział pierwszy – agencji pośrednictwa pracy:
  - a) w zakresie pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
  - b) w zakresie pośrednictwa do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych obywateli polskich;
- 2) dział drugi – agencji doradztwa personalnego;
- 3) dział trzeci – agencji pracy tymczasowej;
- 4) dział czwarty – agencji poradnictwa zawodowego.

2. Dane wpisane w rejestrze nie są z niego usuwane.

§ 3. 1. Wpis do rejestru jest dokonywany na podstawie wniosku podmiotu ubiegającego się o wpis do rejestru złożonego wraz z kompletem wymaganych dokumentów.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera następujące dane dotyczące podmiotu ubiegającego się o wpis do rejestru:

- 1) nazwę podmiotu;
- 2) adres siedziby podmiotu oraz adresy oddziałów (filii) na terenie państwa rejestracji;
- 3) oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności;
- 4) określenie rodzaju agencji zatrudnienia, o wpis której podmiot się ubiega;
- 5) wskazanie daty rozpoczęcia działalności agencji zatrudnienia;
- 6) numer identyfikacji podatkowej NIP;
- 7) numer identyfikacyjny nadany w krajowym rejestrze podmiotów gospodarki narodowej REGON.

3. Do wniosku dołącza się:

---

¹⁾ Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – praca, na podstawie §1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 1, poz. 5).

- 1) potwierdzoną kopię zaświadczenia o wpisie podmiotu do ewidencji działalności gospodarczej albo aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego, albo kopię innego właściwego dokumentu określającego rodzaj, zakres działalności i organy lub osoby upoważnione do występowania w imieniu wnioskodawcy;
  - 2) potwierdzoną kopię zaświadczenia o nadaniu numeru identyfikacyjnego w krajowym rejestrze podmiotów gospodarki narodowej REGON;
  - 3) zaświadczenie właściwego urzędu skarbowego o niezaleganiu przez podmiot z realizacją zobowiązań podatkowych, wydane nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku;
  - 4) zaświadczenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o niezaleganiu przez podmiot z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, wydane nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku;
  - 5) oświadczenie o niekaralności za naruszenie przepisów ustawy;
  - 6) potwierdzenie dokonania wpłaty, o której mowa w art. 19 ust. 12 ustawy, z wyjątkiem:
    - a) organizacji pozarządowych, o ile działalność w zakresie agencji zatrudnienia jest zgodna z celami statutowymi tych organizacji oraz szkół wyższych i organizacji studenckich tworzących lub prowadzących akademickie biura karier, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy,
    - b) podmiotów wpisanych do rejestru, z wyłączeniem podmiotów, które uzyskały wpis z mocy prawa, ubiegające się o wpis innego rodzaju agencji.
4. W przypadku ubiegania się o wpis do rejestru przez:
- 1) organizację pozarządową, o której mowa w art. 19 ust. 12 ustawy, do wniosku dołącza się potwierdzony odpis statutu organizacji;
  - 2) szkołę wyższą lub organizację studencką, o której mowa w art. 19 ust. 12 ustawy, do wniosku dołącza się oświadczenie stwierdzające tworzenie lub prowadzenie akademickiego biura karier, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy;
  - 3) podmiot mający adres zamieszkania lub siedzibę na terenie państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw, z którymi Unia Europejska zawarła umowy o swobodzie przepływu usług, do wniosku dołącza dokumenty, o których mowa w ust. 3 oraz w pkt 1 i 2. Dokumenty, o których mowa w pkt 1 i 2, powinny być przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego.

5. Wzór wniosku o wpis do rejestru określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 4. Minister właściwy do spraw pracy dokonując wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 ustawy, może ograniczyć prowadzenie pośrednictwa pracy z wyłączeniem zawodów mających szczególne znaczenia dla interesu publicznego.

§ 5. 1. Wpis do rejestru obejmuje dane zawarte we wniosku, o których mowa w § 3 ust. 2.

2. Dokumentem potwierdzającym wpis do rejestru jest certyfikat, którego wzór określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 6. Podmioty wpisane do rejestru informują ministra właściwego do spraw pracy o zmianach danych, o których mowa w §3 ust. 2 pkt 1 – 3, 6 i 7, o otwarciu i likwidacji oddziałów (filii) na terenie państwa rejestracji, zaprzestaniu działalności, o postawieniu podmiotu w stan upadłości lub likwidacji - nie później niż w terminie 30 dni od dnia powstania tych zmian oraz składają odpowiednie dokumenty potwierdzające te zmiany.

§ 7. 1. Błędy pisarskie lub inne oczywiste omyłki w rejestrze prostuje się z urzędu lub na wniosek podmiotu.

2. W przypadku sprostowania zamieszcza się adnotację o treści i dacie sprostowania.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadku wprowadzenia zmian w treści wpisu do rejestru oraz wykreślenia agencji z rejestru.

§ 8. Minister właściwy do spraw pracy odmawia dokonania wpisu do rejestru w przypadku stwierdzenia, że wniosek lub dołączone do niego dokumenty nie odpowiadają wymogom określonym w §3 ust. 2 - 4 i gdy ich uzupełnienie nie nastąpiło w terminie wyznaczonym przez ministra właściwego do spraw pracy.

§ 9. 1. Informacja o działalności, o której mowa w art. 19 ust. 8 ustawy, zawiera:

- 1) w przypadku agencji pośrednictwa pracy w zakresie pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) liczbę osób ogółem, z uwzględnieniem płci, podejmujących pracę za pośrednictwem agencji według grup elementarnych zawodów zgodnie z obowiązującą klasyfikacją zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy, zwaną dalej „klasyfikacją”,
  - b) liczbę pozyskanych ofert pracy,
  - c) liczbę osób ogółem, z uwzględnieniem płci, podejmujących pracę za pośrednictwem agencji na podstawie umowy o pracę;
- 2) w przypadku agencji pośrednictwa pracy w zakresie pośrednictwa do pracy za granicą - liczbę osób ogółem, z uwzględnieniem płci, które podjęły pracę za granicą, według grup elementarnych zawodów zgodnie z obowiązującą klasyfikacją, na okres do 3 miesięcy, 3 miesiące do 12 miesięcy, 12 miesięcy i powyżej, z podaniem nazw państw zatrudnienia;
- 3) w przypadku agencji doradztwa personalnego:
  - a) liczbę zrealizowanych usług, o których mowa w art. 18 ust. 3 ustawy,
  - b) liczbę klientów korzystających z usług agencji;
- 4) w przypadku agencji pracy tymczasowej:
  - a) liczbę osób ogółem, z uwzględnieniem płci, skierowanych przez agencję do wykonywania pracy tymczasowej, według grup elementarnych zawodów zgodnie z obowiązującą klasyfikacją, na okres do 3 miesięcy, 3 miesięcy do 12 miesięcy, 12 miesięcy i powyżej, z podaniem nazw państw zatrudnienia,
  - b) liczbę osób ogółem, z uwzględnieniem płci, skierowanych przez agencję do wykonywania pracy tymczasowej na podstawie umowy o pracę na czas określony,
  - c) liczbę osób ogółem, z uwzględnieniem płci, skierowanych przez agencję do wykonywania pracy tymczasowej na podstawie umowy o pracę na czas wykonania określonej pracy,
  - d) liczbę osób ogółem, z uwzględnieniem płci, skierowanych przez agencję do wykonywania pracy tymczasowej na podstawie umowy prawa cywilnego,
  - e) liczbę pozyskanych ofert pracy czasowej, w tym u pracodawców zagranicznych,
  - f) liczbę pracodawców użytkowników korzystających z usług agencji, w tym pracodawców zagranicznych;
- 5) w przypadku agencji poradnictwa zawodowego:
  - a) liczbę zrealizowanych usług, o których mowa w art. 18 ust. 5 ustawy,
  - b) liczbę klientów korzystających z usług agencji,
  - c) liczbę osób korzystających z usług agencji.

2. Wzór formularza informacji o działalności agencji zatrudnienia określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 10. Minister właściwy do spraw pracy może wykreślić podmiot z rejestru w przypadku:

- 1) pisemnego wniosku podmiotu;
- 2) nieprzestrzegania określonych w ustawie zasad, o których mowa w art. 19 ust. 5, 8 i 13 oraz w art. 85 ust. 2 - 5;
- 3) prawomocnego wyroku sądu stwierdzającego naruszenie przepisów ustawy;
- 4) niezłożenia informacji, o której mowa w §6;
- 5) postawienia podmiotu w stan upadłości lub likwidacji.

§ 11. Podmiot, który wykreślono z rejestru z przyczyn, o których mowa w § 10 pkt 2 – 4, może wystąpić z wnioskiem o ponowny wpis do rejestru nie wcześniej niż po upływie roku od dnia wykreślenia podmiotu z rejestru.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej

---

²⁾ Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia utraciło moc rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 kwietnia 2003 roku w sprawie rejestru agencji zatrudnienia (Dz. U. z 2003 r. Nr 73, poz. 665) zachowane w mocy na podstawie art. 145 ustawy z dnia ..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z ..... r. Nr....., poz. ....)

WZÓR

.....
Pieczęć wnioskodawcy

WNIOSEK
o wpis do rejestru agencji zatrudnienia

jako:

- agencji pośrednictwa pracy w zakresie
pośrednictwa pracy na terenie
Rzeczypospolitej Polskiej

- agencji doradztwa personalnego

- agencji pośrednictwa pracy w zakresie
pośrednictwa do pracy za granicą

- agencji pracy tymczasowej

- agencji poradnictwa zawodowego

(Znak „X” postawić w odpowiednim polu, zgodnie z zamierzoną działalnością – można zaznaczyć kilka rodzajów działalności).

1. Nazwa podmiotu

2. Adres siedziby podmiotu

telefon

województwo

Adresy oddziałów (filii) na terenie RP

telefon(y)

województwo

3. Oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności

4. Wskazanie daty rozpoczęcia działalności
agencji zatrudnienia

5. Numer identyfikacji podatkowej NIP

6. Numer identyfikacyjny REGON

Do wniosku załączam:

- 1) potwierdzoną kopię zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej albo aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego, albo kopię innego właściwego dokumentu określającego rodzaj, zakres działalności i organy lub osoby upoważnione do występowania w imieniu wnioskodawcy,
- 2) potwierdzoną kopię zaświadczenia o nadaniu numeru identyfikacyjnego w krajowym rejestrze podmiotów gospodarki narodowej REGON,
- 3) zaświadczenie właściwego urzędu skarbowego o niezaleganiu z realizacją zobowiązań podatkowych, wydane nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku,
- 4) zaświadczenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o niezaleganiu podmiotu z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, wydane nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku,
- 5) oświadczenie o niekaralności za naruszenie przepisów ustawy,
- 6) potwierdzenie dokonania wpłaty, o której mowa w art. 19 ust. 12 ustawy,
- 7) potwierdzony odpis statutu organizacji,
- 8) oświadczenie stwierdzające tworzenie lub prowadzenie akademickiego biura karier, o którym mowa w art. 2, ust. 1, pkt 1 ustawy.

(Znakiem „X” zaznaczyć pole odpowiadające dokumentowi załączonemu do wniosku).

Oświadczam, iż dane zawarte we wniosku są zgodne ze stanem faktycznym.

.....
data, imię i nazwisko, podpis

WZÓR

MINISTER
GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

CERTYFIKAT

Nazwa podmiotu: .....

Siedziba: .....

z dniem ..... został wpisany do rejestru agencji zatrudnienia

- ***jako agencja pośrednictwa pracy w zakresie pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej pod numerem .... ,***
- ***jako agencja pośrednictwa pracy w zakresie pośrednictwa do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych obywateli polskich pod numerem .... ,***
- ***jako agencja doradztwa personalnego pod numerem .... ,***
- ***jako agencja pracy tymczasowej pod numerem .... ,***
- ***jako agencja poradnictwa zawodowego pod numerem .... .***

/podpis/

WZÓR

Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej

Nazwa i adres agencji	Informacja z działalności agencji zatrudnienia, jako: ¹⁾	Nr rejestru
Nazwisko i telefon osoby wypełniającej		..... Przekazać/wysłać do: - Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, - marszałka województwa, - wojewody w terminie do dnia 31 stycznia.
..... Data i podpis	☐ agencji pośrednictwa pracy w zakresie pośrednictwa pracy na terenie RP (wypełnić pkt 1 i 1A) ☐ agencji doradztwa personalnego (wypełnić pkt 2) ☐ agencji poradnictwa zawodowego (wypełnić pkt 3) ☐ agencji pracy tymczasowej (wypełnić pkt 4 i 4A) ☐ agencji pośrednictwa pracy w zakresie pośrednictwa do pracy za granicą (wypełnić pkt 5)	za 20 ..... rok

(Dane dotyczą okresu sprawozdawczego – w liczbach bezwzględnych)

1. Realizacja prowadzonej działalności agencji pośrednictwa pracy w zakresie pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej

Wyszczególnienie		ogółem	w tym kobiety
0		1	2
Osoby, które podjęły pracę za pośrednictwem agencji	01		
w tym na podstawie umowy o pracę	02		
Liczba pozyskanych ofert pracy	03		X

1A. Osoby, które podjęły pracę za pośrednictwem agencji pośrednictwa pracy w zakresie pośrednictwa pracy na terenie RP - wg grup elementarnych zawodów³⁾.

Lp.	Nazwa grupy elementarnej zawodów ³⁾	cztero-cyfrowy symbol grupy elementarnej ³⁾	osoby, które podjęły pracę za pośrednictwem agencji (z pkt 1, z wiersza 01, z liczby ogółem)	
			ogółem	w tym kobiety
0	1	2	3	4
R A Z E M				
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7 ⁴⁾				

2. Realizacja prowadzonej działalności agencji doradztwa personalnego

Wyszczególnienie		ogółem
0		1
Liczba zrealizowanych usług w zakresie doradztwa personalnego, o których mowa w art. 18 ust. 3 ustawy ²⁾	01	
Liczba klientów korzystających z usług agencji	02	

3. Realizacja prowadzonej działalności agencji poradnictwa zawodowego

Wyszczególnienie		ogółem
0		1
Liczba zrealizowanych usług w zakresie poradnictwa zawodowego, o których mowa w art. 18 ust. 5 ustawy ²⁾	01	
Liczba klientów korzystających z usług agencji	02	
w tym liczba osób	03	

4. Realizacja prowadzonej działalności agencji pracy tymczasowej

Wyszczególnienie		ogółem	w tym kobiety	z ogółem u zagranicznych pracodawców
0		1	2	3
Liczba osób skierowanych do wykonywania pracy tymczasowej	01			
z tego				
zatrudnionych w agencji na podstawie umowy o pracę na czas określony	02			
zatrudnionych w agencji na podstawie umowy o pracę na czas wykonania określonej pracy	03			
nie będących pracownikami agencji kierowanych na podstawie umowy prawa cywilnego	04			
Liczba pracodawców użytkowników, o których mowa w art. 18 ust. 6 ustawy ²⁾ korzystających z usług agencji	05		X	

4A. Osoby skierowane przez agencję pracy tymczasowej do wykonywania pracy tymczasowej - wg grup elementarnych zawodów³⁾.

Lp.	Nazwa państwa	nazwa grupy elementarnej zawodów ³⁾ , w której osoby podjęły pracę w poszczególnym państwie	czterocyfrowy symbol grupy elementarnej ³⁾	Osoby skierowane do pracy tymczasowej (z pkt 4, wiersz 1, z liczby ogółem)							
				ogółem	w tym kobiety	z liczby ogółem, osoby skierowane na okres					
						do 3 miesięcy		3 - 12 miesięcy		powyżej 12 miesięcy	
						razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
Ogółem (suma z wierszy – razem)											
1	Polska										
Razem (zatrudnieni w ww. państwie)											
2 ⁴⁾	.....										
Razem (zatrudnieni w ww. państwie)											

Realizacja prowadzonej działalności agencji pośrednictwa pracy w zakresie pośrednictwa do pracy za granicą

Lp.	Nazwa państwa	nazwa grupy elementarnej zawodów ³⁾ , w której osoby podjęły pracę w poszczególnym państwie	cztero-cyfrowy symbol grupy elementarnej ³⁾	Osoby, które podjęły pracę							
				ogółem	w tym kobiety	z liczby ogółem, osoby które podjęły pracę na okres					
						do 3 miesięcy		3 - 12 miesięcy		powyżej 12 miesięcy	
						razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
Ogółem (suma z wierszy – razem)											
1	.....										
	Razem (zatrudnieni w ww. państwie)										
2 ⁴⁾	.....										
	Razem (zatrudnieni w ww. państwie)										

Uwagi:

- 1) Zaznaczenia należy dokonać przez wstawienie znaku „X” w odpowiednie pole. Możliwe jest zaznaczenie więcej niż jednego pola.
- 2) Dotyczy ustawy z dnia ..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.....
- 3) Nazwy i symbole (4-cyfrowe) grupy elementarnej zawodów wpisywać zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10.12.2002 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2002 r. Nr 222 poz. 1868).
- 4) W przypadku braku miejsca informację do kolejnych osobach należy zamieścić w formie załącznika wykonanego wg tej tabeli.

UZASADNIENIE

I. Opis proponowanych regulacji

Konieczność wydania niniejszego rozporządzenia wynika z delegacji zawartej w art. 19 ust. 14 ustawy z dnia .... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Projekt rozporządzenia określa tryb i warunki dokonywania wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, odmowy dokonania wpisu, a także przypadki wykreślenia z rejestru, wzory wniosku i formularza certyfikatu, rodzaje dokumentów wymaganych do uzyskania wpisu, zakres składanych informacji oraz wzory formularzy informacji.

W zakresie działalności osób zagranicznych z państw członkowskich Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego, projekt utrzymuje zasadę korzystania z takich samych praw jak obywatele polscy.

Żywiłowo rozwijający się w ostatnim czasie rynek usług pośrednictwa pracy wymusza wprowadzanie nowych uregulowań prawnych. Uregulowania te dotyczą działalności agencji pośrednictwa pracy, agencji doradztwa personalnego oraz agencji pracy tymczasowej i agencji poradnictwa zawodowego. Proponowane zmiany mają na celu także zabezpieczenie interesów klientów rynku pracy, a w szczególności osób, będących klientami agencji pośredniczących do pracy za granicą oraz osób, będących pracownikami agencji pracy tymczasowej, kierowanych do wykonywania pracy tymczasowej na rzecz i pod kierownictwem pracodawcy użytkownika.

Projekt rozporządzenia przewiduje, że:

- 1) działalność agencji zatrudnienia (agencji pośrednictwa pracy, agencji doradztwa personalnego oraz agencji pracy tymczasowej, agencji poradnictwa zawodowego) może być prowadzona po uzyskaniu wpisu do rejestru agencji zatrudnienia,
- 2) agencje zatrudnienia nie mogą pobierać jakichkolwiek opłat od osób, którym poszukują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- 3) podmioty, które uzyskają wpis do rejestru mają obowiązek przestrzegania zasad prowadzenia agencji zatrudnienia, określonych w ustawie,
- 4) podmiot może zostać wykreślony z rejestru w następujących przypadkach:
  - pisemnego wniosku podmiotu,
  - nieprzestrzegania zasad określonych w ustawie,
  - nie złożenia informacji, o której mowa w §5,
  - postawienia podmiotu w stan upadłości lub likwidacji.

Projekt rozporządzenia określa ponadto wzór wniosku o wpis do rejestru agencji zatrudnienia, wzór certyfikatu oraz wzory formularzy informacji.

Zaproponowane we wzorze wniosku informacje ograniczone zostały do podania danych niezbędnych dla wydania certyfikatu, a jednocześnie są niezbędne dla zapewnienia rzetelności podmiotów wpisanych do rejestru.

II. Ocena przewidywanych skutków społeczno – gospodarczych wynikających z projektu

rozporządzenia:

1. Podmioty objęte rozporządzeniem:

Przepisy rozporządzenia będą dotyczyły:

- Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej,
- Wojewodów i marszałków województwa,
- Podmiotów, które wystąpią o wpis do rejestru,
- Osób, które będą korzystać z usług agencji zatrudnienia.

2. Wpływ rozporządzenia na finanse publiczne, rynek pracy i rozwój regionalny.

Wprowadzenie w życie projektu rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa w postaci zwiększenia wydatków, a przyczyni się do zwiększenia jego dochodów (Funduszu Pracy) – z wpłat dokonywanych przez podmioty ubiegające się o wpis do rejestru agencji zatrudnienia. Uzależnienie wpisu do rejestru od dokonania opłaty jest powszechnie stosowane w państwach Europy Zachodniej, gdzie przedsiębiorcy prowadzący pośrednictwo pracy, zwłaszcza w celu osiągnięcia zysku, muszą dokonać opłaty związanej z legalizacją ww. działalności. Korzyścią z uzyskania wpisu do rejestru agencji zatrudnienia będą również gwarancje dane przez Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, że usługi wykonywane przez te podmioty będą na odpowiednim poziomie.

Przyjęcie projektu nie będzie miało wpływu na budżet Ministerstwa. Fakt prowadzenia rejestru jest kontynuacją prowadzonego w Ministerstwie rejestru zgodnie z zapisem zawartym w ustawie o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu - zatem nie będzie wymagał dodatkowych nakładów finansowych (obsługa przez te same osoby oraz modyfikacja programu we własnym zakresie).

Powyższe regulacje powinny przyczynić się do poprawy sytuacji na rynku pracy – między innymi przez pomoc w znajdowaniu pracy osobom bezrobotnym, oraz pomoc pracodawcom w znalezieniu poszukiwanych pracowników lub ich podnajmu.

Regulacje te powinny pozytywnie wpłynąć na konkurencyjność świadczonych usług oraz na sytuację i rozwój regionalny.

3. Konsultacje:

Projekt tego rozporządzenia zostanie przedłożony Naczelnej Radzie Zatrudnienia, w skład której wchodzi przedstawiciele organizacji związkowych, pracodawców oraz organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego. Projekt będzie zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. Niniejszy projekt rozporządzenia przedstawia techniczne kwestie dotyczące sposobu prowadzenia rejestru agencji zatrudnienia w oparciu o generalne zasady zawarte w ustawie.

III. Wstępna opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Proponowane w projekcie regulacje nie pozostają w kolizji z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia .....

**w sprawie wykonywania pracy przez cudzoziemców bez konieczności uzyskania
zezwolenia na pracę**

Na podstawie art. 90 ust. 3 ustawy z dnia ..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr ....., poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa przypadki, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę.

§ 2. Wykonywanie pracy przez cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę jest dopuszczalne w przypadku:

- 1) prowadzenia szkoleń, udziału w stażach zawodowych, pełnienia funkcji doradczej, nadzorczej lub wymagającej szczególnych kwalifikacji i umiejętności w programach realizowanych w ramach działań Unii Europejskiej lub innych międzynarodowych programach pomocowych, także w oparciu o pożyczki zaciągnięte przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) nauczycieli języków obcych lub prowadzących zajęcia w językach obcych wykonujących pracę w ramach umów i porozumień międzynarodowych realizowanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 3) cudzoziemców w stosunku do których umowy i porozumienia międzynarodowe, których Polska jest stroną, dopuszczają wykonywanie pracy bez zezwolenia na pracę;
- 4) członków sił zbrojnych oraz personelu cywilnego, którzy wykonują pracę w ramach Korpusu Traktatu Północnoatlantyckiego;
- 5) stałych korespondentów zagranicznych środków masowego przekazu wykonujących działalność prasową, radiową, telewizyjną, filmową lub fotograficzną, którym przyznana została, przez ministra właściwego do spraw zagranicznych, akredytacja wydana na wniosek redaktora naczelnego zagranicznej redakcji lub agencji, w której korespondent wykonuje pracę;
- 6) cudzoziemców wykonujących indywidualnie lub w zespołach, trwające do 30 dni w roku kalendarzowym usługi artystyczne, które obejmują działania aktorów, recytatorów, dyrygentów, instrumentalistów, wokalistów, tancerzy lub mimów;

---

¹⁾ Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – praca, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 1, poz. 5).

- 7) cudzoziemców delegowanych do pracy w instytucjach kultury państw obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie umów międzynarodowych – pod warunkiem wzajemności;
- 8) studentów studiów dziennych odbywanych w Polsce – przez okres nie przekraczający 3 miesięcy w czasie wakacji;
- 9) studentów wykonujących pracę w ramach staży zawodowych realizowanych przez organizacje będące członkiem międzynarodowych zrzeszeń studentów;
- 10) cudzoziemców, którzy zachowując miejsce stałego pobytu za granicą, zostają delegowani na terytorium Polski przez pracodawcę zagranicznego, na okres nieprzekraczający 3 miesięcy w roku kalendarzowym, w celu:
  - a) wykonywania prac montażowych, konserwacyjnych lub naprawy dostarczonych kompletnych technologicznie urządzeń, konstrukcji, maszyn lub innego sprzętu, jeżeli pracodawca zagraniczny jest ich producentem,
  - b) dokonania odbioru zamówionych urządzeń, maszyn lub innego sprzętu wykonanego przez przedsiębiorcę polskiego,
  - c) przeszkolenia pracowników pracodawcy polskiego będącego odbiorcą urządzeń, konstrukcji, maszyn lub innego sprzętu, o którym mowa w lit. a), w zakresie jego obsługi lub użytkowania,
  - d) montażu i demontażu stoisk targowych, jak i opieki nad nimi, jeżeli wystawcą jest pracodawca zagraniczny, który deleguje w tym celu cudzoziemców;
- 11) cudzoziemców, którzy zachowując miejsce stałego pobytu za granicą wygłaszają okazjonalne wykłady, referaty lub prezentacje o szczególnej wartości naukowej lub artystycznej;
- 12) cudzoziemców pełniących funkcję w zarządach osób prawnych prowadzących działalność gospodarczą, jeżeli przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy w celu wykonywania pracy i ich czas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z pełnieniem funkcji - bez względu na liczbę podmiotów, w których funkcja jest pełniona - nie przekracza 30 dni w roku kalendarzowym;
- 13) cudzoziemców – duchownych wykonujących pracę w kościołach, organizacjach kościelnych lub związkach wyznaniowych, o ile te podmioty posiadają dowód rejestracji wydany przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych i administracji;
- 14) cudzoziemców – nauczycieli języków obcych wykonujących pracę w szkołach i placówkach OHP, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, jeżeli język którego uczą jest ich językiem ojczystym;
- 15) cudzoziemców – sportowców wykonujących pracę dla podmiotu mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej polegającą na reprezentowaniu tego podmiotu w trakcie zawodów sportowych – jeżeli praca ma charakter krótkotrwały i sporadyczny;

16) cudzoziemców pełniących funkcje w zarządach spółek komandytowych.

§ 3. Traci moc rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2001r. w sprawie wykonywania pracy przez cudzoziemców bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (Dz. U. Nr 153, poz. 12765).

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ....

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wykonywania pracy przez cudzoziemców bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę jest wypełnieniem delegacji wynikającej z art. 90 ust. 3 ustawy z dnia ... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr ..., poz. ..), będąc jednocześnie ujednoliconym tekstem dotychczas obowiązującego rozporządzenia regulującego przedmiotową materię.

Projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wykonywania pracy przez cudzoziemców bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę nie zwiera innych regulacji od ww. regulacji.

Ocena przewidywanych skutków społeczno – gospodarczych wynikających z projektu (OSR)

Zakres Oceny Skutków Regulacji

Cel i charakter przepisów nie odbiega od regulacji obecnie obowiązujących.

Podmioty objęte rozporządzeniem

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia bezpośrednio dotyczyć będą:

- wojewodów,
- cudzoziemców nie posiadających zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, statusu uchodźcy, zgody na pobyt tolerowany i korzystających z ochrony czasowej,

Zaproponowane regulacje nie spowodują zmian w sytuacji podmiotów, których dotyczą.

Skutki wprowadzenia rozporządzenia

- *wpływ regulacji na sektor finansów państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego*
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki z budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

- *wpływ regulacji na rynek pracy*

Biorąc pod uwagę nieznaczną skalę zjawiska należy przyjąć, iż wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

- *wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki*

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na segmenty rynku i nie będzie zakłócać mechanizmów konkurencji. Przedmiotu regulacji nie stanowią bowiem kwestie konkurencji, monopolizacji, prywatyzacji, itp. Proponowane regulacje nie zmieniają także istoty funkcjonowania gospodarki oraz zadań i roli przedsiębiorców.

- *wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny*

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Konsultacje:

Projekt rozporządzenia przekazany zostanie do konsultacji międzyresortowych oraz do opinii wojewodom i Naczelnej Radzie Zatrudnienia, w której skład wchodzi przedstawiciele organizacji związków zawodowych, organizacji pracodawców i samorządów. Projekt zamieszczony zostanie także na stronach internetowych resortu.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia .....

**w sprawie szczegółowych warunków i trybu wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę
cudzoziemców**

Na podstawie art. 90 ust. 1 pkt 1-2 i 4 ustawy z dnia ..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb wydawania lub przedłużania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców, warunki i tryb odmowy wydania lub przedłużania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców oraz wzory wniosków o udzielenie zezwolenia i przedłużenia zezwolenia na pracę.

§ 2. 1. Zezwolenie na pracę cudzoziemca, zwane dalej „zezwoleniem”, wydaje wojewoda właściwy ze względu na siedzibę pracodawcy, na jego pisemny wniosek. Wzór wniosku stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Zezwolenie wydawane jest na warunkach określonych w przyrzeczeniu wydania zezwolenia na pracę cudzoziemca, zwanym dalej "przyrzeczeniem", na okres nie dłuższy niż czas pobytu określony w wizie lub okres ważności zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zezwolenie wydawane jest na okres oznaczony datami. Wzór zezwolenia określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Wojewoda wydaje decyzję w sprawie przyrzeczenia uwzględniając sytuację na rynku pracy oraz kryteria wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców.

2. W toku postępowania w sprawie przyrzeczenia wojewoda bierze pod uwagę informacje:

- 1) starosty powiatu właściwego dla miejsca wykonywania pracy, o sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz możliwości zabezpieczenia potrzeb kadrowych pracodawcy;
- 2) pracodawcy o podjętych przez niego działaniach w zakresie powierzenia pracy, która jest przedmiotem wniosku, obywatelowi polskiemu lub cudzoziemcowi posiadającemu zezwolenie na osiedlenie się, zgodę na pobyt tolerowany, status uchodźcy lub korzystającemu z ochrony czasowej w Rzeczypospolitej Polskiej. Działania te uznaje się za niewystarczające, jeżeli pracodawca ograniczył się do złożenia oferty pracy w powiatowym urzędzie pracy.

---

¹⁾ Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – praca, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 1, poz. 5).

3. Jeżeli charakter wykonywanej przez cudzoziemca pracy wymaga częstej zmiany miejsca wykonywania pracy informacji, o których mowa w ust. 2 pkt 1, udziela starosta powiatu właściwego dla siedziby pracodawcy.

4. Działania starosty, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, w celu zabezpieczenia potrzeb kadrowych pracodawcy polegają w szczególności na:

- 1) analizie ewidencji zarejestrowanych osób bezrobotnych i poszukujących pracy;
- 2) analizie ofert pracy zgłoszonych do urzędu pracy;
- 3) inicjowaniu działań w celu upowszechnienia oferty także wśród osób nie będących w ewidencji jako bezrobotne lub poszukujące pracy.

5. W toku postępowania, o którym mowa w ust. 2, starosta nie bierze pod uwagę wskazanych w ofercie pracy wymagań, jeżeli nie są one odpowiednie do pracy, którą cudzoziemiec ma wykonywać.

6. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w § 2 ust. 1, dotyczy cudzoziemców – właścicieli, współwłaścicieli podmiotów, w których zamierzają wykonywać pracę lub cudzoziemców pełniących funkcję w zarządzie osoby prawnej prowadzącej działalność gospodarczą, wojewoda może dokonać analizy sytuacji na rynku pracy poprzez analizę przydatności podmiotu, w którym cudzoziemiec zamierza wykonywać pracę, dla rynku pracy.

7. Wojewoda wydaje decyzję o odmowie wydania przyrzeczenia w szczególności, gdy pracodawca:

- 1) odmówi bez uzasadnionej przyczyny zatrudnienia osób bezrobotnych lub poszukujących pracy skierowanych przez starostę na stanowisko proponowane cudzoziemcowi;
- 2) wnioskuje o wydanie zezwolenia w stosunku do cudzoziemca, którego kwalifikacje, umiejętności lub proponowane wynagrodzenie nie są odpowiednie do pracy, którą cudzoziemiec ma wykonywać. Wojewoda może żądać od wnioskodawcy wystąpienia do właściwych organów w celu określenia poziomu wykształcenia cudzoziemca lub potwierdzenia równoważności zagranicznych dokumentów o jego wykształceniu;
- 3) w postępowaniu o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca:
  - a) złożył wniosek lub dołączył do niego dokumenty zawierające nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje,
  - b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę, albo w celu użycia za autentyczny podrobił lub przerobił dokument lub takiego dokumentu jako autentycznego używał;
- 4) złożył wniosek przed upływem roku od dnia stwierdzenia przez wojewodę faktu naruszenia przez niego przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- 5) prowadzi działalność, która nie jest odpowiednia do stanowiska lub rodzaju wykonywanej pracy zaproponowanych cudzoziemcowi.

8. Wojewoda wydaje pracodawcy decyzję o odmowie wydania przyrzeczenia w stosunku do cudzoziemca, który:

- 1) został skazany w Rzeczypospolitej Polskiej prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności;

- 2) został skazany w Rzeczypospolitej Polskiej na karę pozbawienia wolności, której wykonanie zostało zawieszona – do czasu zakończenia okresu próby;
- 3) rok przed złożeniem przez pracodawcę wniosku o wydanie zezwolenia na pracę naruszył przepisy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; naruszenie przez cudzoziemca przepisów z zakresu zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu winno zostać stwierdzone przez wojewodę w wyniku przeprowadzonej kontroli;
- 4) jest stroną postępowania w sprawie zobowiązania do opuszczenia Rzeczypospolitej Polskiej lub o wydalenie.

9. Wojewoda wydaje decyzję o odmowie wydania przyrzeczenia, gdy wniosek dotyczy wykonywania pracy przez cudzoziemców – właścicieli, współwłaścicieli podmiotów, w których zamierzają wykonywać pracę lub pełnienia przez cudzoziemca funkcji w zarządzie osoby prawnej prowadzącej działalność gospodarczą, jeżeli wnioskodawca:

- 1) nie wykaże, między innymi poprzez deklarację podatkową od osób prawnych, że prowadzi działalność z zyskiem, od którego odprowadzany jest podatek dochodowy od osób prawnych;
- 2) nie osiąga zysku, którego wysokość wskazuje, że działalność podmiotu jest korzystna dla gospodarki i prowadzi działalność przyczyniającą się do wzrostu inwestycji, transferu technologii, wprowadzania korzystnych innowacji lub tworzenia nowych miejsc pracy lub nie wykaże inwestycji pozwalających w przyszłości na spełnienie tych kryteriów;
- 3) w przypadku rozpoczynania działalności nie wykaże środków pozwalających na spełnienie w przeszłości warunków, o których mowa w pkt 1 i 2.

10. Jeżeli praca ma być wykonywana przez cudzoziemca także w innym województwie niż województwo, na którego terenie znajduje się siedziba pracodawcy, wojewoda wydaje decyzję w sprawie przyrzeczenia po zasięgnięciu opinii wojewody, na którego terenie praca ta będzie także wykonywana.

11. Przyrzeczenie wydawane jest na czas oznaczony, dla określonego cudzoziemca i pracodawcy, na określone stanowisko lub rodzaj wykonywanej pracy.

12. Przyrzeczenie wystawiane jest w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. jeden egzemplarz przyrzeczenia zatrzymuje wojewoda, dwa egzemplarze przyrzeczenia otrzymuje pracodawca, który następnie przekazuje jeden egzemplarz cudzoziemcowi. Wzór przyrzeczenia stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 4. Jeżeli w dniu składania wniosku, o którym mowa w § 2 ust. 1, cudzoziemiec posiada odpowiednią wizę lub zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wojewoda wydaje decyzję w sprawie zezwolenia bez konieczności uprzedniego wydania przyrzeczenia. Przepisy § 3 stosuje się odpowiednio.

§ 5. 1. Pracodawca niezwłocznie zwraca wojewodzie wydane przez niego przyrzeczenie i zezwolenie, jeżeli cudzoziemiec:

- 1) zrezygnował z wykonywania pracy;
- 2) zakończył wykonywanie pracy przed upływem terminu, na który zostało wydane zezwolenie;

3) nie rozpoczął wykonywania pracy w terminie określonym w zezwoleniu.

2. Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się, jeżeli opóźnienie rozpoczęcia pracy przez cudzoziemca, jest wynikiem uzgodnienia pracodawcy i cudzoziemca.

3. Wojewoda uchyla wydane przyrzeczenie jeżeli nie zostało wydane zezwolenie na pracę w terminie wskazanym w przyrzeczeniu, a pracodawca nie poinformował w formie pisemnej o okolicznościach, o których mowa w ust. 2.

§ 6. 1. Właściwy wojewoda na wniosek pracodawcy może przedłużyć okres ważności wydanego cudzoziemcowi zezwolenia. Wzór wniosku o przedłużenie zezwolenia stanowi załącznik nr 4 do rozporządzenia. Wzór przedłużenia przyrzeczenia i zezwolenia stanowi załącznik nr 5 do rozporządzenia.

2. Wojewoda może przedłużyć przyrzeczenie lub zezwolenie na pracę cudzoziemca, gdy:
- 1) okres powierzenia cudzoziemcowi pracy będzie następować bezpośrednio po okresie wskazanym w wydanym wcześniej zezwoleniu lub pracodawca złoży wniosek o przedłużenie zezwolenia na pracę najpóźniej na 30 dni przed upływem ważności zezwolenia;
  - 2) nie ulegnie zmianie stanowisko, rodzaj wykonywanej pracy lub pełniona przez cudzoziemca funkcja określone w wydanym wcześniej zezwoleniu.

3. W zakresie przedłużania ważności przyrzeczenia i zezwolenia na pracę przepisy § 2 – 5 stosuje się odpowiednio.

§ 7. 1. Wydane przez wojewodę przyrzeczenia i zezwolenia zachowują ważność w przypadku zmiany nazwy, siedziby lub przekształcenia formy prawnej pracodawcy, a także przejścia pracodawcy lub jego części przez innego pracodawcę.

2. W przypadku zmiany miejsca wykonywania pracy przez cudzoziemca wydane przez wojewodę przyrzeczenia i zezwolenia:

- 1) zachowują ważność jeżeli miejsce wykonywania pracy znajduje się w powiecie, w którym była analizowana sytuacja na lokalnym rynku pracy;
- 2) mogą zachować ważność - po uwzględnieniu sytuacji na lokalnym rynku pracy – jeżeli miejsce wykonywania pracy znajduje się w powiecie, w którym nie była analizowana sytuacja na lokalnym rynku pracy. Przepisy § 3 stosuje się odpowiednio.

3. O zmianach, o których mowa w ust. 1 i 2, pracodawca jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić w formie pisemnej właściwego wojewodę.

§ 8. Wojewoda prowadzi rejestr wydanych przyrzeczeń i zezwoleń.

§ 9. 1. Zezwolenia i zgody na pracę wydane przed wejściem w życie rozporządzenia zachowują ważność do upływu okresu, na który zostały wydane.

2. Zgoda na pracę cudzoziemca wydana przez starostę może zostać przedłużona przez wojewodę na wniosek pracodawcy. Przepisy § 6 w brzmieniu nadanym przez niniejsze rozporządzenie stosuje się odpowiednio.

§ 10. Traci moc rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców (Dz. U. Nr 153, poz. 1766).

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ....

10. Podstawa wykonywania pracy przez cudzoziemca ⁴:

.....
.....

11. Posiadana wiza – zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony ¹ nr .....

wydana przez ..... na okres
(organ, który wydał wizę lub zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony)

od | | | | - | | | | - | | | | do | | | | - | | | | - | | | |
rok miesiąc dzień rok miesiąc dzień

zezwalająca na pobyt w okresie ..... ⁵

D. Dane o pracodawcy

1. Nazwa i adres pracodawcy: .....

.....
.....

2. Podstawa prawna działalności:

.....
.....

3. Rodzaj działalności ⁶:

.....
.....
.....
.....

4. Dane osoby upoważnionej:

.....
(nazwisko i stanowisko)

5. Tel. / fax: .....

6. Poczta elektroniczna: .....

D 1. Cudzoziemiec delegowany – dane o przedsiębiorcy mającym siedzibę w Polsce ⁷

⁴ Należy wymienić rodzaj stosunku prawnego, który pracodawca ma zamiar nawiązać z cudzoziemcem (umowa o pracę, umowa agencyjna, umowa zlecenia, umowa o dzieło, powołanie w celu pełnienia funkcji w zarządzie osoby prawnej).

⁵ Wymienić ilość dni (dotyczy wiza).

⁶ Należy podać także typ własności w przedsiębiorstwie (państwowy, kapitał krajowy, kapitał zagraniczny, kapitał mieszany) oraz stan zatrudnienia w przedsiębiorstwie.

⁷ Wypełnia się w przypadku, gdy cudzoziemiec zostaje delegowany przez pracodawcę zagranicznego do pracodawcy mającego siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej w celu wykonania zadania, które zostało wcześniej określone przez delegującego. Cudzoziemiec nie nawiązuje z pracodawcą mającym siedzibę w Rzeczypospolitej Polskiej stosunku prawnego. **Wniosek nie dotyczy przypadku delegowania cudzoziemców przez pracodawcę zagranicznego w celu realizacji usługi eksportowej.**

1. Nazwa i adres przedsiębiorcy: .....

.....

.....

2. Podstawa prawna działalności:

.....

3. Rodzaj działalności:

.....

.....

.....

.....

4. Podstawa przyjęcia cudzoziemca delegowanego⁸:

.....

.....

5. Dane osoby upoważnionej:

.....

(nazwisko i stanowisko)

6. Tel. / fax: .....

7. Poczta elektroniczna: .....

8. Adres właściwego Urzędu Skarbowego. ....

.....

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że nie zalegam z realizacją zobowiązań podatkowych oraz opłatą składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy.

Załączniki:

1. wyciąg z Krajowego Rejestru Sądowego potwierdzający uzyskanie wpisu do rejestru przedsiębiorców⁹,
2. dowód wpłaty na Fundusz Pracy,
3. kopia dokumentu podróży cudzoziemca (wypełnione strony); w przypadku posiadania przez cudzoziemca odpowiedniej wizy lub zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony należy przedstawić oryginał dokumentu podróży cudzoziemca (do wglądu),

⁸ Należy określić przyczynę – podstawę delegowania przez pracodawcę zagranicznego swojego pracownika, np.: transfer w ramach grupy kapitałowej, delegacja służbowa trwająca ponad 30 dni, lub inne.

⁹ Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji i spółka akcyjna w organizacji przedkłada umowę nawiązania spółki. Wyciąg z Krajowego Rejestru Sądowego spółka przedkłada w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

WZÓR

Wojewoda
.....

Dnia .....

**ZEZWOLENIE nr ..... /.....
na pracę cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. .... ustawy z dnia ..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr ....., poz. ...) wydaję zezwolenie na pracę:

Pana (i) .....
(imię i nazwisko cudzoziemca)

UZASADNIENIE

.....
.....
.....

Wydaje się zezwolenie na pracę Pana (i) .....
(imię i nazwisko cudzoziemca)

obywatela(ki).....
(obywatelstwo)

legitymującego(ej) się dokumentem podróży seria ..... nr .....

Praca wykonywana będzie dla.....
(nazwa i adres pracodawcy)

.....
.....

W .....

.....
(miejsce wykonywania przez cudzoziemca pracy – dokładny adres)

w okresie od ..... do .....

Cudzoziemiec będzie wykonywać pracę jako: .....
(stanowisko, rodzaj wykonywanej pracy, pełniona funkcja)

.....

Posiadana wiza – zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony* nr .....

* Niepotrzebne skreślić.

wydana przez .....
(organ, który wydał wizę lub zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony)

na okres od ..... do .....

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw pracy za moim pośrednictwem, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji.

.....
(pieczęć urzędowa)

.....
(pieczęć i podpis wojewody)

Potwierdzenie odbioru zezwolenia:

.....
(podpis wnioskodawcy i data)

WZÓR

Dnia .....

Wojewoda

.....

Przyrzeczenie wydania zezwolenia na pracę cudzoziemca na terytorium
Rzeczypospolitej Polskiej
nr: ..... / .....

Na podstawie ..... ustawy z dnia ..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U.
Nr ....., poz. ....) wydaję:

.....
.....
.....

(nazwa pracodawcy i jego dokładny adres)

przyrzeczenie wydania zezwolenia na pracę Pana (i)

.....
(imię i nazwisko cudzoziemca)

UZASADNIENIE

.....
.....
.....

Wydaje się przyrzeczenie wydania zezwolenia na pracę Pana (i):

.....
(imię i nazwisko cudzoziemca)

obywatela(ki) .....
(obywatelstwo)

urodzonego(ną) dnia ..... W .....
(data urodzenia)

.....
(państwo i miejscowość)

legitymującego(ca) się dokumentem podróży .....
(seria i numer)

na stałe zamieszkałego(łą) w .....
.....

(dokładny adres)

Praca wykonywana będzie w .....
(miejsce wykonywania przez cudzoziemca pracy – dokładny adres)

.....
w okresie od ..... do .....

Cudzoziemiec będzie wykonywać pracę jako .....

.....
(stanowisko, rodzaj wykonywanej pracy, pełniona funkcja)

UWAGA

Powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi może nastąpić po wydaniu przez wojewodę zezwolenia na pracę.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw pracy za moim pośrednictwem, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji.

.....
(pieczęć urzędowa)

.....
(pieczęć i podpis wojewody)

Potwierdzenie odbioru przyrzeczenia:

.....
(podpis wnioskodawcy i data)

.....)

Posiadana wiza – zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony* nr .....

..... wydana przez** .....
(organ, który wydał wizę lub zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony)

na okres od ..... do .....

zezwalająca na pobyt w okresie .....***

Uzasadnienie wniosku: .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Załączniki:

- 1. dowód wpłaty na Fundusz Pracy,
- 2. inne ...

.....
(pieczęć imienna i podpis wnioskodawcy)

Adnotacje urzędowe
(wypełnia wojewoda)

Wydano przedłużenie zezwolenia nr: | | | | | | | | | | | | | | | | | |

Data wydania przedłużenia zezwolenia: | | | | | - | | | | | - | | | | |
rok miesiąc dzień

.....
(pieczęć i podpis wojewody)

Pouczenie

Wniosek należy wypełnić czytelnie (pismem maszynowym).

_____

** Należy przedstawić oryginał dokumentu podróży cudzoziemca (do wglądu).
*** Wymienić ilość dni (dotyczy wizen).

WZÓR

Wojewoda

Dnia .....

Przedłużenie PRZYRZECZENIA - ZEZWOLENIA* nr..... / ..... na pracę cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. .... ustawy z dnia ..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr ....., poz. ....) w związku z decyzją ..... nr ..... w sprawie zezwolenia na pracę wydaję przedłużenie przyrzeczenia wydania zezwolenia na pracę – zezwolenie na pracę* :

Pana(i) .....
(imię i nazwisko cudzoziemca)

UZASADNIENIE

Wydaje się przedłużenie przyrzeczenia wydania zezwolenia na pracę – zezwolenia na pracę*:

Pana(i).....
(imię i nazwisko cudzoziemca)

obywatela(ki) .....
(obywatelstwo)

legitymującego(a) się dokumentem podróży seria ..... nr .....

Praca wykonywana będzie dla.....
(nazwa i adres pracodawcy)

W .....
(miejsce wykonywania przez cudzoziemca pracy – dokładny adres)

w okresie od ..... do .....

Cudzoziemiec będzie wykonywać pracę jako .....

(stanowisko, rodzaj wykonywanej pracy, pełniona funkcja)

Posiadana wiza – zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony* nr .....

wydana przez .....
(organ, który wydał wizę lub zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony)

na okres od ..... do .....

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw pracy za moim pośrednictwem, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji.

UWAGA

Powierzenie cudzoziemcowi wykonywania pracy może nastąpić po wydaniu przez wojewodę zezwolenia na pracę.

.....
(pieczęć urzędowa)

.....
(pieczęć i podpis wojewody)

Potwierdzenie odbioru przedłużenia przyrzeczenia – zezwolenia*

.....
(podpis wnioskodawcy i data)

---

* Niepotrzebne skreślić.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych warunków i trybu wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców jest wypełnieniem delegacji wynikającej z art. 90 ust. 1 pkt 1 – 2 i 4 ustawy z dnia ... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr ..., poz. ...), będąc jednocześnie ujednoliconym tekstem dotychczas obowiązującego rozporządzenia regulującego przedmiotową materię.

Projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych warunków i trybu wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców nie zwiera odmiennych i dodatkowych regulacji od ww.

Ocena przewidywanych skutków społeczno – gospodarczych wynikających z projektu (OSR)

A. Zakres Oceny Skutków Regulacji

Cel i charakter przepisów nie odbiega od regulacji obecnie obowiązujących.

B. Podmioty objęte rozporządzeniem

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia bezpośrednio dotyczyć będą:

- wojewodów,
- cudzoziemców nie posiadających zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, statusu uchodźcy, zgody na pobyt tolerowany i korzystających z ochrony czasowej,
- podmiotów występujących z wnioskiem o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca.

Zaproponowane regulacje nie spowodują zmian w sytuacji podmiotów, których dotyczą.

C. Skutki wprowadzenia rozporządzenia

- *wpływ regulacji na sektor finansów państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego*
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki z budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

- *wpływ regulacji na rynek pracy*

Biorąc pod uwagę nieznaczną skalę zjawiska należy przyjąć, iż wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

- *wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki*

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na segmenty rynku i zakłócać mechanizmów konkurencji. Przedmiotem regulacji nie stanowią bowiem kwestie konkurencji, monopolizacji, prywatyzacji, itp. Proponowane regulacje nie zmieniają także istoty funkcjonowania gospodarki oraz zadań i roli przedsiębiorców.

- *wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny*

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Konsultacje:

Projekt rozporządzenia przekazany zostanie do konsultacji międzyresortowych oraz do opinii wojewodom i Naczelnej Radzie Zatrudnienia, w której skład wchodzi przedstawiciele organizacji związków zawodowych, organizacji pracodawców i samorządów. Projekt zamieszczony zostanie także na stronach internetowych resortu.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia .....

**w sprawie szczegółowych warunków i trybu wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę
cudzoziemców zatrudnionych przy realizacji usług eksportowych świadczonych przez
pracodawców zagranicznych w Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 90 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia ..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr ....., poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb wydawania lub przedłużania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców zatrudnionych przy realizacji usług eksportowych świadczonych przez pracodawców zagranicznych w Rzeczypospolitej Polskiej, warunki i tryb odmowy wydania lub przedłużenia przyrzeczeń lub zezwoleń na pracę cudzoziemców zatrudnionych przy realizacji usług eksportowych świadczonych przez pracodawców zagranicznych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz wzory wniosków o wydanie zezwolenia na pracę.

§ 2. 1. Przepisy rozporządzenia stosuje się do:

- 1) cudzoziemców delegowanych przez pracodawcę zagranicznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu realizacji usługi eksportowej świadczonej przez pracodawcę zagranicznego będącego stroną umowy, o której mowa w ust. 2;
- 2) cudzoziemców delegowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez innego pracodawcę zagranicznego, który zawarł z pracodawcą zagranicznym określonym w ust. 2, umowę w celu realizacji części usługi eksportowej tego pracodawcy.

2. Podstawą realizacji usługi eksportowej jest umowa zawarta przez pracodawcę zagranicznego z podmiotem, którego siedziba znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Umowa powinna zawierać w szczególności wykaz stanowisk pracy oraz odpowiadający im zakres czynności i obowiązków wykonywanych przez delegowanych cudzoziemców.

§ 3. 1. Zezwolenie na pracę cudzoziemca delegowanego, zwane dalej "zezwoleniem", wydaje wojewoda właściwy ze względu na miejsce realizacji usługi eksportowej, na pisemny wniosek pracodawcy zagranicznego, który jest stroną umowy, określonej w § 2 ust. 2. Wzór wniosku o wydanie zezwolenia stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia. Wzór kwestionariusza osobowego cudzoziemca stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

---

¹⁾ Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – praca, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 1, poz. 5).

2. Zezwolenie wydawane jest na warunkach określonych w przyrzeczeniu wydania zezwolenia na pracę cudzoziemca, zwanym dalej „przyrzeczeniem”, na całkowity czas delegowania cudzoziemca, jednak na okres nie dłuższy niż czas pobytu określony w wizie lub okres ważności zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wzór zezwolenia stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Wojewoda wydaje decyzję w sprawie przyrzeczenia uwzględniając sytuację na rynku pracy, na którego obszarze usługa eksportowa będzie realizowana oraz kryteria wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców.

2. Przyrzeczenie dotyczy wykonywania pracy w ramach usługi, o której mowa w § 2, określonego stanowiska lub rodzaju wykonywanej pracy, w oznaczonym czasie i miejscu.

3. Jeżeli usługa, o której mowa w § 2, ma być częściowo realizowana także w innym województwie, wojewoda wydaje decyzję w sprawie przyrzeczenia po zasięgnięciu opinii wojewody, na terenie którego usługa ta będzie także realizowana.

4. Przyrzeczenie wydaje się cudzoziemcowi posiadającemu kwalifikacje zawodowe niezbędne do wykonywania prac w ramach realizacji usługi, o której mowa w § 2.

5. Przyrzeczenie wystawiane jest w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przyrzeczenia zatrzymuje wojewoda, dwa egzemplarze przyrzeczenia otrzymuje pracodawca zagraniczny, który następnie przekazuje jeden egzemplarz cudzoziemcowi. Wzór przyrzeczenia stanowi załącznik nr 4 do rozporządzenia.

6. Wojewoda wydaje decyzję o odmowie wydania przyrzeczenia w przypadku, gdy pracodawca zagraniczny:

- 1) wnioskuje o wydanie zezwolenia w stosunku do cudzoziemca, którego kwalifikacje i umiejętności nie są odpowiednie do pracy, którą cudzoziemiec ma wykonywać lub jego wynagrodzenie będzie niższe od wynagrodzenia przysługującego polskiemu pracownikowi za wykonywanie porównywalnej pracy;
- 2) w postępowaniu o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca:
  - a) złożył wniosek lub dołączył do niego dokumenty zawierające nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje,
  - b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo, w celu użycia za autentyczny, podrobił lub przerobił dokument lub takiego dokumentu jako autentycznego używał;
- 3) złożył wniosek o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca przed upływem roku od dnia stwierdzenia, przez wojewodę w wyniku przeprowadzonej kontroli, faktu naruszenia przez niego przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- 4) proponuje cudzoziemcowi stanowisko pracy, które nie jest odpowiednie do usługi eksportowej, o której mowa w § 2.

7. Wojewoda wydaje pracodawcy zagranicznemu decyzję o odmowie wydania przyrzeczenia w stosunku do cudzoziemca mającego realizować usługę eksportową, który:

- 1) został skazany w Rzeczypospolitej Polskiej prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności;
- 2) został skazany w Rzeczypospolitej Polskiej na karę pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszona – do czasu zakończenia okresu próby;

- 3) rok przed złożeniem przez pracodawcę zagranicznego wniosku o wydanie zezwolenia na pracę naruszył przepisy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; naruszenie przez cudzoziemca przepisów z zakresu zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu winno zostać stwierdzone przez wojewodę w wyniku przeprowadzonej kontroli;
- 4) jest stroną postępowania w sprawie zobowiązania do opuszczenia Rzeczypospolitej Polskiej lub o wydalenie.

§ 5. Jeżeli w dniu składania wniosku, o którym mowa w § 3 ust. 1, cudzoziemiec posiada odpowiednią wizę lub zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wojewoda wydaje decyzję w sprawie zezwolenia, bez konieczności uprzedniego wydania przyrzeczenia. Przepisy § 4 stosuje się odpowiednio.

§ 6. Wojewoda przekazuje kopie wydanych zezwoleń oddziałowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz urzędowi skarbowemu właściwemu ze względu na siedzibę podmiotu, który zawarł umowę z pracodawcą zagranicznym.

§ 7. 1. Pracodawca zagraniczny niezwłocznie zwraca wojewodzie wydane przez niego przyrzeczenie i zezwolenie, jeżeli cudzoziemiec:

- 1) zrezygnował z wykonywania pracy;
- 2) zakończył wykonywanie pracy przed upływem terminu, na który zostało wydane zezwolenie;
- 3) nie rozpoczął wykonywania pracy w terminie określonym w zezwoleniu.

2. Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się, jeżeli opóźnienie rozpoczęcia pracy przez cudzoziemca, jest wynikiem uzgodnienia pracodawcy zagranicznego i cudzoziemca.

3. Wojewoda uchyla wydane przyrzeczenie jeżeli nie zostało wydane zezwolenie na pracę w terminie wskazanym w przyrzeczeniu, a pracodawca zagraniczny nie poinformował o okolicznościach, o których mowa w ust. 2.

§ 8. 1. Wojewoda, na wniosek pracodawcy zagranicznego, może przedłużyć okres ważności wydanego cudzoziemcowi zezwolenia, jeżeli potrzeba taka wynika z umowy. Wzór wniosku o przedłużenie ważności zezwolenia stanowi załącznik nr 5 do rozporządzenia. Wzór przedłużenia przyrzeczenia i zezwolenia stanowi załącznik nr 6 do rozporządzenia.

2. Wojewoda może przedłużyć przyrzeczenie lub zezwolenie na pracę cudzoziemca, gdy:

- 1) okres powierzenia cudzoziemcowi pracy będzie następować bezpośrednio po okresie wskazanym w wydanym wcześniej zezwoleniu lub pracodawca zagraniczny złoży wniosek o przedłużenia zezwolenia na pracę najpóźniej na 30 dni przed upływem ważności zezwolenia;
- 2) nie ulegnie zmianie stanowisko, rodzaj wykonywanej pracy lub pełniona przez cudzoziemca funkcja, określone w wydanym wcześniej zezwoleniu.

3. W zakresie przedłużania ważności przyrzeczenia i zezwolenia na pracę, przepisy § 3 – 7 stosuje się odpowiednio.

§ 9. 1. Wydane przez wojewodę przyrzeczenia i zezwolenia zachowują ważność w przypadku zmiany nazwy, siedziby lub przekształcenia formy prawnej pracodawcy

zagranicznego, a także przejęcia pracodawcy zagranicznego lub jego części przez innego pracodawcę.

2. Jeżeli z umowy, o której mowa w § 2 ust. 2, wynika konieczność zmiany miejsca wykonywania pracy przez cudzoziemca to wydane przez wojewodę przyrzeczenia i zezwolenia:

- 1) zachowują ważność jeżeli miejsce wykonywania pracy znajduje się w powiecie, w którym była analizowana sytuacja na rynku pracy;
- 2) mogą zachować ważność - po uwzględnieniu sytuacji na lokalnym rynku pracy – jeżeli miejsce wykonywania przez cudzoziemca pracy znajduje się w powiecie, w którym nie była analizowana sytuacja na lokalnym rynku pracy; przepisy § 4 stosuje się odpowiednio.

3. O zmianach, o których mowa w ust. 1 i 2, pracodawca zagraniczny jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić właściwego wojewodę w formie pisemnej.

§ 10. Wojewoda prowadzi rejestr wydanych przyrzeczeń i zezwoleń.

§ 11. 1. Zezwolenia i zgody na pracę wydane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zachowują ważność do upływu okresu, na który zostały wydane.

2. Zgoda na pracę cudzoziemca wydana przez starostę może zostać przedłużona przez wojewodę na wniosek pracodawcy zagranicznego.

§ 12. Traci moc rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców zatrudnionych przy realizacji usług eksportowych świadczonych przez pracodawców zagranicznych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. nr 153, poz. 1768).

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ....

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej

Załącznik nr 1

WZÓR

Pieczęć wnioskodawcy
(pracodawcy zagranicznego)

			-			-		
rok				miesiąc			dzień	

.....
Sygnatura i data złożenia wniosku

*Przed wypełnieniem wniosku proszę zapoznać się z pouczeniem zamieszczonym na ostatniej stronie.
Wniosek wypełnia się w języku polskim.*

WNIOSEK

o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej
Polskiej w ramach realizacji usługi eksportowej

A. Informacja o pracodawcy zagranicznym

1. Nazwa i adres pracodawcy: .....

.....

.....

2. Podstawa prawna działalności pracodawcy:

.....

3. Rodzaj działalności ¹⁾:

.....

.....

.....

B. Informacja o usłudze eksportowej

4. Przedmiot usługi ²⁾:

¹⁾ Należy podać profil działalności pracodawcy zagranicznego i stan zatrudnienia.

²⁾ Należy szczegółowo opisać przedmiot umowy oraz podać dane podmiotu, który zawarł umowę z pracodawcą zagranicznym.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. Planowana data rozpoczęcia realizacji umowy: .....

6. Planowana data zakończenia realizacji umowy: .....

7. Planowane zatrudnienie w ramach umowy:

Pracownicy na stanowiskach kierowniczych: .....

Pracownicy administracyjni: .....

Pracownicy nadzoru technicznego: .....

Pracownicy na stanowiskach robotniczych: .....

Inni .....:

Planowane zatrudnienie (ogółem): .....

(do niniejszego wniosku należy załączyć kwestionariusze osobowe cudzoziemców mających realizować umowę, które stanowią załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia ..... w sprawie szczegółowych zasad i trybu wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców zatrudnionych przy realizacji usług eksportowych świadczonych przez pracodawców zagranicznych w Rzeczypospolitej Polskiej. Dz. U. Nr ....., poz. ....)

8. Miejsce realizacji umowy:

.....
.....
.....
.....

9. Adres właściwego oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych .....

.....

10. Adres właściwego Urzędu Skarbowego .....

.....

WZÓR

Pieczęć wnioskodawcy
(pracodawcy zagranicznego)

				-			-		
rok				miesiąc				dzień	

Dotyczy wniosku nr .....

**Przed wypełnieniem należy zapoznać się z pouczeniem zamieszczonym na ostatniej stronie.
Kwestionariusz wypełnia się w języku polskim.**

KWESTIONARIUSZ OSOBOWY CUDZOZIEMCA

1. Dane osobowe cudzoziemca

1. Nazwisko:

2. Imiona:

3. Płeć ¹⁾:

4. Imię ojca:

5. Data urodzenia: - -
rok   miesiąc   dzień

6. Miejsce urodzenia:

7. Kraj urodzenia:
(nazwa państwa)

8. Narodowość:

9. Obywatelstwo: 1.
2.
3.

10. Wykształcenie:

11. Zawód wyuczony:

12. Zawód wykonywany:

2. Zagraniczny dokument podróży posiadany przez cudzoziemca

1. Typ dokumentu:

¹⁾2. Seria: 3. Numer:

¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

4. Kraj wydania: | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

5. Data wydania dokumentu: | | | | | - | | | | | - | | | | |
rok miesiąc dzień

6. Data ważności dokumentu: | | | | | - | | | | | - | | | | |
rok miesiąc dzień

7. Wydany przez: .....
.....

3. Pozostałe dane:

1. Miejsce stałego zamieszkania za granicą cudzoziemca²⁾ .....
.....
.....
.....

2. Posiadane przez cudzoziemca kwalifikacje:
.....
.....
.....
.....
.....

3. Stanowisko i rodzaj pracy, która będzie wykonywana w Polsce: .....
.....
.....
.....

4. Proponowane wynagrodzenie w PLN.: ..... (słownie: .....)
.....)

5. Okres, na jaki wnioskodawca chce powierzyć cudzoziemcowi wykonywanie pracy w Polsce:
od | | | | | - | | | | | - | | | | | do | | | | | - | | | | | - | | | | |
rok miesiąc dzień rok miesiąc dzień

²⁾ Należy podać dokładny adres aktualnego miejsca zamieszkania, podając również nazwę kraju zamieszkania (nazwę państwa).

(wypełnia wojewoda)

Wydano zezwolenie nr:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Data wydania zezwolenia:

rok				miesiąc				dzień											

.....
(pieczęć i podpis wojewody)

Pouczenie:

1. Niepotrzebne skreślić.
2. Przed udzieleniem odpowiedzi należy dokładnie zapoznać się z treścią poszczególnych rubryk kwestionariusza.
3. Odpowiedzi należy udzielić na każde pytanie. W przypadku, gdy pytanie nie dotyczy osoby cudzoziemca, należy wpisać „NIE DOTYCZY”.
4. Kwestionariusz należy wypełnić czytelnie (pismem maszynowym).
5. W przypadku nazwisk składających się z kilku członów należy pomiędzy nimi umieścić znak „/”.

WZÓR

Wojewoda

Dnia .....

.....

ZEZWOLENIE nr ..... /.....

na pracę cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach usługi eksportowej

Na podstawie ..... ustawy z dnia ..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr ....., poz. ....), wydaję zezwolenie na pracę:

Pana (i) .....
(imię i nazwisko cudzoziemca)

UZASADNIENIE

.....
.....
.....

Wydaje się zezwolenie na pracę Pana (i) .....
(imię i nazwisko cudzoziemca)

obywatela(ki) .....
(obywatelstwo)

legitymującego(ej) się dokumentem podróży seria ..... nr .....

Zezwolenie dotyczy wykonywania pracy w ramach realizacji umowy .....

.....

.....
(przedmiot umowy)

zawartej pomiędzy .....

.....

..... w dniu .....

Cudzoziemiec będzie wykonywał pracę jako: .....
(stanowisko, rodzaj wykonywanej pracy, pełniona funkcja)

.....

w .....

.....
(miejsce realizacji umowy)

w okresie od ..... do .....

Posiadana wiza – zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony * nr .....

wydana przez .....
(organ, który wydał wizę lub zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony)

* Niepotrzebne skreślić.

na okres od ..... do .....

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw pracy za moim pośrednictwem, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji.

.....
(pieczęć urzędowa)

.....
(pieczęć i podpis wojewody)

Potwierdzenie odbioru zezwolenia:

.....
(podpis wnioskodawcy i data)

WZÓR

Dnia .....

Wojewoda

.....

**Przyrzeczenie wydania zezwolenia na pracę cudzoziemca na terytorium
Rzeczypospolitej Polskiej w ramach usługi eksportowej
nr: ..... / .....**

Na podstawie art. .... ustawy z dnia ..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku
pracy (Dz. U. z Nr ....., poz. ....) wydaję:

.....

.....

(nazwa pracodawcy zagranicznego i jego dokładny adres)

przyrzeczenie wydania zezwolenia na pracę Pana (i) .....

.....

(imię i nazwisko cudzoziemca)

UZASADNIENIE

.....

.....

.....

Wydaje się przyrzeczenie wydania zezwolenia na pracę Pana (i) .....

.....

(imię i nazwisko cudzoziemca)

obywatela(ki) ..... urodzonego (a) dnia .....

(obywatelstwo)

(data urodzenia)

W .....

(państwo i miejscowość)

legitymującego(cą) się dokumentem podróży .....

(seria i numer)

na stałe zamieszkałego(łą) w .....

.....

(dokładny adres)

Przyrzeczenie dotyczy wykonywania pracy w ramach umowy .....

.....

(przedmiot umowy)

zawartego przez wnioskodawcę (pracodawcę zagranicznego) z .....

.....
w dniu .....

Cudzoziemiec będzie wykonywać pracę jako .....

.....
.....
(stanowisko, rodzaj wykonywanej pracy, pełniona funkcja)

W .....
(miejsce realizacji umowy)

.....
w okresie od ..... do .....

UWAGA

Powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi może nastąpić po wydaniu przez wojewodę zezwolenia na pracę.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw pracy za moim pośrednictwem, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji.

.....
(pieczęć urzędowa)

.....
(pieczęć i podpis wojewody)

Potwierdzenie odbioru przyrzeczenia:

.....
(podpis wnioskodawcy i data)

WZÓR

Pieczęć wnioskodawcy
(pracodawcy zagranicznego)

				-			-		
rok					miesiąc				dzień

.....
Sygnatura i data złożenia wniosku

*Przed wypełnieniem wniosku proszę zapoznać się z pouczeniem zamieszczonym na ostatniej stronie.
Wniosek wypełnia się w języku polskim.*

WNIOSEK

o przedłużenie zezwolenia na pracę cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej
Polskiej w ramach usługi eksportowej

Wnioskuje o wydanie przedłużenia zezwolenia na pracę .....

.....
(imię i nazwisko cudzoziemca)

wykonywającego(ca) pracę w ramach umowy .....

.....
(przedmiot umowy)

zawartej przez wnioskodawcę (pracodawcę zagranicznego) z .....

..... w dniu .....

na okres od ..... do .....

Cudzoziemiec wykonuje pracę jako .....

(stanowisko, rodzaj wykonywanej pracy, sprawowana funkcja)

na podstawie zezwolenia nr ..... / ..... wydanego przez .....

..... ważnego do .....

(organ, który wydał decyzję)

Oświadczam, że informacje podane we wniosku z dnia ..... nie uległy zmianie –
uległy zmianie w następującym zakresie ¹⁾ .....

.....
¹⁾ Niepotrzebne skreślić.

.....
.....
Proponowane wynagrodzenie w PLN ..... (słownie: .....
.....)

Posiadana wiza – zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony¹⁾ nr
.....

wydana przez .....
(organ, który wydał wizę lub zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony)

na okres od ..... do .....²⁾

zezwalająca na pobyt w okresie .....³⁾

Uzasadnienie wniosku:⁴⁾.....
.....
.....
.....
.....
.....

Załączniki:

1. dowód wpłaty na Fundusz Pracy,
2. inne .....

.....
(pieczęć imienna i podpis wnioskodawcy)

Adnotacje urzędowe
(wypełnia wojewoda)

Wydano przedłużenie zezwolenia nr: | | | | | | | | | | | |

Data wydania przedłużenia zezwolenia: | | | | | - | | | | | - | | | | |
rok miesiąc dzień

.....
(pieczęć i podpis wojewody)

Pouczenie

Wniosek należy wypełnić czytelnie (pismem maszynowym).

---

²⁾ Należy przedstawić oryginał dokumentu podróży cudzoziemca (do wglądu).

³⁾ Wymienić ilość dni (dotyczy wizen).

⁴⁾ Należy szczegółowo określić przyczynę, dlaczego pracodawca zagraniczny wnioskuję o wydanie przedłużenia zezwolenia na wykonywanie pracy przez cudzoziemca oraz dołączyć kopię stosownego dokumentu.

WZÓR

Wojewoda

Dnia .....

.....

**Przedłużenie PRZYRZECZENIA /ZEZWOLENIA * nr..... / ..... na pracę
cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach usługi eksportowej**

Na podstawie art. .... ustawy z dnia ..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku
pracy (Dz. U. Nr ....., poz. ....), w związku z decyzją ..... nr
..... w sprawie zezwolenia na pracę wydaję przedłużenie przyrzeczenia wydania
zezwolenia na pracę – zezwolenie na pracę :

Pana(i) .....
(imię i nazwisko cudzoziemca)

UZASADNIENIE

.....
.....
.....

Wydaje się przedłużenie przyrzeczenia wydania zezwolenia na pracę – zezwolenie na pracę *

Pana(i).....
(imię i nazwisko cudzoziemca)

obywatela(ki) .....
(obywatelstwo)

legitymującego(a) się dokumentem podróży seria ..... nr .....

Przyrzeczenie – zezwolenie* dotyczy wykonywania pracy w ramach realizacji umowy .....

.....
.....
.....
(przedmiot umowy)

zawartej pomiędzy .....

.....
.....
..... w dniu .....

Cudzoziemiec będzie wykonywać pracę jako .....
(stanowisko, rodzaj wykonywanej pracy, pełniona funkcja)

.....
.....
.....
.....
(miejsce realizacji umowy)

* Niepotrzebne skreślić.

w okresie od ..... do .....

Posiadana wiza – zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony* nr .....

wydana przez .....
(organ, który wydał wizę lub zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony)

na okres od ..... do .....

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw pracy za moim pośrednictwem, w terminie 14 dni od dnia odebrania decyzji.

UWAGA

Powierzenie cudzoziemcowi wykonywania pracy może nastąpić po wydaniu przez wojewodę zezwolenia na pracę.

.....
(pieczęć urzędowa)

.....
(pieczęć i podpis wojewody)

**Potwierdzenie odbioru
przedłużenia przyrzeczenia – zezwolenia***

.....
(podpis wnioskodawcy i data)

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych warunków i trybu wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców zatrudnionych przy realizacji usług eksportowych świadczonych przez pracodawców zagranicznych w Rzeczypospolitej Polskiej jest wypełnieniem delegacji wynikającej z art. 90 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia ... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr ..., poz. ...), będąc jednocześnie ujednoliconym tekstem dotychczas obowiązującego rozporządzenia regulującego przedmiotową materię.

Projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych warunków i trybu wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców zatrudnionych przy realizacji usług eksportowych świadczonych przez pracodawców zagranicznych w Rzeczypospolitej Polskiej nie zwiera odmiennych i dodatkowych regulacji od ww. rozporządzenia.

Ocena przewidywanych skutków społeczno – gospodarczych wynikających z projektu (OSR)

A. Zakres Oceny Skutków Regulacji

Cel i charakter przepisów nie odbiega od regulacji obecnie obowiązujących.

B. Podmioty objęte rozporządzeniem

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia bezpośrednio dotyczyć będą:

- wojewodów,
- cudzoziemców nie posiadających zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, statusu uchodźcy, zgody na pobyt tolerowany i korzystających z ochrony czasowej,
- podmiotów występujących z wnioskiem o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca.

Zaproponowane regulacje nie spowodują zmian w sytuacji podmiotów, których dotyczą.

C. Skutki wprowadzenia rozporządzenia

- *wpływ regulacji na sektor finansów państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego*
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki z budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

- *wpływ regulacji na rynek pracy*

Biorąc pod uwagę nieznaczną skalę zjawiska należy przyjąć, iż wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

- *wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki*

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na segmenty rynku i nie będzie zakłócać mechanizmów konkurencji. Przedmiotu regulacji nie stanowią bowiem kwestie konkurencji, monopolizacji, prywatyzacji, itp. Proponowane regulacje nie zmieniają także istoty funkcjonowania gospodarki oraz zadań i roli przedsiębiorców.

- *wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny*

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Konsultacje:

Projekt rozporządzenia przekazany zostanie do konsultacji międzyresortowych oraz do opinii wojewodom i Naczelnej Radzie Zatrudnienia, w której skład wchodzi przedstawiciele organizacji związków zawodowych, organizacji pracodawców i samorządów. Projekt zamieszczony zostanie także na stronach internetowych resortu.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia .....

w sprawie określenia przypadków, w których przyrzeczenie i zezwolenie na pracę cudzoziemca wydawane jest przez wojewodę bez względu na sytuację na lokalnym rynku pracy i kryteria wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców

Na podstawie art. 90 ust. 4 ustawy z dnia ..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr ..., poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przyrzeczenie i zezwolenie na pracę wydawane jest przez wojewodę bez względu na sytuację na lokalnym rynku pracy i kryteria wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców w przypadku:

- 1) cudzoziemców będących obywatelami Państw Członkowskich Unii Europejskiej, którzy mają wykonywać pracę jako personel kluczowy, w rozumieniu art. 52 Układu Europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską, z jednej strony, a Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi, z drugiej strony, sporządzonego w Brukseli w dniu 16 grudnia 1991 r. (Dz. U. z 1994 r. Nr 11, poz. 38²⁾);
- 2) cudzoziemców – członków rodzin pracowników przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych, organizacji międzynarodowych lub ich przedstawicielstw wykonujących w Polsce pracę w ramach umów i porozumień międzynarodowych;
- 3) cudzoziemców – lekarzy i lekarzy stomatologów, absolwentów polskich uczelni medycznych odbywających wymagane staże na podstawie przepisów w sprawie stażu podyplomowego lekarza, lekarza stomatologa;
- 4) cudzoziemców upoważnionych do reprezentowania przedsiębiorcy zagranicznego w jego oddziale lub przedstawicielstwie znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) cudzoziemców, którzy wykonują pracę jako prywatna służba domowa pracowników przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych, organizacji międzynarodowych lub ich przedstawicielstw;

---

¹⁾ Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – praca, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 1, poz. 5).

²⁾ Zmiany zostały ogłoszone w Dz. U. z 1995 r. Nr 63, poz. 326 i 324 oraz z 1997 r. Nr 104, poz. 662.

- 6) cudzoziemców – trenerów sportowych i sportowców wykonujących pracę na rzecz klubów sportowych i innych podmiotów, których działalność statutowa obejmuje krzewienie kultury fizycznej i sportu;
- 7) cudzoziemców – farmaceutów będących absolwentami polskich szkół wyższych i odbywających roczną praktykę w aptece na podstawie przepisów o izbach aptekarskich;
- 8) cudzoziemców wykonujących pracę w Polsce w ramach umów międzynarodowych w zakresie zatrudnienia, jeżeli potrzeba zatrudnienia cudzoziemca potwierdzona jest przez właściwy organ zatrudnienia, w trybie wskazanym w umowie.

§ 2. W zakresie wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę, a także ich przedłużania stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące szczegółowych warunków i trybu wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców.

§ 3. Traci moc rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2001r. w sprawie określenia przypadków, w których przyrzeczenie i zezwolenie na pracę cudzoziemca wydawane jest przez wojewodę bez względu na sytuację na lokalnym rynku pracy i kryteria wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców (Dz.U. Nr 153, poz. 1767).

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem .....

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie określenia przypadków, w których przyrzeczenie i zezwolenie na pracę cudzoziemca wydawane jest przez wojewodę bez względu na sytuację na lokalnym rynku pracy i kryteria wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców jest wypełnieniem delegacji wynikającej z art. 90 ust. 4 ustawy z dnia ... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr .., poz. ...), będąc jednocześnie ujednoliconym tekstem dotychczas obowiązującego rozporządzenia regulującego przedmiotową materię.

Projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie określenia przypadków, w których przyrzeczenie i zezwolenie na pracę cudzoziemca wydawane jest przez wojewodę bez względu na sytuację na lokalnym rynku pracy i kryteria wydawania przyrzeczeń i zezwoleń na pracę cudzoziemców nie zwiera odmiennych i dodatkowych regulacji od ww.

Ocena przewidywanych skutków społeczno – gospodarczych wynikających z projektu (OSR)

Zakres Oceny Skutków Regulacji

Cel i charakter przepisów nie odbiega od regulacji obecnie obowiązujących.

Podmioty objęte rozporządzeniem

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia bezpośrednio dotyczyć będą:

- wojewodów,
- cudzoziemców nie posiadających zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, statusu uchodźcy, zgody na pobyt tolerowany i korzystających z ochrony czasowej,
- podmiotów występujących z wnioskiem o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca.

Zaproponowane regulacje nie spowodują zmian w sytuacji podmiotów, których dotyczą.

Skutki wprowadzenia rozporządzenia

- *wpływ regulacji na sektor finansów państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego*
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki z budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

- *wpływ regulacji na rynek pracy*

Biorąc pod uwagę nieznaczną skalę zjawiska należy przyjąć, iż wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

- *wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki*

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na segmenty rynku i nie będzie zakłócać mechanizmów konkurencji. Przedmiotu regulacji nie stanowią bowiem kwestie konkurencji, monopolizacji, prywatyzacji, itp. Proponowane regulacje nie zmieniają także istoty funkcjonowania gospodarki oraz zadań i roli przedsiębiorców.

- *wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny*

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Konsultacje:

Projekt rozporządzenia przekazany zostanie do konsultacji międzyresortowych oraz do opinii wojewodom i Naczelnej Radzie Zatrudnienia, w której skład wchodzi przedstawiciele organizacji związków zawodowych, organizacji pracodawców i samorządów. Projekt zamieszczony zostanie także na stronach internetowych resortu.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia .....

w sprawie organizacji i trybu przeprowadzania przez wojewodów i organy celne kontroli oraz sposobu ich współdziałania z innymi organami

Na podstawie art. 116 ust. 3 ustawy z dnia ..... o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr ....., poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Czynności kontrolne sprawowane przez organy, o których mowa w art. 115 ust. 1 i 2 ustawy z dnia .....o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr ..., poz. ...), zwanej dalej „ustawą”, są wykonywane jednoosobowo lub przez zespół osób, po okazaniu legitymacji służbowych i upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

2. Legitymacje służbowe oraz upoważnienia do przeprowadzania kontroli dla pracowników przeprowadzających kontrolę wydaje wojewoda.

3. Upoważnienia dla funkcjonariuszy celnych przeprowadzających kontrolę wydaje organ celny.

4. Upoważnienie do przeprowadzania kontroli powinno zawierać podstawę prawną kontroli, numer i datę wystawienia, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe przeprowadzającego kontrolę, nazwę i adres jednostki kontrolowanej, temat oraz termin kontroli.

§ 2. 1. Kontrola może być przeprowadzana w dniach i w godzinach pracy jednostki kontrolowanej, a także w dniach wolnych od pracy lub poza normalnymi godzinami pracy, jeśli na terenie jednostki kontrolowanej przebywa osoba lub osoby wykonujące pracę.

2. Przeprowadzający kontrolę jest uprawniony do wstępu i poruszania się po terenie jednostki kontrolowanej i nie podlega rewizji osobistej.

3. Przeprowadzający kontrolę stosuje się do przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy oraz przepisów przeciwpożarowych, obowiązujących w jednostce kontrolowanej.

4. Przy wykonywaniu czynności kontrolnych przeprowadzający kontrolę może korzystać z pomieszczeń do pracy jednostki kontrolowanej.

§ 3. 1. Przeprowadzający kontrolę przeprowadza kontrolę w siedzibie jednostki kontrolowanej i w innych miejscach wykonywania pracy przez pracowników lub przez inne osoby świadczące pracę na rzecz tej jednostki.

2. Czynności kontrolne polegające na badaniu dokumentów bądź sporządzaniu ich odpisów, przesłuchiwanie osób podejrzanych o naruszenie przepisów ustawy, przesłuchiwanie świadków, żądaniu składania pisemnych lub ustnych wyjaśnień mogą być, za zgodą kierownika jednostki kontrolowanej lub osoby upoważnionej przez kierownika tej jednostki, prowadzone w siedzibie wojewody lub organu celnego.

§ 4. W toku kontroli przeprowadzający kontrolę jest uprawniony w szczególności do:

- 1) dokonania oględzin miejsc wykonywania pracy;
- 2) sprawdzania dokumentów tożsamości pracowników i osób wykonujących inne prace zarobkowe oraz innych osób przebywających na terenie jednostki kontrolowanej;
- 3) badania dokumentów znajdujących się w jednostce kontrolowanej;
- 4) wykonywania zdjęć fotograficznych i wykorzystywania innych środków audiowizualnych do udokumentowania stanu faktycznego;
- 5) przesłuchiwania osób podejrzanych o naruszenie przepisów ustawy;
- 6) przesłuchiwania świadków;
- 7) żądania od kierującego jednostką kontrolowaną oraz od osób, o których mowa w pkt. 2, składania pisemnych i ustnych wyjaśnień.

§ 5. 1. Przeprowadzający kontrolę może sporządzać odpisy, wyciągi lub kserokopie z dokumentów.

2. Zgodność odpisów i wyciągów oraz kserokopii z dokumentów poświadcza kierujący jednostką kontrolowaną lub inna upoważniona osoba.

§ 6. 1. Ustalenia z kontroli opisuje się w protokole kontroli, który powinien zawierać w szczególności:

- 1) klauzulę tajności wynikającą z treści informacji zawartych w protokole, zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych;
- 2) imię i nazwisko kierującego jednostką kontrolowaną, pełną nazwę i dokładny adres tej jednostki;
- 3) imię i nazwisko przeprowadzającego kontrolę oraz numer i datę upoważnienia do przeprowadzenia kontroli;
- 4) datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 5) temat kontroli;
- 6) okres objęty kontrolą;
- 7) fakty ustalone w toku kontroli, a w szczególności dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości;
- 8) wskazanie osób odpowiedzialnych za stwierdzone nieprawidłowości;
- 9) adnotację o sporządzeniu odpisów, wyciągów i kserokopii;
- 10) wyszczególnienie załączników do protokołu;
- 11) datę i miejsce podpisania protokołu.

2. Protokół kontroli podpisuje przeprowadzający kontrolę i kierujący jednostką kontrolowaną, a w razie jego nieobecności – osoba pełniąca jego obowiązki.

3. Jeżeli przed podpisaniem protokołu kierujący jednostką kontrolowaną lub osoba pełniąca jego obowiązki zgłosi, na piśmie, w terminie nieprzekraczającym 14 dni od dnia jego otrzymania, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole, przeprowadzający kontrolę jest obowiązany dokonać ich analizy, zbadać przedstawione dowody, ustosunkować się do zastrzeżeń i w uzasadnionych przypadkach uzupełnić protokół.

4. Jeżeli kierujący jednostką kontrolowaną lub osoba pełniąca jego obowiązki odmówi podpisania protokołu, przeprowadzający kontrolę zamieszcza w protokole odpowiednią adnotację o przyczynach odmowy podpisania lub braku podania przyczyn.

5. Protokół sporządza się w dwóch egzemplarzach – po jednym dla kierującego jednostką kontrolowaną i dla przeprowadzającego kontrolę.

6. Jeżeli stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte przed zakończeniem kontroli, przeprowadzający kontrolę zamieszcza w protokole odpowiednią adnotację.

7. W protokole nie można dokonywać poprawek, skreśleń ani uzupełnień bez omówienia ich na końcu protokołu, z wyjątkiem sprostowania oczywistych omyłek pisarskich i rachunkowych, które parafuje przeprowadzający kontrolę, oznaczając parafy datą ich dokonania.

§ 7. W razie przeprowadzenia kontroli, w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości przeprowadzający kontrolę sporządza notatkę z kontroli zawierającą odpowiednio dane zawarte w § 6 ust. 1 pkt 1 – 6 oraz pkt 9 – 11. W tym przypadku nie stosuje się przepisu § 6 ust. 1 pkt 7 i 8. Przepis § 6 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

§ 8. 1. W przypadku stwierdzenia w toku kontroli naruszenia przepisów ustawy, wojewoda lub organ celny występuje z wnioskiem do właściwego sądu rejonowego o ukaranie osób, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 8, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 118 ust. 4 i art. 121 ust. 2 ustawy.

2. Niezależnie od działań, o których mowa w ust. 1, wojewoda lub organ celny zawiadamia o naruszeniu przepisów ustawy właściwe organy a w szczególności:

- 1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych - gdy chodzi o naruszenie przepisów w zakresie ubezpieczenia społecznego oraz składek na Fundusz Pracy;
- 2) Państwową Inspekcję Pracy – gdy chodzi o naruszenie przepisów prawa pracy;
- 3) izbę skarbową – gdy chodzi o naruszenie przepisów prawa podatkowego;
- 4) Policję, Straż Graniczną – gdy chodzi o naruszenie przepisów o cudzoziemcach;
- 5) prokuraturę – gdy chodzi o podejrzenie popełnienia czynu zabronionego.

§ 9. 1. Wojewodowie oraz organy celne współpracują w zakresie kontroli w szczególności ze związkami zawodowymi, Państwową Inspekcją Pracy, Policją, Strażą Graniczną, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz urzędami kontroli skarbowej – zwanymi dalej „jednostkami współdziałającymi”.

2. Wojewodowie, organy celne oraz jednostki współdziałające:

- 1) przekazują sobie uwagi i informacje o uchybieniach ujawnionych w toku kontroli, mogące stanowić materiał do wykorzystania w zakresie wykonywanych przez nie zadań;
- 2) mogą, na podstawie porozumienia, organizować wspólne kontrole, o ile nie naruszy to innych przepisów.

3. Wojewodowie oraz organy celne mogą występować do jednostek współdziałających z wnioskami o przeprowadzenie kontroli lub o delegowanie przez te jednostki swoich przedstawicieli do udziału w inicjowanych przez siebie kontrolach.

4. Wojewodowie, organy celne i jednostki współdziałające mogą organizować wspólne szkolenia i narady w sprawie zadań, form i metod kontroli lub dokonywania ocen wyników przeprowadzonych kontroli.

§ 10. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 września 2003 r. w sprawie organizacji i trybu przeprowadzania przez wojewodów i organy celne kontroli oraz zasad współdziałania z innymi organami (Dz. U. 176, poz. 1710).

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

I. Opis proponowanych regulacji

Projekt rozporządzenia określa organizację i tryb przeprowadzania przez wojewodów i organy celne kontroli oraz sposób ich współdziałania z innymi organami.

Konieczność wydania niniejszego rozporządzenia wynika z delegacji zawartej w art. 116 ust. 3 ustawy z dnia .... o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy.

W projekcie rozporządzenia ujęto regulacje prawne wynikające z przepisów art. 115 ust. 1 i 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Regulacje te dotyczą organizacji i trybu przeprowadzania przez wojewodów kontroli przestrzegania przepisów ustawy oraz organizacji i trybu przeprowadzania przez organy celne kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców. Projekt ten określa również sposób współdziałania wojewodów i organów celnych z innymi organami.

Projekt rozporządzenia w odniesieniu do obecnie obowiązującego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 września 2003 r. w sprawie organizacji i trybu przeprowadzania przez wojewodów i organy celne kontroli oraz zasad współdziałania z innymi organami wprowadza dodatkowe regulacje prawne:

- 1) umożliwia przesłuchanie osób podejrzanych o naruszenie przepisów ustawy;
- 2) nakłada obowiązek podania w protokole kontroli okresu objętego kontrolą;
- 3) w przypadku przeprowadzenia kontroli, w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości, umożliwia wojewodom skierowanie do sądów wniosków o ukaranie w przypadkach, o których mowa w art. 118 ust. 4 i art. 121 ust. 2 ustawy.

II. Ocena przewidywanych skutków społeczno – gospodarczych wynikających z projektu rozporządzenia:

1. Podmioty objęte rozporządzeniem:

Przepisy rozporządzenia będą dotyczyć:

- wojewodów i organów celnych,
- pracodawców, jednoosobowych przedsiębiorców i innych instytucji,
- osób fizycznych.

2. Wpływ rozporządzenia na finanse publiczne, rynek pracy i rozwój regionalny.

Wprowadzenie w życie projektu rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa w postaci zwiększenia wydatków, a przyczyni się do zwiększenia jego dochodów, ponieważ przychody z tytułu kar pieniężnych wymierzanych na podstawie art. 114 ust. 1 i 2 oraz art. 118 – 123 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stanowią dochód budżetu państwa. Działające od 1995 roku służby realizujące ustawową kontrolę przestrzegania przepisów ustawy (tzw. kontrola legalności zatrudnienia), przeprowadziły w latach 1995 – 2002 376 207 kontroli, w wyniku których między innymi stwierdzono 107 204 przypadków zatrudnienia

lub powierzenia innej pracy zarobkowej bezrobotnym bez zawiadomienia urzędu pracy. Do Kolegiów ds. Wykroczeń i Sądów Rejonowych skierowano 76 132 wniosków o ukaranie. Udowodniono prowadzenie nielegalnego pośrednictwa pracy 367 podmiotom. Największym osiągnięciem tych służb było doprowadzenie do 50 114 przypadków tzw. legalizacji, tzn. do podpisania przez pracodawcę umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej z pracownikiem, który do dnia kontroli był zatrudniony „na czarno”. Działalność kontrolna i profilaktyczna służb kontroli legalności zatrudnienia miała i ma duży wpływ na likwidowanie patologii występujących na rynku pracy.

3. Konsultacje:

Projekt tego rozporządzenia zostanie przedłożony Naczelnej Radzie Zatrudnienia, w skład której wchodzi przedstawiciele organizacji związkowych, pracodawców oraz organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego. Projekt będzie zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

III. Wstępna opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Proponowane w projekcie regulacje nie pozostają w kolizji z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.